

Zveza Prijateljev Mladine Slovenije®

POROČILO O DELU ZPMS ZA LETO 2020

Ljubljana, marec 2021

KAZALO

1 UVOD	4
1.1 SPREJET PRAVILNIK O ZAŠČITI OTROK	5
1.2 PRIDOBITEV STATUSA V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU DRUŽINSKE POLITIKE	5
1.3 VIDA BAN, PREJEMNICA PLAKETE DRŽAVNEGA SVETA NAJZASLUŽNEJŠIM DRUŠTVENIM DELAVCEM IN DELAVKAM 2020	6
1.4 VPIS DEDKA MRAZA V REGISTER NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE	6
1.5 PRAZNIČNE VOŠČILNICE IN KOLEDARJI 2021 ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE	6
2 ORGANI, DELOVNA TELESA IN STALNE OBLIKE DELOVANJA ZPMS V LETU 2020	7
3 PROGRAMI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE	8
3.1 PROGRAMI ZA ZAŠČITO OTROKOVIH PRAVIC IN ZAGOVORNIŠTVO	8
3.1.1 OTROŠKI PARLAMENTI®	14
3.1.2 TEDEN OTROKA®	17
3.1.3 SREDIŠČE ZIPOM	18
3.1.4 NACIONALNA MREŽA TOM® (TELEFON ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE)	21
3.1.4.1 DELOVANJE TOM TELEFONA V ČASU COVID-19	28
3.1.4.2 TRIDESET LET DELOVANJA TOM TELEFONA	29
3.1.4.3 TOM TELEFON STATISTIČNI PODATKI ZA LETO 2020	32
3.2 SOCIALNO-HUMANITARNI PROGRAMI	41
3.2.1 POMOČ SOCIALNO ŠIBKEJŠIM DRUŽINAM	41
3.2.2 PROGRAM "POLNA ŠOLSKA TORBA" IN DRUGE AKCIJE ZA ŠOLSKO POTREBŠČINE	43
3.2.3 VESELI DECEMBER	44
3.2.4 SAPRAMIŠKIN SKLAD	45
3.2.5 ŠTIPENDIJSKI SKLAD	45
3.2.6 POMEŽIK SONCU®	45
3.3 PROGRAMI ZA PROSTI ČAS IN LETOVANJA	47
3.3.1 ZIMOVANJA, LETOVANJA IN ZDRAVSTVENA LETOVANJA	47
3.4 PROGRAMI NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA	53
3.4.1 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI	53
3.4.2 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE	54
4 PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE	56
4.1 PROJEKTI V TEKU	56
4.1.1 PODJETNOST V GIMNAZIJAH – PODVIG	56
4.1.2 TRAJNOSTNO. LOKALNO. GLOBALNO.	56
4.1.3 SKUPAJ ZA ODGOVOREN ODNOS DO PITJA ALKOHOLA – SOPA	57
4.1.4 POVEZANI PRIJATELJI	57
4.1.5. KONFERENCA O PARTICIPACIJI OTROK: DRŽAVLJANI PRIHODNOSTI	58
4.2 PRIJAVE NA RAZPISE	59
5 USTANOVA "FUNDACIJA ZPMS ZA OTROKE IN DRUŽINE V SLOVENIJI"	60
5.1 ŠTIPENDIJSKI SKLAD DR. JANEZA DRNOVŠKA	60
6 ODNOSI Z JAVNOSTMI	61

7 VODENJE IN ORGANIZACIJA NALOG S PODROČJA DELOVANJA ZPMS	64
7.1 PRIDOBIVANJE FINANČNIH SREDSTEV	64
7.2 ZAPOSLENI	65
7.2.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	65
7.2.2 IZOBRAŽEVANJE ŠTUDENTOV – ŠTUDIJSKA PRAKSA	66
7.2.3 SODELOVANJE/UDELEŽBA NA MEDNARODNIH DOGODKIH	66
8 ZAKLJUČEK	68
PRILOGA 1: ORGANIZACIJA DOGODKOV	70
PRILOGA 2: UDELEŽBA ZPMS NA ZUNANJIH DOGODKIH	71

1 UVOD

Leto 2020 je zaradi epidemije COVID-19 prineslo številne izzive, s katerimi smo se uspešno soočili in naše delo prilagodili novim razmeram.

Že takoj po razglasitvi epidemije smo bili prvi kontakt za družine v stiski. Takoj smo se povezali in se začeli odzivati na njihove potrebe. Z našimi socialno-humanitarnimi programi smo skupno pomagali 8.670 družinam. Zagotovili smo 477 računalnikov in 400 modemov z enoletnim brezplačnim dostopom do interneta za šolanje na daljavo. V programu Polna šolska torba smo zbrali 40.970 kosov šolskih potrebščin. V prazničnem decembru smo poskrbeli za obdarovanje 2800 otrok.

Skupščino smo izvedli 23. marca 2020, ko je potekala 2. korespondenčna seja. Skupščina je potrdila poročilo o delu za leto 2019, sprejela program dela in finančni načrt za leti 2019/2020, sprejela pa je tudi Pravilnik Zveze prijateljev mladine Slovenije o zaščiti otrok in mladostnikov.

Kljub epidemiološkim ukrepom smo na poletne in zimske počitnice peljali 7.039 otrok. Skupno število otrok, ki so v poletnih dveh mesecih letovali v organizaciji zvez in društev prijateljev mladine, je 6.902, od tega jih je popolnoma brezplačno letovalo 1.897, delno sofinancirano 3.251 in samoplačniško 1.772 otrok. Ponosni smo na naše organizatorje letovanj, saj kljub prisotnosti virusa na letovanjih ni bilo niti ene okužbe. 137 otrok pa je bilo že februarja, v času zimskih počitnic, na zimovanju.

TOM telefon je 20. 11. 2020 praznoval 30-letnico delovanja. Ob tem je bilo izpeljanih več spletnih dogodkov, izdan pa je bil nov zbornik "Ker nam je mar – kako lahko odrasli učimo otroke izkušenj empatične odzivnosti". TOM telefon se je v letu 2020 odzval na 19.380 kontaktov otrok in mladih. Ker smo se zavedali, da so se nekateri otroci in mladostniki zaradi epidemioloških ukrepov znašli v vse večjih stiskah, smo v maju in juniju podaljšali čas telefonskega svetovanja za dve uri dnevno (od 10. do 20. ure).

V organih ZPMS, stalnih delovnih telesih in drugih stalnih oblikah delovanja je vključenih okoli 100 članov, ki so svojim delom v letu 2020 opravili 1584 prostovoljnih ur. Prostovoljci/svetovalci Nacionalne mreže TOM in prostovoljci, ki delajo na letovanjih, pa so skupno opravili 22.016 ur.

Žal nam je epidemija preprečila marsikateri načrtovan dogodek v živo. Tudi praznovanje 30-letnice programa Otroški parlamenti. Nacionalno zasedanje se ni odvijalo v živo, uspelo pa nam ga je izpeljati nekoliko drugače.

ZPMS je tudi v letu 2020 sledila svojemu poslanstvu. Spremenjene razmere zaradi epidemije so prinesle velike nove izzive. Nenehno smo opozarjali odgovorne na stiske otrok in mladostnikov. Žal smo lahko le ugotavljali, da otroci in mladostniki v tem letu niso bili v ospredju odločevalcev. Predolgo so bili zaprti v svoje domove, saj so imeli v spomladanskem času kar tri mesece pouk na daljavo, v jesenskem pa so se šolali od doma že od sredine oktobra naprej. Žal lahko le ugotavljamo, da je otrokom in mladostnikom preprečevanje socialnih stikov in šolanje od doma prineslo povečanje neenakosti in veliko dušenih stisk. Zato smo z našim delom skušali prispevati k uveljavljanju otrokovih pravic, opredeljenih v Konvenciji o otrokovih pravicah, Ustavi Republike Slovenije, zakonih ter mednarodnih priporočilih in deklaracijah. ZPMS je v letu 2020 s svojimi programi in projekti humanitarne pomoči bistveno prispevala k blažitvi posledic revščine, s katero se še vedno soočajo družine.

1.1 SPREJET PRAVILNIK O ZAŠČITI OTROK

Skupščina ZPMS je na svojem 2. korespondenčnem zasedanju potrdila predlog Pravilnika Zveze prijateljev mladine Slovenije o zaščiti otrok in mladostnikov (v nadaljevanju Pravilnika). Skladno z 19. členom statuta ZPMS so določila tega Pravilnika zavezujoča za vsa društva in zveze, člane in članice ZPMS, torej za njihove zaposlene, prostovoljce in zunanje (pogodbene) sodelavce.

Namen Pravilnika je zaščita vseh otrok in mladostnikov, ki so vključeni v programe in projekte ZPMS ter hkrati tudi varovanje ugleda ZPMS kot organizacije, ki na prvo mesto postavlja dobrobit otrok in mladostnikov. Naš temeljni cilj je zaščita otrok in mladostnikov pred vsemi oblikami izkoriščanja, nasilja, zlorab in zanemarjanja, ki lahko prihajajo bodisi od znotraj ali izven naše organizacije.

Pravilnik vključuje obveznosti ZPMS in njenih članov/članic ter Kodeks ravnanja zaposlenih, prostovoljcev in zunanjih (pogodbenih) sodelavcev pri delu z otroki in mladostniki, ki podaja tudi postopke ukrepanja ob kršitvah.

Pravilnik je pomemben tudi z vidika prijav na razpise, saj večina razpisov Evropske komisije zahteva, da je imajo organizacije, ki se prijavljajo, t. i. Child Protection Policy ustrezno formalizirano.

Pravilnik je objavljen tudi na spletni strani ZPMS.

1.2 PRIDOBITEV STATUSA V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU DRUŽINSKE POLITIKE

ZPMS ima status humanitarne organizacije (od leta 2006), v letu 2017 pa smo pridobili tudi status v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja. Ker status v javnem interesu na določenem področju organizaciji prinaša nekatere koristi, med drugim več možnosti za pridobivanje javnih sredstev iz državnega proračuna na podlagi razpisov, smo se odločili, da pristopimo tudi k pridobivanju statusa v javnem interesu na področju družinske politike.

Vlogo za pridobitev statusa v javnem interesu na področju družinske politike smo vložili na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve 22. junija 2020. Skladno s Pravilnikom o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju dela, družine, socialnih zadev in enakih možnosti, smo vlogi priložili naša poročila o delu za leti 2018 in 2019, iz katerih so razvidni programi, projekti in druge aktivnosti z navedbo pomembnejših dosežkov, ki smo jih izvajali v javnem interesu na področju družinske politike v zadnjih dveh letih. Prav tako smo priložili naše finančno poročilo za leti 2018 in 2019 o porabi sredstev za izvajanje aktivnosti na področju družinske politike. Kot dokazila o naših aktivnostih in pomembnejših dosežkih na področju družinske politike smo priložili več publikacij ter različna priznanja, ki smo jih prejeli v vseh letih delovanja, med drugim *Srebrni red za zasluge, ki ga je podelil predsednik Republike Slovenije*, ter priznanje Trusted brand.

Odločbo o pridobitvi statusa smo dobili 25. septembra 2020. Na vsaki dve leti moramo poročati o izvajanju naših aktivnosti na področju družinske politike (vsebinsko in finančno poročilo) ter posredovati svoj program dela za naslednji dve leti. Naslednje poročilo in program dela moramo predložiti leta 2022.

1.3 VIDA BAN, PREJEMNICA PLAKETE DRŽAVNEGA SVETA NAJZASLUŽNEJŠIM DRUŠTVENIM DELAVCEM IN DELAVKAM 2020

Prejemnica priznanja Državnega sveta RS najzaslužnejšim društvenim delavcem in delavkam – prostovoljcem in prostovoljkam za leto 2020 je na pobudo predlagateljev državnega svetnika Tomaža Horvata in Zveze prijateljev mladine Slovenije tudi Vida Ban, ki že 48 let svoj čas podarja otrokom in mladostnikom. Kot smo zapisali v obrazložitvi: *»Gospa Vida Ban je ena izmed mnogih, ki so se tudi sami rodili šele ob rojstvu Zveze prijateljev mladine Slovenije. Njena generacija je v ZPM-ju ustvarila iz gibanja močno organizacijo pravih vrednot, ki je pomagala preživeti in polepšala otroštvo in mladost mnogim. Malo občin v Sloveniji ima tako dobro organizirano in dejavno Zvezo prijateljev mladine, organizacijo, ki dela z mladimi in za mlade že 67 let. Gospa Vida Ban je nadaljevala pomembno delo, ki ga je na področju dela z mladimi opravila pokojna Rezi Pirc. Delo sekretarke ZPM Krško je prevzela že v času Rezi Pirc, ki je vedela, da lahko njeno delo prevzame le nekdo, ki je delal na področju izobraževanja, ima organizatorske izkušnje, predvsem pa ima raje delo z ljudmi kot birokracijo. Po sistemskih spremembah je bilo delo v ZPM Krško zelo težko. Kljub temu je vztrajala v prvobitnem poslanstvu in pripadnosti delu z otroki in za otroke. Največ energije in dela je posvetila ohranjanju in ponovni oživitvi delovanja Otroškega naselja ZPM Krško v Nerezinah. Tudi po upokojitvi še vedno deluje kot aktivna neprofesionalna sekretarka in prostovoljka ZPM Krško. Bila je glavna nosilka socialno humanitarnih dejavnosti pri ZPM Krško v vseh preteklih letih od kar sodeluje pri njenem delovanju. V lokalnem in širšem okolju je prepoznavna in poznana po izrednem socialnem čutu za pomoči potrebne družine in posameznike. S svojim delovanjem je postala vzor mladim prostovoljcem. Gospa Vida Ban upravičeno izpolnjuje vse kriterije kot najzaslužnejša prostovoljka na področju pomoči posameznikom in družinam v tiski ter njenega dolgoletnega požrtvovalnega dela z otroki in za otroke.«*

1.4 VPIS DEDKA MRAZA V REGISTER NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE

Slovenski etnografski muzej, kot koordinator varstva nesnovne dediščine, je v sodelovanju z ZPMS predlagal Ministrstvu za kulturo vpis obiskov dedka Mraza v register nesnovne dediščine. Ministrstvo za kulturo je 3. aprila 2020 izdalo sklep o vpisu v omenjen register.

1.5 PRAZNIČNE VOŠČILNICE IN KOLEDARJI 2021 ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE

Ob koncu leta 2020 smo izdali praznične voščilnice in koledarje za leto 2021, ki so bili namenjeni prodaji. Voščilnice in koledarji je oblikovala Alenka Vuk Trotovšek, okrašeni pa so z našima glavnima junakoma Zarjo in Lukcem.

2 ORGANI, DELOVNA TELESNA IN STALNE OBLIKE DELOVANJA ZPMS V LETU 2020

Organi ZPMS so skupščina, upravni odbor, nadzorni odbor, častno razsodišče, predsednica in dva podpredsednika.

Skupščina ZPMS je v letu 2020 zasedala enkrat, in sicer na 2. korespondenčni seji, ki je trajala do 16. 3. do 20. 3. 2020. Na zasedanju skupščine smo poleg poročila o delu ZPMS v letu 2019 in programa dela za leti 2020/2021 sprejeli tudi Pravilnik ZPMS o zaščiti otrok in mladostnikov in Pravilnik o podeljevanju naziva Častni član in priznanj ZPMS, med članstvo pa smo sprejeli DPM Atomček. Ker pa smo za nekatera društva ugotovili izbris iz evidence društev, ima Zveza prijateljev mladine Slovenije sedaj 109 članic.

V organih ZPMS, stalnih delovnih telesih in drugih stalnih oblikah delovanja je vključenih okoli 100 članov, ki so s svojim delom v letu 2020 opravili 1767 prostovoljnih ur. Prostovoljci/svetovalci Nacionalne mreže TOM in prostovoljci, ki delajo na letovanjih, pa so skupno opravili 25.151 ur.

Upravni odbor ZPMS se je v letu 2020 sestel na 4 rednih sejah (28. 1., 12. 3., 8. 9. in 10. 12. 2020) ter izvedel 1 korespondenčno sejo (14. 2. 2020).

Nadzorni odbor se je sestel enkrat, in sicer na 1. korespondenčni seji (11. 3. 2020).

Častno razsodišče se v letu 2020 ni sestalo.

Stalna delovna telesa upravnega odbora ZPMS

- Komisija za organiziranost, statutarna in kadrovska vprašanja (KOSK) se je sestala na 1 korespondenčni seji (25. 11. 2020);
- Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte je izvedla eno korespondenčno sejo (26.– 27. 3.), nato pa se je sestala še na 3 rednih sejah (16. 6., 17. 9. in 17. 12. 2020). Predsednica komisije je Ana Bizjak.

Stalne oblike delovanja

- Komisija za delo zgodovinskih krožkov se je sestala na 2 sejah: 1. 6. (1. konstitutivna seja) in 17. 6. 2020; predsednica komisije je dr. Nadja Terčon.
- Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli se je sestel na 2 sejah: 18. 6. (1. konstitutivna seja) in 2. 7. 2020; predsednica odbora je Nataša Adlešič Barba.
- Nacionalni odbor za otrokove pravice se je sestel 8. 10. 2020 na 1. konstitutivni seji v mandatnem obdobju 2020–2024; predsednica odbora je Vlasta Nussdorfer.
- Nacionalni odbor za otroške parlamente se je sestel 6. 3. 2020 na 1. konstitutivni seji v mandatnem obdobju 2020–2024; predsednik odbora je Uroš Brezovšek.
- Nacionalni odbor za prosti čas in letovanja se je sestel na 5 sejah: izvedel je 2 korespondenčni seji (28. 5. in 1. 7. 2020), sestel se je na 2 rednih sejah (4. 3. in 14. 12. 2020) in 1 izredni seji (5. 5. 2020); predsednica odbora je Urška Vrtačnik.
- Svet Nacionalne mreže TOM se je sestel na 3 rednih sejah (11. 2., 14. 9. in 13. 10. 2020). On-line srečanje supervizorjev je potekalo 26. 11. 2020.

3 PROGRAMI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE

ZPMS izvaja več programov¹, katerih skupni namen je dvig kakovosti življenja otrok in mladostnikov. Delujemo na naslednjih področjih:

1. programi za zaščito otrokovih pravic in zagovorništvo (*Nacionalni odbor za otrokove pravice pri ZPMS, Otroški parlamenti[®], TOM telefon[®], Teden otroka[®], ZIPOM – Središče za zagovorništvo in informiranje o pravicah otrok in mladostnikov*);
2. socialno-humanitarni programi (*pomoč socialno šibkejšim družinam, Pomežik soncu[®], Polna šolska torba (v sklopu le-tega Poštar Pavli polni šolske torbe), Sapramiškin sklad, Štipendijski sklad ZPMS, Štipendijski sklad Nivea, Veseli december in donacije podjetij za novoletno obdarovanje, druge dobrodelne akcije in pobude*);
3. programi za prosti čas in letovanja (*letovanja, zimovanja, druge dejavnosti za kakovostno preživljanje prostega časa*);
4. programi na področju vzgoje in izobraževanja (*Evropa v šoli, Mladi raziskovalci zgodovine*).

V nadaljevanju podajamo pregled izvedenih dejavnosti v letu 2020 po programih; nekateri programi oziroma dejavnosti se med seboj prepletajo.

3.1 PROGRAMI ZA ZAŠČITO OTROKOVIH PRAVIC IN ZAGOVORNIŠTVO

Naši programi za zaščito otrokovih pravic se nanašajo na uresničevanje otrokovih pravic v najširšem smislu in kot so zapisane v Konvenciji o otrokovih pravicah. Vsi programi in projekti, ki jih izvaja ZPMS, se povezujejo s Konvencijo o otrokovih pravicah in drugimi dokumenti, povezanimi z otroki, mladostniki in družinami.

Področje otrokovih pravic v Sloveniji ni enotno sistemsko urejeno. Je razdrobljeno in neusklajeno tako v zakonodaji kot tudi na drugih področjih in po sektorjih (npr. izobraževanje, družinska politika, pravo, itd.). Vsak sektor ima svoje usmeritve in pristope k zaščiti otrok. Potreben bi bil koordinacijski organ, ki bi povezoval vsa področja in se posvečal izključno zaščiti otrok in njihovim pravicam.

Pri Vladi RS je bil v letu 2017 na podlagi 18. čl. Družinskega zakonika ustanovljen Svet za otroke in družino, katerega članica je tudi predsednica ZPMS Darja Groznik (5-letni mandat od 2017 do 2022). Svet opravlja svetovalno funkcijo Vladi RS, in sicer:

- spremlja in ocenjuje položaj otrok in družine, s poudarkom na uresničevanju pravic otrok;
- predlaga strokovna izhodišča za sprejem zakonodaje in strateških dokumentov na področju otrok in družine;
- obravnava predloge zakonov s področja otrok in družine in pripravlja strokovna mnenja o predlogih zakonov;
- pripravlja pobude za usklajeno delovanje pristojnih organov na področju otrok in družine in za sodelovanje med pristojnimi organi, strokovnimi institucijami ter nevladnimi organizacijami;
- spremlja izvajanje sprejete zakonodaje in ukrepov na področju otrok in družine.

¹ Programi Zveze prijateljev mladine Slovenije: TOM telefon[®], Teden otroka[®], Otroški parlamenti[®], Pomežik soncu[®] in Bralna značka[®], Kapljica Soče[®] ter njihovi logotipi/grafizmi so registrirane blagovne znamke Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Nacionalni odbor za otrokove pravice ZPMS si prizadeva čim boljše odzivati na aktualna vprašanja in družbene dogodke, ki zadevajo otroke, mladostnike in družine ter sodeluje pri pripravi nekaterih dejavnosti ZPMS. Pod njegovim okriljem delujejo še Forum proti telesnemu kaznovanju otrok, Forum za pravice otrok v bolnišnici in Zveza družin.

Na področju zaščite otrokovih pravic in zagovorništva smo v letu 2020 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

Udeležba na okrogli mizi "Slovenija za otrokove pravice: Kako lahko izboljšamo položaj otrok v svetu?"

V letu 2019 smo obeleževali 30 let od sprejetja Konvencije o otrokovih pravicah, v letu 2020 pa 20 let njenih izbirnih protokolov: glede udeležbe otrok v oboroženih spopadih in glede prodaje otrok, otroške prostitucije in otroške pornografije. Zato je Ministrstvo za zunanje zadeve konec januarja organiziralo okroglo mizo, ki je bila namenjena predstavitvi aktivnosti različnih slovenskih deležnikov v podporo otrokovim pravicam na mednarodni ravni.

Okrogle mize se je udeležil Uroš Brezovšek kot podpredsednik ZPMS in član upravnega odbora Eurochilda. Predstavil je sodelovanje ZPMS in Eurochilda, vključevanje ZPMS v mednarodne kampanje in mednarodne pobude, ki bi jih bilo smiselno vključiti in sprejeti v slovenskem prostoru (npr. jamstvo za otroke, 'childonomics', 'child-rights champions' ipd).

Težnja po obuditvi projekta "Dobra igrača"

V začetku marca smo sklicali sestanek različnih deležnikov, da bi preučili možnosti za obuditev projekta "Dobra igrača", ki se je zaključil leta 2008 (razlogi niso poznani). Liana Kalčina je pripravila nekaj izhodiščnih pojasnil in vprašanj za razpravo.

Dandanes se mnogo staršev znajde v zagati, katero igračo kupiti, katere so primerne in katere varne. V predšolskem obdobju je dobra igrača zelo pomembna. Gre za igrače, ki podpirajo proces vzgoje in socializacije. Na tržišču je mnogo neakovostnih, zdravju škodljivih igrač in igrač, ki so v pedagoškem in psihološkem smislu nesprejemljive. Prav tako je zelo malo staršev seznanjenih z odpoklicanimi igračami (kar 30 % odpoklicanih izdelkov v Evropi so ravno igrače). Informacije o tem sicer prihajajo v medije, a so nesistematične, mnoge pa javnosti niti ne dosežejo, kajti le redki starši sledijo spletnim objavam Zveze potrošnikov Slovenije, Zdravstvenega inšpektorata RS ali sistema Evropske komisije Rapex.

Skozi razpravo smo prišli do zaključka, da "zgodba" o Dobri igrači kot je bila nekoč, ni ponovljiva. Slediti moramo sedanjim evropskim regulativam, sistemu certificiranja. Treba bi bilo pregledati obstoječe stanje na tem področju in se potem odločiti o konkretnjših nalogah, npr. osveščanje, izobraževanje, oblikovanje priporočil.

Udeležba na on-line okrogli mizi "Izobraževanje na daljavo – izkušnje za prihodnost?"

Pedagoški inštitut je v sodelovanju z Oddelkom za pedagogiko in andragogiko (UL FF) maja 2020 organiziral okroglo mizo, na kateri so pregledali številne izzive, s katerimi so se pri poučevanju na daljavo soočile šole in starši šolajočih otrok.

Na on-line dogodku je sodelovalo kar 12 govornikov, ki so izpostavili, da je bilo šolanje na daljavo v spomladanskem času največji eksperiment, na katerega nismo bili pripravljeni. Glavni cilj je bil, da se izobraževanje ne prekine. Izobraževanje na daljavo ne more nadomestiti klasičnega pouka. Pokazala sta se dva ključna problema: premalo usposobljeni učitelji in neenaka tehnična opremljenost tako učiteljev kot učencev. V prvem triletnju je komunikacija med učitelji in učenci večinsko potekala preko

e-pošte, v višjih razredih pa preko video konferenc. Ocenjujejo, da z učenjem na daljavo v prvem valu epidemije ni bilo doseženih približno 1000 učencev in dijakov.

Omenili so tudi RTV Slovenijo, ki je v času prvega vala šolanja na daljavo vsak dan predvajala oddajo Izdrom z različnimi poučnimi vsebinami. Samo prvem tednu izolacije si je oddajo v povprečju na dan ogledalo 74.400 gledalcev.

Odziv na nehuman odvzem otrok

Konec maja smo se odzvali na posnetke nehumanega odvzema otrok, ki so bili objavljeni v osrednjem informativnem Dnevniku na TV SLO (dogodek se je sicer zgodil sredi marca). Pristojne institucije so izvršile ukrep odvzema otrok materi, postopek je trajal kar štiri ure. Opozorili smo na način izvedbe ukrepa, ki je bil nehuman, pretresljiv in je gotovo kršil otrokove pravice.

Načelo otrokove koristi zahteva skrbno načrtovanje ukrepa odvzema otroka, ki bo za otroka najmanj obremenjujoča. Pozvali smo k temeljitemu nadzoru tega dogodka in k sprejemu konkretnjših (jasnejših) navodil vsem pristojnim in izvršiteljem ukrepov, da do kršitev otrokovih pravic v teh že tako stresnih situacijah ne bo več prihajalo.

Mednarodni dan družin in teden družin

15. maj je za Mednarodni dan družin razglasila Generalna skupščina OZN leta 1994. Vsako leto ima osrednjo temo, v letu 2020 je bila "Družine v razvoju: 25 let Köbenhavnske deklaracije in 25 let Pekinške deklaracije" ("Families in Development: Copenhagen & Beijing +25"). Lanska 25-letnica svetovnega vrha o socialnem razvoju v Köbenhavnu prihaja v času ene najbolj zahtevnih zdravstvenih in socialnih kriz. Köbenhavnska deklaracija je družino prepoznala kot osnovno enoto družbe. Družina ima ključno vlogo pri razvoju in je upravičena do celovite zaščite in podpore. Pandemija COVID-19 kaže, kako pomembno je vlaganje v družinske in socialne politike, ki ščitijo najbolj ranljive posameznike in družine. Poudarili smo, da je družina kot osnovna celica družbe tista, ki v času epidemije COVID-19 nosi največje breme. Družina po eni strani svoje člane varuje pred škodljivim okoljem in skrbi, da se šolske in delovne obveznosti čim bolj nemoteno nadaljujejo od doma. Po drugi strani pa je lahko družina v tem kriznem času tudi vir nestrpnosti, nerazumevanja, nasilja. Na to nas opozarjajo klici in sporočila otrok in mladostnikov na TOM telefon.

V letu 2020 akcije "Za družine brezplačno" nismo pripravili, saj so bili muzeji, galerije in druge kulturne ustanove zaradi epidemije zaprti.

Odzivi na aktualno situacijo

Nacionalni odbor za otrokove pravice pri ZPMS (NOOP) je 7. 12. 2020 zavzel za stališče za čim prejšnje odprtje vseh vzgojno izobraževalnih ustanov, predvsem tistih, kjer se vključujejo in izobražujejo otroci s posebnimi potrebami. NOOP je opozoril na zaskrbljenost družin in otrok zaradi šolanja na daljavo. Leto je pomembno vplivalo na poučevanje in učenje vseh vključenih v vzgojno izobraževalni sistem, še posebej najmlajših otrok in otrok s posebnimi potrebami. Dolgotrajno šolanje na daljavo in ne obiskovanje pouka je povečalo razslojenost, izoliranost in revščino. Otroci izgubljajo socialne in praktične veščine, še posebej otroci s posebnimi potrebami, ki so jih ob pomoči strokovnjakov pridobivali več let in so jih v času epidemije izgubili.

Obvestilo, ki sta ga v imenu NOOP podpisali Vlasta Nussdorfer, predsednica NOOP, in dr. Bojana Globačnik, članica NOOP, smo poslali vsem našim društvom in zvezam ter objavili na spletni strani ZPMS in na socialnih omrežjih.

13. 12. 2020 smo sporočilom za javnost ponovno opozorili, da mora biti odprtje vrtcev, šol in ostalih izobraževalnih ustanov prednostna odločitev. Poudarili smo, da način šolanja spravlja starše, ki morajo otrokom pomagati, v velike stiske. Statistika TOM telefona opozarja, da veliko pomanjkanje socialnih stikov močno vpliva na socializacijo, povzroča psihosocialne težave, pojavlja se več nasilja v družini, več depresivnosti, samo-poškodovanja in tudi žal več samomorilnih misli. Skrb za dobrobit otrok mora biti na prvem mestu, zato poziv, naj bo odprtje vrtcev, šol in drugih izobraževalnih ustanov prednostno. Sporočilo smo poslali tudi predsedniku vlade Janezu Janši. Prejeli smo odgovor iz njegovega kabineta, da so odločitve Vlade RS glede poteka izobraževanja plod tehtnega in strokovnega premisleka, v okviru katerega se vedno znova tehta pomen socializacije otrok in skrbi za njihova zdravja in življenja.

Ponatis zloženke Odraščanje brez nasilja

Zloženska Foruma proti telesnemu kaznovanju otroka v družini iz leta 2011 je pošla. V začetku leta 2020 smo se odločili za ponatis v nakladi 20.000 izvodov. Prevetrili smo besedilo zloženke, pri čemer je bila dobrodošla pomoč dr. Zdenke Čebašek Travnik, nekdanje varuhinje človekovih pravic in predsednice Zdravniške zbornice Slovenije. Na zadnji strani zloženke smo dodali vsebino vzgoje otrok v digitalnem svetu, pri čemer smo sodelovali s strokovnjaki programa Tom telefon. Ponatis zloženke je omogočila farmacevtska družba Lek, d. d.

Natis zloženke Otroci s posebnimi potrebami

Ob koncu leta 2020 smo v okviru Nacionalnega odbora za otrokove pravice izdali informativno zloženko Otroci s posebnimi potrebami. Otroci s posebnimi potrebami so kljub širšim družbenim prizadevanjem še vedno v neenakovrednem položaju. Ljudje so do njih bodisi nestrpni bodisi jih pomilujejo, razlogi za to pa največkrat tičijo v nevednosti, ki je podlaga za strah. Z zloženko želimo doseči večjo senzibilnost do drugačnosti pri čim širšem krogu ljudi in pomagati staršem, ki se srečujejo z otrokovimi odstopanji v razvoju. Vsebinsko sta prispevali dr. Bojana Globačnik in dr. Jasna Murgel, članici odbora. Naklada je 15.000 izvodov, izdajo zloženke je sofinancirala fundacija FIHO.

Delovanje mreže EAPN v Sloveniji

ZPMS je od leta 2019 članica mreže "European Anti-Poverty Network" (EAPN) v Sloveniji. Na evropski ravni mreža deluje od leta 1990, v njej je združenih 31 nacionalnih mrež in 13 evropskih organizacij, ki delujejo na področju boja proti revščini in socialni izključenosti. Maja 2019 je 13 organizacij s podpisom pravil delovanja ustanovilo slovensko mrežo – EAPN Slovenija; konec junija je mreža postala tudi polnopravna članica EAPN Europe. Poleg krovne organizacije ZPMS sta v mrežo vključeni tudi ZPM Ljubljana Moste-Polje in ZPM Domžale. V EAPN Slovenija je trenutno vključenih 19 organizacij.

V letu 2020 je EAPN Slovenija na krovno evropsko zvezo prvič oddala "powerty watch" poročilo, ki so ga skupaj pripravile slovenske članice, v njem pa izpostavile najbolj pereče tematike: stanovanjska problematika, dolgotrajna oskrba, socialna politika/revščina in seveda razmere v korona krizi. Aktivno smo sodelovali tudi pri pripravi odgovorov na evropski vprašalnik o vplivu COVID-19 na ljudi, ki trpijo zaradi revščine in ranljivosti, ter na nacionalno in evropsko politiko.

Slovenska mreža je oktobra načrtovala večji dogodek ob mednarodnem dnevu boja proti revščini, kjer bi predstavila ugotovitve iz poročila in nasploh podrobneje predstavila mrežo in povabila k sodelovanju nove organizacije. Dogodka zaradi epidemije ni bilo, mreža pa je vseeno pripravila sporočilo za javnost, v katerem je izpostavila glavne poudarke "powerty watch-a".

Priprava osnutka Strategije o participaciji otrok

Priprava osnutka Strategije o participaciji otrok je v letu 2020 potekala v sklopu projekta "Povezani prijatelji". Osnutek dokumenta je bil pripravljen do roka in oddan sofinancerju projekta (MJU).

Srečanje z Varuhom človekovih pravic

Ob svetovnem dnevu boja proti revščini smo se udeležili srečanja pri Varuhu človekovih pravic Petru Svetini (15. 10. 2020). Razpravljali smo o problematiki revščine ter o ukrepih za njeno zmanjšanje. Revščina v Sloveniji je raznovrstna in večplastna. Zaznana je predvsem na področju brezposelnosti, stanovanjskih težav, dolgotrajne nezmožnosti za delo, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, denarnih prejemkov, socialnih storitev ter institucionalnega varstva. Epidemija COVID-19 je sprožila družbeno-ekonomsko krizo, ki bo imela posledice za vse ljudi. Razsežnost finančnih stisk ogroža napredek, ki je bil v preteklih letih dosežen na področju zmanjševanja revščine. Brez premišljenih ukrepov države bodo posamezniki in družine, ki komajda shajajo iz meseca v mesec, pahnjeni v revščino, najrevnejši se bodo soočili z najhujšo prikrajšanostjo. Predstavniki humanitarnih organizacij smo mu predstavili probleme, s katerimi se srečujem pri svojem delu.

Srečanje z namestnikom varuha človekovih pravic za področje varstva otrokovih pravic

Srečali smo se z dr. Jožetom Ruparčičem, novim namestnikom varuha človekovih pravic, odgovornim za vodenje področij varstva otrokovih pravic, zagovorništva otrok, družbenih in reguliranih dejavnosti. Prvo srečanje (15. 9. 2020) je bilo namenjeno spoznavanju z organizacijami s področja otrokovih pravic. Dr. Ruparčič je izrazil težnjo, da bi se kontinuirano srečeval z nevladnim sektorjem s tega področja. Drugo srečanje (1. 10. 2020) je bilo ožje, namenjeno razpravi o problematiki zakonodaje na področju otrokovih pravic. Do nadaljnjih srečanj zaradi epidemije ni prišlo.

Sodelovanje v Svetu Vlade RS za spodbujanje razvoja prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij

V letu 2020 je bila sklicana 2. seja Sveta (1. 10. 2020), na kateri je bilo predstavljeno poročilo o izvajanju Strategije NVO po posameznih resorjih in rezultati financiranja in strateške prioritete Sklada za NOV.

Sodelovanje v Svetu varuha za človekove pravice

Svet varuha za človekove pravice je posvetovalno telo varuha za spodbujanje in varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev pravne varnosti, ki deluje po načelu strokovne avtonomije. Varuh človekovih pravic Peter Svetina je junija 2020 imenoval tri nove članice Sveta varuha za človekove pravice. Kot predstavnica civilne družbe je bila imenovana predsednica ZPMS Darja Groznik. Mandat je vezan na mandati varuha človekovih pravic, to je do 24. 2. 2025. Konec septembra so se sestali na 5. seji Sveta varuha za človekove pravice, kjer so obravnavali jubilejno, 25. poročilo VČP.

Sodelovanje v Svetu RS za otroke in družino

Predsednica ZPMS Darja Groznik je v letu 2020 nadaljevala svoj mandat v Svetu RS za otroke in družino. Svet RS za otroke in družino se je v letu 2020 sestel na dveh rednih sejah in 1 dopisni seji.

Sodelovanje v delovni skupini za pripravo Programa za otroke

V letu 2020 je medresorska delovna skupina za pripravo novega Programa za otroke 2020–2025 delovala kontinuirano. Poleg redne komunikacije po elektronski pošti se je skupina srečala v februarju in juniju ter uspešno pripravila dokument za medresorsko uskladitev.

Z veseljem lahko poročamo, da je Vlada RS 5. 11. 2020 sprejela Program za otroke 2020–2025. Delovna skupina sedaj nadaljuje s pripravo akcijskega načrta k temu programu. V skupini sodeluje Petra Zega, strokovna sodelavka.

Udeležba na sejah odborov v Državnem zboru

Kot zainteresirana javnost smo se v letu 2020 udeležili dveh sej v Državnem zboru RS:

Maj	40. seja Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide	Tema: Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. ZPMS je vložila amandma k 27. e čl.: "humanitarna organizacija" se nadomesti z "neprofitna nevladna organizacija". Z amandmajem smo bili uspešni. Seje se je udeležila Breda Krašna, generalna sekretarka ZPMS.
December	30. seja Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino	Tema: Neučinkovita, zgrešena in nekonsistentna politika Vlade na področju vzgoje in izobraževanja - šole naj se odprejo pred ne nujnimi dejavnostmi. Ponovno smo poudarili, da mora biti odprtje izobraževalnih ustanov prednostno. Seje se je udeležila Darja Groznik, predsednica ZPMS.

Sodelovanje z organizacijo Eurochild

ZPMS je polnopravna članica mednarodne organizacije Eurochild od leta 2015, Središče ZIPOM, ki deluje pod okriljem ZPMS, pa je od leta 2019 polnopravni član te organizacije kot National Partner Network (NPN). Podpredsednik ZPMS Uroš Brezovšek je aktivni član upravnega odbora Eurochilda (od aprila 2019). Mandat se mu izteče leta 2022, vendar obstaja možnost podaljšanja mandata za še eno mandatno obdobje 3 let. Hkrati je predsednik pododbora za zbiranje sredstev (fundraising), član pododbora za članstvo in član pododbora za participacijo.

Tudi v letu 2020 smo se aktivno vključevali v delo in druge dejavnosti Eurochilda (podrobneje v tabeli na str. 67), Eurochild pa je tudi finančno podrl izvedbo Simpozija za regijske koordinatorje in mentorje Otroškega parlamenta.

3.1.1 OTROŠKI PARLAMENTI®

Program Otroški parlamenti® je namenjen vzgoji otrok za aktivno državljanstvo in demokracijo. Pomeni obliko sodelovanja in vključenosti (participacije) otrok v družbenem življenju in izobraževanja o človekovih in državljanskih pravicah.

V šolskem letu 2019/2020 je program praznoval 30. obletnico delovanja. V programu sodeluje približno 200 osnovnih šol iz vse Slovenije. Program je tesno povezan s šolskim letom in se izvaja na več ravneh: prične se na šolski ravni, nadaljuje na občinski in medobčinski ravni, sledi regionalna raven in zaključek na nacionalni ravni. Za izvedbo na šolski ravni skrbijo mentorji otroškega parlamenta, na občinski/medobčinski in regijski ravni skrbijo regijski koordinatorji programa, za izvedbo na nacionalni ravni pa ZPMS. Otroški parlamenti imajo vsako leto osrednjo temo, ki jo izberejo otroci na Nacionalnem otroškem parlamentu (NOP).

Od začetka leta 2020 do prve polovice marca 2020 je bilo izvedenih nekaj šolskih, občinskih in medobčinskih parlamentov. Zaradi razglasitve epidemije so bili vsi preostali načrtovani otroški parlamenti odpovedani, vključno s 30. nacionalnim otroškim parlamentom v Državnem zboru RS. Klasičnega izobraževanja mentorjev ob začetku novega šolskega leta ni bilo, saj je bila tema enaka kot leto poprej.

Nacionalni odbor za otroške parlamente (NO za OP) se je v letu 2020 sestal na eni seji (6. 3. 2020). To je bila 1. (konstitutivna) seja odbora za novo mandatno obdobje 2020–2024. Člani in članice odbora so: Uroš Brezovšek (ZPM Krško) – predsednik odbora, Urška Brežnjak (MDPM Ajdovščina), Bojana Špegel (MZPM Velenje), Damir Orehovec (ZPM Maribor), Tanja Povšič (MZPM Ljubljana), Maryana Pangre (DPM Mojca Novo mesto) in Pavla Peterle Udovič (DPM Lavrica). Strokovno pomoč za odbor opravlja Petra Zega.

V okviru programa Otroški parlamenti smo v letu 2020 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

Tehnična in vsebinska priprava za uporabo spletne platforme OPIN.ME

Ker je bil 30. nacionalni otroški parlament "v živo" odpovedan, smo se odločili, da ga prenesemo na spletno platformo OPIN.ME. Vzpostavili smo kontakt z Razvojnim centrom Srca Slovenije, ki sodeluje pri razvoju platforme OPIN.ME že od samega začetka, najprej v okviru projekta EUth, ki se je že zaključil, sedaj pa se razvoj in nadgradnja platforme nadaljuje v okviru projekta DIGY na Erasmus+ programu. Z njihovo pomočjo smo uredili dostop do platforme, ki je bila razvita v tujini, v Sloveniji pa jo lahko uporabljamo v slovenskem jeziku in je brezplačna.

Vsebinsko je bilo treba pripraviti vstopno besedilo ter izhodišča za podajanje komentarjev in mnenj na vsako od podtem znotraj obravnavane teme Moja poklicna prihodnost.

Za otroke smo tudi pripravili "tutorial", kako se registrirati na spletno platformo (dostopen na: <https://www.youtube.com/watch?v=OYeWN-lxE-A>)

Virtualni 30. nacionalni otroški parlament preko spletne platforme OPIN.ME

Od 9. aprila do 30. maja 2020 je potekala bogata virtualna razprava na spletni platformi, ki je omogočila popolnoma novo obliko razprave in novo priložnost za aktivno sodelovanje otrok in mladih. Podajali so mnenja ali komentirali eno ali vse od podtem znotraj naslovne teme Moja poklicna prihodnost: Moj poklic: skrbi, pričakovanja, znanja in veščine; Poti do mojega poklica; Poklici sedanjosti in poklici prihodnosti; Slovenija, Evropa, svet – pozitivno, negativno, zanimivo. Mnenja mladih parlamentarcev so bila konstruktivna in resna. Največ razprave se je razvilo pod prvo podtemo, najmanj pa pod zadnjo. Prejeli smo več kot 100 mnenj in komentarjev. Glavni poudarki so naslednji:

- *Želimo si poklica, v katerem bomo uživali in ga radi opravljali, hkrati pa bomo zanj dostojno plačani.*
- *Pri odločitvi za poklic moraš najprej poslušati sebe. Starši naj bodo svetovalci, ki nas pri odločitvah usmerjajo in podpirajo.*
- *Velik vpliv na izbor poklica imajo mediji, vendar ti predstavljajo le nekatere prednosti izbranih poklicev, kot sta denar in slava.*
- *Šole bi morale bolj spodbujati našo ustvarjalnost, izvirnost, kreativnost in praktičnost.*
- *Priprava na opravljanje zelenega poklica vsebuje tudi ovire, ki jih moraš premagati. Vsaka premagana ovira te utrdi in ti da novo izkušnjo.*
- *Potrebna bodo znanja na več področjih. Poklici prihodnosti se bodo spreminjali. Pripravljeni moramo biti na vseživljenjsko učenje. Velik vpliv na poklice prihodnosti bo imela tehnologija, ki pa ne bo smela prevladati.*
- *Od posameznika je odvisno, kakšno pot do poklica si bo izbral. Izobrazba je pomemben del poti, prav tako pa so pomembne tudi izkušnje.*
- *Naš izobraževalni sistem ponuja veliko možnosti.*
- *Veliko pozitivnega vidimo v tem, da bi delali v tujini (boljše delovne razmere, višja plačila). Sicer nas pa skrbi diskriminacija (da si kot tujec preobremenjen z delom, nizko plačilo).*
- *Z veliko možnostmi študija in zaposlovanja izven Slovenije se pojavlja tudi večja konkurenca, ki se je moramo lotiti z izobrazbo, znanjem in izkušnjami. Zaposljivost zunaj Slovenije je morda večja, vendar ne smemo biti zaslepljeni le z zaslužkom. Misliti moramo tudi drug na drugega, kar nam kaže tudi zdajšnja situacija.*

Vsa mnenja sodelujočih smo natančno pregledali in zapisali v obliki poročila in ključnih sporočil. Velika zahvala velja mentorjem in regijskim koordinatorjem za motivacijo in spodbudo učencem. Projekt so medijsko podprli Časoris, spletni časopis za otroke, tv oddaja Izodrom in radijska oddaja Hudo!

Uporaba spletne platforme OPIN.ME kot primer dobre prakse

Našo spomladansko uporabo spletne platforme so spremljali tudi v Razvojnem centru Srca Slovenije. Povabili so nas k vključitvi v OPIN skupnost, kjer so uporabniki platforme iz drugih držav. Povabili so nas, da na 1. sestanku skupnosti (13. 10. 2020) predstavimo našo uporabo kot primer dobre prakse. Udeleženci iz drugih držav so bili večinoma začudeni glede dobro vzpostavljene mreže za dostop do otrok (mentorji, regijski koordinatorji) ter glede medijev, ki so nas podprli. Izkušnje iz drugih držav so, da je uporaba spletne platforme lokalnega značaja, zainteresiranost otrok in mladih slaba, prav tako podpora medijev.

Fokusna skupina z otroki in mladimi o participaciji otrok

Na prošnjo in povabilo mednarodne organizacije Eurochild smo se odločili za sodelovanje v raziskavi Evropske komisije o participaciji otrok (izvajalec raziskave je RAND Europe). Posvetovanja z otroki na temo participacije otrok so bila izvedena v 10 državah, med njimi tako tudi v Sloveniji.

15. 9. 2020 smo organizirali fokusno skupino, v kateri je sodelovalo 13 udeležencev, starih med 12 in 17 let. Bili so iz različnih okolij: 2 udeleženca sta imela izkušnjo življenja v zavodu, 2 udeleženca sta imela migrantsko ozadje, 2 udeleženca sta bila predstavnika italijanske oz. madžarske manjšine. Ostali niso imeli specifičnega ozadja, so pa že sodelovali v Otroškem parlamentu ali drugi lokalni organizaciji, 1 udeleženka je bila predstavnica Eurochildovega sveta otrok.

Tema, ki smo jo po metodi svetovne kavarne obdelali, ni bila lahka: participacija otrok v političnem in demokratičnem življenju. Za nekatere udeležence je bila povsem nova in pojem participacije – kljub dodatni obrazložitvi – abstrakten in težak za razmišljanje. Udeleženci so potrebovali dodatno mero motivacije za sodelovanje. Ob koncu so ugotavljali, koliko so otroci v Sloveniji (na splošno) vključeni v procese odločanja; prišli so do povprečne ocene 3,7 (od 10). Soglasno so se strinjali, da je ocena (pre)nizka. Otroci in mladostniki so (pre)pasivni in nemotivirani za participacijo. Predlagajo, da bi bilo mlade treba učiti, da se zavzamejo za tisto, v kar verjamejo, in da izrazijo svoje mnenje. Ob tem naj bi jim pomagali na prvem mestu starši, potem učitelji in nato drugi pomembni bližnji odrasli. Pomembno se jim zdi sodelovanje vseh – torej otrok iz različnih regij in različnih družbenih skupin, tudi in predvsem tistih z manj možnostmi. Uporaba socialnih medijev bi lahko bila dober kanal za krepitev glasu otrok.

Simpozij za regijske koordinatorje in mentorje Otroških parlamentov

Ob 30. obletnici programa Otroški parlamenti smo v sredo, 30. 9., v Ljubljani organizirali Simpozij za regijske koordinatorje in mentorje. Približno 70 udeležencev iz vse Slovenije je uvodoma prisluhnilo kratki zgodovini programa. Predstavnici Inštituta RS za socialno varstvo sta predstavili ugotovitve orodja Sveta Evrope za oceno participacije otrok v Sloveniji, ki kažejo, da je participacija otrok pri nas na nezavidljivo nizki ravni. Pomembna tema simpozija je bila izvedba programa v tem šolskem letu v pogojih COVID-19. Udeleženci so se strinjali, da programa ne smemo opustiti, ampak ga moramo prilagoditi dani situaciji. Pod vodstvom izkušene moderatorke smo izvedli interaktivno delavnico, s katero smo s pomočjo mentorjev in regijskih koordinatorjev postavili nekaj temeljnih izhodišč za izvedbo programa letošnjem šolskem letu, med drugim vključenost vseh otrok, tudi "tihih mišk" in otrok iz ranljivih skupin, ter dosledno informiranje pristojnih odraslih o vsakoletnih zaključkih otroških parlamentov na šolski, občinski, regijski in nacionalni ravni.

V sklepnem delu dogodka je potekala slavnostna seja Nacionalnega odbora za Otroške parlamente, v sklopu katere smo podelili priznanja mentorjem in regijskim koordinatorjem za predano delo v teh 30 letih. Izvedbo simpozija je sofinancirala organizacija Eurochild.

Promocija programa

Dlje časa si že prizadevamo za predstavitev programa Otroški parlamenti na jesenskem strokovnem srečanju ravnateljic in ravnateljev osnovnega šolstva z namenom, da bi se v program vključilo še več osnovnih šol. V letu 2020 je njihovo srečanje potekalo on-line, 9. in 10. novembra. Udeležbe s predstavitvijo programa nam žal niso mogli zagotoviti, pripravili pa smo prezentacijo, ki so jo vključili v gradivo za udeležence.

Nacionalni odbor mladih

Nacionalni odbor mladih (NOM) v letu 2020 ni bil aktiven.

3.1.2 TEDEN OTROKA®

Teden otroka® je program ZPMS, v katerem zveze in društva prijateljev mladine organizirajo različne prostočasne, razvedrilne in ozaveščevalne programe za otroke v vseh večjih krajih po Sloveniji, obeležujejo pa ga tudi vrtci in šole. Program temelji na obeleževanju Svetovnega dneva otroka, ki ga je leta 1954 razglasila Generalna skupščina Združenih narodov, in sicer je to vedno prvi ponedeljek v oktobru.

V letu 2020 je Teden otroka® potekal od 5. do 11. 10., osrednja tema je bila vezana na 30. rojstni dan TOM telefona in je potekala pod njegovim sloganom "Odgovor je pogovor". S tem smo želeli izpostaviti pomen pogovora v vsakdanjem življenju, še posebej v različnih stiskah.

Kot vsako leto smo pripravili poslanico – tokrat video poslanico. Povabilu k sodelovanju sta se prijazno odzvala igralka Nika Rozman in voditelj Malih sivih celic na RTV Slovenija Nik Škrlec, ki sta v času epidemije vodila mladinsko oddajo Izodrom. Izpostavila sta pomen pogovora v stiskah in težavah. Poslanico si še vedno lahko ogledate na

<https://www.youtube.com/watch?v=oNbRpJyrLhQ&feature=youtu.be> .

Povezavo do video poslanice smo poslali vrtcem in osnovnim šolam ter našim članicam (zvezam in društvom), objavili smo jo na spletni strani in Facebook profilu. Naletela je na zelo pozitiven odziv. Natisnili smo tudi plakate, ki smo jih prav tako poslali vrtcem, šolam in društvom.

V Tednu otroka je potekala tudi video kampanja z enakim naslovom "Odgovor je pogovor". Znale Slovence, poznane mladim, smo zaprosili, da povedo, zakaj se jim zdi pomembno, da se znamo pogovarjati. Odzvali so se Andrej Rozman – Roza, Pia Zemljič in Peter Poles. Njihova sporočila si lahko ogledate na:

<https://www.youtube.com/watch?v=2UOWmFeirhg> (Andrej Rozman Roza)

<https://www.youtube.com/watch?v=meB7rnojOOw> (Pia Zemljič)

<https://www.youtube.com/watch?v=2uC35A584L4> (Peter Poles).

Prvi dan Tedna otroka smo v Muzeju pošte in telekomunikacij v Polhovem Gradcu odprli občasno razstavo Odgovor je pogovor, s katero smo obeležili 30. obletnico delovanja TOM telefona, in je na ogled še do 4. 7. 2021. Prav tam je potekala tudi novinarska konferenca, na kateri je predsednik TOM telefona predstavil nov zbornik "Ker nam je mar – kako lahko odrasli učimo otroke izkušenj empatične odzivnosti". V Tednu otroka je TOM telefon objavil video natečaj Odgovor je pogovor.

3.1.3 SREDIŠČE ZIPOM

Središče za zagovorništvo in informiranje o pravicah otrok in mladostnikov (Središče ZIPOM) je mreža nevladnih organizacij, ki deluje na področju otrokovih pravic. Namenjeno je podpori, spodbudi in koordinaciji NVO. Na podlagi spremljanja trenutnega stanja otrokovih pravic na nacionalni in evropski ravni skrbimo za visoko kakovost zagovorništva in informiranja s področja otrokovih pravic. Na evropski ravni smo članica evropske mreže za otrokove pravice Eurochild in nacionalna partnerska mreža (National Partner Network) za Slovenijo. Sodelujemo tudi z mednarodno organizacijo Child Rights Connect, ki med drugim nudi podporo mrežam NVO pri pripravi alternativnih poročil o uresničevanju Konvencije ZN o otrokovih pravicah.

Središče ZIPOM prek zagovorniških pobud vzpostavlja različne oblike sodelovanja s predstavniki ministrstev, Državnega zbora, Državnega sveta, centrov za socialno delo. Redno sodelovanje je ZIPOM vzpostavil z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve ter enake možnosti, Varuhom človekovih pravic RS ter Ministrstvom za zunanje zadeve.

V okviru mreže Središče ZIPOM smo v letu 2020 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

Zagovorniške aktivnosti

- Organizirali smo okroglo mizo o Predlogu zakona o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v hiši za otroke, govorniki so bili predstavniki MDDSZ, centrov za socialno delo, psihoterapevtov, nevladnih organizacij (NVO), ki nudijo pomoč otrokom in ženskam z izkušnjo nasilja, nekdanja Varuhinja človekovih pravic in višja državna tožilka. Med občinstvom smo imeli snovalce predloga zakona kot tudi eminentne pravnike, sodnike, kriminaliste in predstavnike NVO. Razvila se je argumentirana razprava, prisotnih je bilo več medijev, čemur je sledila objava več člankov in intervju za Radio Murski val. Ministrstvo za pravosodje je kasneje izvedlo spletni seminar o predlogu zakona, na katerem so se nanašali na večino naših komentarjev k predlogu zakona.
- S konkretnimi komentarji, ki smo jih posredovali Ministrstvu za pravosodje, smo sodelovali v javni razpravi o novem Zakonu o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v hiši za otroke. Na komentarje smo prejeli obrazložen odgovor Ministrstva za pravosodje. Predlog zakona je zdaj že v obravnavi v Državnem zboru RS.
- Pripravili smo obsežen nabor predlogov za otrokom prijazno pravosodje ter dokument poslali ministrici za pravosodje mag. Lilijani Kozlovič. Predloge smo uskladili z delovno skupino Središča ZIPOM za otrokom prijazno pravosodje.
- V tripartitni koordinaciji s Pravno-informacijskim centrom nevladnih organizacij in UNICEF-om smo nadaljevali pripravo alternativnega poročila o uresničevanju Konvencije ZN o otrokovih

pravicah. Avgusta smo na to temo imeli tudi sestanek z MDDSZ. Ker država še ni predvidela oddaje poročila, smo pripravo ustavili in jo prenesli v leto 2021.

- Sodelovali smo z Ministrstvom za družino, socialne zadeve in enake možnosti pri oblikovanju novega Programa za otroke in akcijskega načrta k programu, ki bo sprejet v letu 2021.
- Sodelovali smo v javni razpravi na EU ravni, in sicer glede Jamstva za otroke ter Strategije EU o otrokovih pravicah 2021–2024.
- Sodelovali smo na sestankih z namestnikom Varuha človekovih pravic RS na temo otrokovih pravic ter pri pripravi gradiv vezanih na srečanja (nabor perečih področij otrokovih pravic).
- V sodelovanju z ZPMS in Mestno zvezo prijateljev mladine Ljubljana smo 10. decembra organizirali prvo virtualno novinarsko konferenco otrok z naslovom Življenje v času COVID-19 kot ga vidimo in doživljamo otroci. Po dogodku smo objavili sporočilo za javnost, ki smo ga kasneje tudi prevedli v angleščino in posredovali Eurochild-u.
- Sodelovali smo pri opozarjanju na nekatere sporne določbe Evropskega zakonika o elektronskih komunikacijah na nacionalni in evropski ravni. Pridružili smo se nacionalnim in mednarodnim nevladnim organizacijam pri nujnem pozivu Evropskemu parlamentu, da podpre predlog Evropske komisije, ki zagotavlja, da se lahko ponudniki spletnih storitev še naprej vključujejo v boj proti spolni zlorabi otrok na spletu. Decembra smo o tej tematiki prek skupnega sporočila za javnost s Spletnim očesom opozorili tudi širšo javnost. Naša prizadevanja sta podprla evropska poslanca Tanja Fajon in dr. Milan Brglez.
- Pripravili smo projekt, ki temelji na povezavi med otroki in mediji Otroško novinarsko središče. Projekt je dobil donatorska sredstva Zavarovalnice Triglav in bo izveden v letu 2021.
- Posredno smo preko članstva Zveze prijateljev mladine Slovenije sodelovali pri aktivnostih Sveta za otroke in družino.

Publikacije Središča ZIPOM

V sodelovanju z ZPMS smo pripravili otrokom prijazno gradivo o koronavirusu. Zaznali smo, da so informacije o pandemiji namenjene predvsem odraslim, pri čemer otroci ostajajo izpuščeni. Odvisni so od podatkov, ki jim jih posredujejo bodisi starši bodisi učitelji ali pa jih sami najdejo na spletu. Ob pojavu virusa so se otroci in mladostniki kar naenkrat morali soočiti s popolnoma novo realnostjo. Zaznali so skrb staršev, negotovost obdobja, zaskrbelo jih je za svoje zdravje in zdravje najbližjih, bili so nejevoljni, ker se niso mogli družiti s prijatelji. Da bi lažje razumeli, kaj se dogaja, in se posledično bolje odzivali na epidemiološke ukrepe, tudi otroci in mladostniki potrebujejo kakovostne informacije, podane na njim razumljiv način. Ob prvem valu pa se je pokazalo, da je tovrstnih informacij premalo. Zato smo pripravili otrokom prijazno gradivo, ki orisuje širšo sliko delovanja človeškega imunskega sistema v boju proti virusom in ostalim nevarnostim ter hkrati podaja ključne informacije o trenutnem koronavirusu SARS-CoV-2.

Zloženka "Koronavirus in imunski sistem za otroke" je namenjena učencem 2. in 3. triade ter srednješolcem, letak "Virus, o katerem vsi govorimo" s krajšim besedilom in več ilustracijam pa vrtčevskim otrokom in učencem 1. triade. Tako zloženka kot letak pa sta lahko v veliko pomoč staršem ter učiteljem in vzgojiteljem pri odgovarjanju na nešteta otroška vprašanja. Boljša informiranost bo prispevala k večjemu občutku varnosti ter razumevanju smiselnosti ukrepov.

Decembra 2020 je potekala spletna distribucija obeh publikacij na vrtce, osnovne ter srednje šole. V letu 2021 bo izvedena še fizična distribucija (naklada zloženka 40.000 izvodov; letak 50.000 izvodov).

Spletni portal Središča ZIPOM, ZIPOM E-novičke ter ZIPOM E-gradivo

Objavljali smo aktualne novice na spletni strani ter posodabljali ostale zavihke.

Objavili smo 4 izdaje ZIPOM E-novičk in 4 izvode ZIPOM E-gradiv. Tematike so bile: Zgodovina Konvencije OZN o otrokovih pravicah in zaščite otrok; Jamstvo za otroke; Posebni poročevalec Združenih narodov o prodaji in spolnemu izkoriščanju otrok; Gradimo Evropo za otroke in z njimi.

Članice in notranja organizacija Središča ZIPOM

V letu 2020 se nam je pridružila nova članica Združenje za MOČ.

V sklopu priprave na formalizacijo mreže smo pripravili osnutek Pravilnika o delovanju Središča ZIPOM.

Konzorcij vsebinskih NVO mrež Slovenije

Redno smo sodelovali na srečanjih konzorcija vsebinskih mrež NVO Slovenije.

Aktivnosti v okviru mreže za otrokove pravice Eurochild

Redno smo sodelovali pri pobudah in dejavnostih mednarodne mreže Eurochild, in sicer:

- skupna pobuda Revščina otrok naj postane zgodovina – šlo je za pobudo, da bi vsaka država, članica EU, 5 % sredstev ESS+ namenila odpravi revščine otrok. Pobudo smo poleti poslali Vladi RS, jeseni ponovno Vladi RS in našim evropskim poslancem. Odzvala se je poslanka Tanja Fajon, s katero smo na to temo imeli tudi sestanek;
- udeležili smo se rednega marčevskega in oktobrskega srečanja National Partner Network (NPN). V okviru oktobrskega srečanja smo imeli predstavitev o posledicah epidemije na otroke v Sloveniji in naših predlogih k lajšanju le-teh;
- oblikovali smo profil Slovenije za evropski semester; poročilo Eurochild-a se v letu 2020 glasi "Growing up in lockdown". Delili smo ga z relevantnimi odločevalci;
- udeležili smo se številnih webinar-jev Eurochild-a;
- sodelovali smo pri pobudi za to, da se 7 % sredstev instrumenta NextGenerationEU nameni otrokom in mladim. Pobudo smo poslali ministru za zunanje zadeve dr. Anžetu Logarju ter ministru za finance mag. Andreju Širclju, ki se je pozitivno odzval.

3.1.4 NACIONALNA MREŽA TOM® (TELEFON ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE)

TOM telefon je edinstveni program, ki je v letu 2020 praznoval 30 let svojega delovanja in ohranjanja pomembne vezi med svetovalci-prostovoljci in mladostniki v stiski. Gre za telefon, ki ga je leta 1990 ustanovila Zveza prijateljev mladine Slovenije na pobudo Komisije za otrokove pravice pri ZPMS. Leta 1995 se je vzpostavila Nacionalna mreža TOM, ko so se različne svetovalne skupine po Sloveniji povezale z enotno brezplačno telefonsko številko 080 1234. Telefon je dosegljiv vsak dan med 12. in 20. uro na brezplačni telefonski številki 116 111, ki je bila uvedena v letu 2012. Razlog za spremembo

je narekovala direktiva Evropske komisije, ki je uvedla poenotenje telefonskih števil za vse humanitarne projekte na območju Evropske unije in eden od njih je storitev "116 111 – telefon za otroke v stiski". Telefonska številka je brezplačna in klicalcem omogoča anonimnost. TOM je edini splošni telefon za otroke in mladostnike v Sloveniji.

V okviru Nacionalne mreže TOM aktivno deluje 9 svetovalnih skupin (Ajdovščina, Idrija, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Slovenske Konjice, Tolmin in Velenje).

Mladi so ena od najbolj intenzivnih skupin uporabnikov spleta, zato smo leta 2007 postavili E-TOM (www.e-tom.si), kjer lahko mladi dobijo informacije o temah, ki jih najpogosteje izpostavijo, imajo pa tudi možnost postaviti vprašanje preko spletnega obrazca. Z namenom nudenja čim hitrejših odgovorov, smo februarja 2013 odprli tudi spletno klepetalnico, ki deluje na <http://www.e-tom.si/klepetalnica>.

Naša posebnost je, da TOM ni izključno krizni telefon, zato lahko izvajamo tako preventivo kot kurativo v socialnem varstvu. Pomembna razlika je tudi enostavna dostopnost in anonimnost, saj otrokom in mladostnikom ni treba prestopiti praga institucij in se fizično izpostaviti, vendar lahko kljub temu svojo trenutno težavo uspešno rešijo. Doktrina TOM-a temelji na razvojni psihologiji. Z zaupnim in anonimnim svetovanjem, usmerjanjem in informiranjem po telefonu spodbuja mlade, da konstruktivno rešujejo probleme, konflikte, dileme. Sporočilo TOM-a se glasi: mladim želimo prisluhniti in jim pokazati, kako lahko sami uspešno rešujejo probleme.

V sklopu programa Nacionalna mreža TOM (Telefon za otroke in mladostnike) smo v letu 2020 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

Svetovanje

Skozi vse leto smo zagotavljali osnovne tehnične pogoje dela za telefonsko in e-svetovanje v sodelovanju s Telekomom Slovenije, ki omogoča za vse klicalce brezplačne telefonske pogovore. TOM telefon deluje vsak dan od 12. do 20. ure, vprašanje preko e-pošte lahko mladi zastavijo kadarkoli preko obrazca na spletni strani www.e-tom.si ali na tom@zpmis.si, klepetalnica pa je delovala povprečno 6-krat na teden, torej 12 ur na teden. E-svetovanje se izvaja samo v ljubljanski svetovalni skupini.

Od 1. 1. do 31. 12. 2020 smo prejeli 18.148 telefonskih klicev, 450 e-vprašanj in 782 klepetov, kar je skupaj 19.380 kontaktov. Od tega je 3.752 svetovalnih kontaktov, ki so predmet analize.

Prostovoljsko delo

V programu je bilo v letu 2020 aktivnih 132 svetovalcev/prostovoljcev, ki so skupno opravili 5578 ur prostovoljskega dela. V Mariboru in Ljubljani svetovalno delo opravljajo tudi delavci, zaposleni preko javnih del, ki v tabeli niso všteti.

SKUPINA	št. prosto-voljcev	št. ur
Ajdovščina	8	132
Idrija	8	154
Krško	21	351
Ljubljana	25	953
Maribor	21	2625
Murska Sobota	15	691
Slovenske Konjice	10	215
Tolmin	8	76
Velenje	16	381
SKUPAJ	132	5578

Izobraževanje svetovalcev

Svetovalci/prostovoljci morajo biti za svoje delo strokovno usposobljeni, zato se morajo udeležiti osnovnega izobraževanja. Temu sledi še usposabljanje, ki poteka v prisotnosti že izkušenega svetovalca, kjer se novi svetovalec seznani z dejanskim delom. Osnovno izobraževanje za svetovalce na TOM telefonu smo organizirali v Ljubljani novembra 2020. Osnovno izobraževanje v ljubljanski skupini poleg sklopa za telefonsko svetovanje, vključuje tudi izobraževanje za e-svetovanje in svetovanje v spletni klepetalnici. Svetovalci vseh svetovalnih skupin so bili skupaj deležni 50 supervizijskih srečanj, hkrati pa se dodatno izpopolnjujejo na predavanjih in z obiski institucij, na katere najpogosteje napotimo naše klicalce. Organiziranih je bilo več dodatnih izobraževanj.

Dodatna izobraževanja svetovalne skupine TOM Ljubljana	
1. 6. 2020	On-line izobraževanje na temo družinskega nasilja in z njim povezanih postopkov ter vloge Centrov za socialno delo, izvajalka Helena Govekar. Predavanje je potekalo preko aplikacije Zoom in so se ga udeležile tudi druge svetovalne skupine.
17. 11. 2020	On-line izobraževanje za delo v novi spletni klepetalnici Tawk.to
Dodatna izobraževanja svetovalne skupine TOM Maribor	
2. 3. 2020	Odraščanje ob čustveno nezrelih starših, izvajalec Polonca Majcenovič, Družinski center Mir
Dodatna izobraževanja svetovalne skupine TOM Idrija	
3. 2. 2020	Izobraževanje na temo samomorilnih klicev, izvajalka Barbara Krnc
Dodatna izobraževanja svetovalne skupine TOM Velenje	
dec 2019– apr 2020	Šola za starše pri MZPM Velenje
Dodatna izobraževanja za svetovalce vseh svetovalnih skupin	
12. 12. 2020	On-line srečanje in izobraževanje Skrb za svoje počutje v težkih časih, izvajalec predsednik NM TOM dr. Albert Mrgole

Študijska praksa

TOM telefon je učna baza za študente Fakultete za socialno delo (FSD), Fakultete za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani (SFU), Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) in Filozofske fakultete (FF).

V študijskem letu 2019/2020 so prakso opravili 3 študenti SFU; v študijskem letu 2020/2021 prakso opravljajo: 2 študenta SFU, 2 študenta FSD in 1 študent FUDŠ.

Delovanje nacionalne mreže

Svet Nacionalne mreže TOM se je sestel na 3 rednih sejah (11. 2., 14. 9. in 13. 10. 2020). On-line srečanje supervizorjev je potekalo 26. 11. 2020.

Oktobra 2020 je funkcijo strokovne vodje NM TOM prenehala opravljati Zdenka Švaljek, ki je program uspešno vodila 15 let. Nova strokovna vodja NM TOM je Tjaša Bertoncelj.

V letu 2020 so TOM telefon sofinancirali Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (Nacionalna mreža TOM) 2020–2026, Evropska komisija in Ministrstvo za javno upravo (projekt Center za varnejši internet Slovenije) 2020–2021, Zavod RS za zaposlovanje, MOL (projekt Prava zveza), FIHO, Telekom Slovenije ter drugi pravni in fizični donatorji.

V letu 2020 smo bili uspešni pri prijavi na razpis Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za sofinanciranje javnih socialnovarstvenih programov za obdobje 2020-2026.

Promocija TOM telefona

Pošiljanje informativnega gradiva

V prvih dneh septembra 2020 smo plakate in letake TOM telefona poslali na vse osnovne in srednje šole, zdravstvene domove, knjižnice, centre za socialno delo ter ostale organizacije in institucije, ki se ukvarjajo z mladimi.

Na začetku oktobra 2020 smo na fakultete poslali vabila za nove prostovoljce TOM telefona.

Promocijski materiali

S finančno pomočjo MJU, URSIV in s sofinanciranjem Evropske unije, Instrumenta za povezovanje Evrope, smo izdelali promocijske majice TOM telefona in nove promocijske bandane. Majice so opremljene s sloganom Odgovor je pogovor, logotipom TOM telefona, financerjev in interaktivno grafiko telefona. Bandane so potiskane z ikonami svetovalnih kanalov, logotipom TOM telefona in financerjev. Promocijske materiale delimo otrokom in mladostnikom na raznih dogodkih, natečajih, prav tako so materiali namenjeni prostovoljcem TOM telefona.

Medijske objave

V letu 2020 je bilo v različnih medijih objavljenih 183 prispevkov o TOM telefonu (članki, promocija telefona, objava številke, tiskovne konference itd.).

Spletna stran in družbena omrežja

Nadaljevali smo z rednimi objavami in nagradnimi igrami z namenom promocije našega programa na TOM spletni in Facebook strani. Spletna stran www.e-tom.si je imela 30.626 enkratnih obiskovalcev in 82.179 ogledov strani. TOM Facebook stran pa je imela ob zaključku leta 3629 všečkov.

V novembru 2020 smo prenovili spletno klepetalnico. Nova klepetalnica sedaj deluje na aplikaciji Tawk.to in omogoča množico funkcij. Prilagoditev izgleda, dostop iz vseh pametnih naprav, analiziranje obiskovalcev v realnem času in sprožilce za proaktivno interakcijo z njimi, več hkratnih svetovalcev, offline sporočila ipd., kar nam omogoča hitrejši in lažji dostop do uporabnikov.

Projekt Center za varnejši internet Slovenija

V letu 2020 smo nadaljevali s projektnimi aktivnostmi in v decembru projekt, ki sta ga sofinancirala Izvajalska agencija za inovacije in omrežja Evropske komisije ter Ministrstvo za javno upravo, tudi uspešno zaključili. V okviru obstoječega konzorcijskega partnerstva bomo nadaljevali s projektom in zastavljenimi cilji, saj smo bili uspešni pri prijavi za nov projekt, ki bo potekal v letu 2021.

Projekt Center za varnejši internet Slovenija združuje tri komponente: SAFE.SI – točka osveščanja o varni rabi interneta in novih tehnologij (Awareness Centre Safe.si); SPLETNO OKO – točka za anonimno prijavo nelegalnih spletnih vsebin, kamor sodijo spolne zlorabe otrok (otroška pornografija) in sovražni govor (Hotline Spletno oko), ter TOM telefon (Helpline TOM telefon). TOM zagotavlja informacije, nasvete in pomoč otrokom, mladim in staršem o tem, kako ravnati s škodljivo vsebino, škodljivimi stiki in spletnim nasiljem. Poleg telefonskega svetovanja nudi TOM telefon tudi svetovanje preko e-pošte, spletnih obrazcev in spletne klepetalnice; da bi se še bolj približali mladim in njihovim staršem kar zadeva težave s spletom, smo povečali tudi našo prisotnost na Facebooku.

Kot partnerji Centra za varnejši internet Slovenija smo sodelovali v Svetu partnerjev projekta (10. 6. in 6. 10. 2020). V okviru projekta je bila obvezna udeležba na izobraževanjih, ki jih organizira INSAFE – evropsko omrežje, zadolženo za osveščanja javnosti o varni rabi interneta in mobilnih naprav. V omrežje so vključene posamezne nacionalne točke osveščanja iz 30 evropskih držav, vključno s slovensko, ki medsebojno sodelujejo, izmenjujejo znanja in izkušnje, prav tako pa tudi načrtujejo skupne dejavnosti. Udeležili smo se dveh INSAFE seminarjev in sodelovali na enajstih on-line srečanjih.

INSAFE TRAINING MEETING, 3. in 4. 6. 2020, on-line Udeleženci: Maša Blaznik, Mateja Strašek	Tokratno delovno srečanje evropskega sodelovanja, ki jih pripravlja krovno omrežje INSAFE, je zaradi omejitev ob pandemiji virusa COVID-19, prvič potekalo preko spleta. Teme so bile tokrat namenjene spletnim platformam ter njihova prilagojenost na potrebe otrok in mladostnikov glede na njihov razvoj in starost. Nevladna organizacija The 5 rights approach je predstavila celostni vidik zaščite otrokovih pravic, v vseh okoljih, tudi digitalnemu. Različni nacionalni centri so predstavili svoje izzive in primere dobrih praks v času COVID-a in karantene.
INSAFE TRAINING MEETING 28.-29. 10. 2020, online Udeleženci: Maša Blaznik, Mateja Strašek	Tokratno delovno srečanje evropskega sodelovanja, ki jih pripravlja krovno omrežje INSAFE, je zaradi omejitev ob pandemiji virusa COVID-19 potekalo prek spleta. Združena sta bila treninga za mreži INSAFE in INHOPE. Njune vsebine se pomembno dopolnjujejo, zato je bilo tokratno srečanje izredno dragoceno, saj so predavanja pomembno naglaševala oba vsebinska vidika (svetovanje in osveščanje ter spletne zlorabe). Vsebine so se obsegale predavanje predstavnikov avstralske eSafety komisarke, Europola ter porno industrije ter kako je COVID dodatno povečal stiske mladih, s katerimi se srečujejo na spletu.
1. on-line srečanje, 28. 1. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Sexualization and visual materials
2. on-line srečanje, 4. 3. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Peer-to-peer helplines
3. on-line srečanje, 12. 3. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Online meeting with Netflix
4. on-line srečanje, 1. 4. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Discussion on COVID-19 for Helplines

5. on-line srečanje, 2. 4. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Facebook & Instagram
6. on-line srečanje, 4. 4. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Meeting with TikTok
7. on-line srečanje, 7. 4. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Working with adult industry
8. on-line srečanje, 28. 4. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: COVID-19 Update – Helplines
9. on-line srečanje, 7. 5. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Discuss case studies
10. on-line srečanje, 25. 6. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: Gaming (scammed.dk)
11. on-line srečanje, 21. 7. 2020 Mateja Strašek	Naslov srečanja: TikTok on John G hoax

Portal Better internet for Kids (BIK) – poročanje o primerih

Cilj Digitalne agende za Evropo je poskrbeti, da bo enotni evropski digitalni trg, ki se opira na hitre in ultra hitre internetne povezave, prinesel trajne gospodarske in družbene koristi. Otroci so na internetu posebej ranljivi; vendar pa jim po drugi strani internet zagotavlja tudi možnosti, da dostopajo do znanja, komunicirajo, razvijajo svoje spretnosti in izboljšujejo svoje zaposlitvene možnosti in zaposljivost. Strategija "Boljši internet za otroke" (BIK) predlaga vrsto ukrepov, ki jih morajo izvesti Komisija, države članice in celotna vrednostna veriga industrije.

V letu 2020 smo na portalu BIK objavili primere svetovanj na temo varne rabe interneta. Tematike primerov so se nanašale na naslednje vsebine: "sextortion" (izsiljevanje za spolne usluge); stiki preko spleta; nedovoljeno objavljanje fotografij in videoposnetkov; zasvojenost s spletnimi igrami.

Promocijski video #GiveCOVIDtheBoot

V okviru slovenskega CVI je ekipa Tom telefona sodelovala pri snemanju promocijskega videa #GiveCOVIDtheBoot. Sporočilo videa se je nanašalo na spletno varnost med epidemijo koronavirusa.

Dan varne rabe interneta

Dan varne rabe interneta je potekal 11. februarja pod sloganom "Skupaj za prijaznejši internet". Cilj aktivnosti v okviru meseca varne rabe interneta je bil spodbuditi vse deležnike k ustvarjanju prijaznejšega interneta za vse, še posebej za najmlajše uporabnike interneta. Hkrati je bil poudarek tudi na povabilu vsem uporabnikom interneta, da na internetu z drugimi komunicirajo na spoštljiv način in tako prispevajo k pozitivni digitalni izkušnji.

Kotiček za varni internet

Prispevki iz Kotička za varni internet, ki jih redno objavljamo na spletu, so objavljeni tudi v e-ZPMS novicah, z neposredno povezavo do naše spletne strani. Najnovejše objave so dostopne na povezavi: <https://www.e-tom.si/category/teme/varni-koticek-za-internet/>.

Seznam objavljenih vsebin:

- Pravila za dejtanje (februar 2020)
- Brezplačen tečaj o varnosti na internetu (marec 2020)
- Varno na internetu med epidemijo koronavirusa (marec 2020)
- Ne zaupaj vsakomur in vsemu na internetu (april 2020)

- Logout: mala šola spletnih vsebin (maj 2020)
- Logout vsebine za rubriko "Jaz na spletu" (junij 2020)
- Zaščita pred nakupom ponaredkov (julij 2020)
- Safe.si: Z naravo proti zasvojenosti z digitalnimi tehnologijami (julij 2020)
- Priročnik za varno rabo interneta za vzgojitelje in učitelje (avgust 2020)
- Če naletiš na grozljivo ali strašljivo vsebino, jo prijavi! (september 2020)
- Odprtje razstave ob 30 letnici TOM telefona v Muzeju pošte in telekomunikacij (oktober 2020)
- Film "Socialna dilema" (november 2020)
- "Spoštovanje otrokovih pravic v resničnem življenju in na spletu" (november 2020)
- "Sam doma" – priporočila staršem ob izzivih šole na daljavo (december 2020).

Projekt Prava zveza

V projektu Prava zveza, katerega nosilec je Društvo Ključ – center za boj proti trgovini z ljudmi, sodelujemo TOM telefon®, Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja, Društvo informacijski center Legebitra, Zavod Mladi zmaji, Iz Principa in Društvo za nenasilno komunikacijo. Ciljna skupina so mladi, ki se izobražujejo na območju Mestne občine Ljubljana. S projektom želimo doseči, da mladi prepoznajo različne oblike nasilja in lastno nasilno vedenje ter da znajo ustrezno ukrepati ob nasilju. Vsakoletne dejavnosti projekta zajemajo sodelovanje na izobraževanju članov mreže, prostovoljcev in širše javnosti ter sodelovanje na raznih informativno-promocijskih dogodkih. Projekt sofinancira Mestna občina Ljubljana, Oddelek za kulturo MOL, Urad za mladino. V letu 2020 smo projekt, ki traja od leta 2018, uspešno zaključili.

Plata 2020 – Z nogometom proti diskriminaciji in koncert Prave zveze

Na Plati v Zalogu je 28. junija potekal dogodek z naslovom "PLATA 2020 – Z nogometom proti diskriminaciji (pomlad)." Predstavniki nevladnih organizacij, združenih v Pravi zvezi, smo se družili z otroki in mladostniki, se pogovarjali o naših dejavnostih in vrstah pomoči, ki jih lahko nudimo.

Stojnica na Prešernovem trgu #Sem za nenasilje

Že tradicionalno smo se na zadnje šolske dneve, 22. junija, predstavili na stojnici na Prešernovem trgu v Ljubljani. Namen naših aktivnosti je bila promocija nenasilja. Pod skupnim geslom #sem za nenasilje smo prisotne organizacije, združene v mreži Prava zveza, informirali mimoidoče o svojih programih in o Pravi zvezi s poudarkom o izbiri nenasilja in preprečevanju trgovanja z ljudmi.

Izobraževanje mreže Prava zveza

V okviru projekta Prava zveza smo 8. septembra sodelovali pri usposabljanju za mladinske delavce. Usposabljanje je potekalo v Zalogu v prostorih Mladih zmajev. V okviru Tom telefona smo izvedli predavanje na temo empatije, ob temu pa smo napovedali tudi izid publikacije ob 30. letnici TOM telefona "Ker nam je mar – kako lahko odrasli učimo otroke izkušenj empatične odzivnosti".

Predstavitev zbornika

21. decembra 2020 je v živo preko Facebooka potekala predstavitev zbornika o empatiji z naslovom "Ker nam je mar – kako lahko odrasli učimo otroke izkušenj empatične odzivnosti". Pogovor z avtorji publikacije je vodil dr. Albert Mrgole, ki je urednik in soavtor zbornika. Na predstavitvi sta sodelovali Eva Kuhar Hrovat in Nina Babič, dve od štirih soavtoric.

Projekt Logout & Restart

V letu 2020 smo podpisali konzorcijsko pogodbo za izvedbo programa Logout & Restart – program varne, zdrave in uravnotežene uporabe spleta ter zdravljenje digitalnih zasvojenosti. Namenjen je otrokom, mladostnikom in odraslim osebam, ki imajo težave s čezmerno uporabo spleta ali kažejo znake zasvojenosti. Izvajalec programa je Zavod Nora, center sodobnih zasvojenosti, v katerem sodelujemo Zveza prijateljev mladine Slovenije (TOM telefon), Mladinska zveza brez izgovora Slovenija, NIJZ, Zavod Vozim in Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije. TOM telefon bo sodeloval pri obveščanju in razširjanju informativnih gradiv, izvedbi nacionalne konference in pri medsebojnem usposabljanju ter izmenjavi dobrih praks. Program sofinancira Ministrstvo za zdravje.

Dogodki in sodelovanje z drugimi

Festival prostovoljstva LUPA

Festival nevladnih organizacij LUPA je namenjen promociji slovenskega nevladnega sektorja, osveščanju širše javnosti o vlogi in pomenu nevladnih organizacij ter njihovih dosežkih. Na naši stojnici so nas mimoidoči lahko obiskali 10. septembra na Bregu v središču Ljubljane.

Predstavitev TOM-a na 6. kongresu projekta "V odsevu"

Namen projekta "V odsevu", ki deluje v okviru Društva študentov medicine Slovenije, je informiranje o duševnih motnjah. Letos so se osredotočili na zelo aktualno tematiko: vpliv epidemije na duševno zdravje. TOM telefon že več let zapored sodeluje s svojimi prispevki, tokrat smo pripravili predavanje z naslovom "Vpliv epidemije COVID-19 na duševno zdravje otrok in mladostnikov". Govorili smo o posledicah samoizolacije na duševno zdravje otrok, statistiki, ki prikazuje porast težav v duševnem zdravju, in predstavili konkretne primere otrok, ki se obračajo na TOM telefon s težavami v duševnem zdravju. Dogodek je potekal 25. in 26. novembra preko spleta.

Mednarodna konferenca Seksualno zlostavljanje i iskorištavanje djece - od prijave do pravomočne presude

17. februarja je v Zagrebu potekala mednarodna konferenca na temo spolne zlorabe otrok, ki se jo je udeležila vodja NM TOM.

Child Helpline International

Child Helpline International je organizacija, ki povezuje 178 članic – telefonov za pomoč otrokom v stiski iz 146 držav, med katerimi je tudi TOM telefon. Informacije, stališča, znanja in podatke, ki jih zbirajo od svojih članic, partnerjev in zunanjih virov, uporabljajo za krepitev sistemov zaščite otrok na nacionalni, regionalni in globalni ravni.

TOM telefon sodeluje pri raziskavi Child Helpline International COVID-19 data survey, ki fokusirano obdeluje podatke zbrane v času COVID-a. Na tej podlagi je bil izdan tudi znanstven članek z naslovom "Violence against children during COVID-19".

3. 1. 4. 1 Delovanje TOM telefona v času COVID-19

Podaljšanje delovnega časa

Zaradi COVID-19 ukrepov in posledičnim šolanjem od doma, smo na TOM telefonu od 18. 5. 2020 do 30. 6. 2020 podaljšali delovanje telefonske linije iz dosedanjih 8 ur (12h–20h) na 10 ur (10h–20h) dnevno. Spletna klepetalnica pa je začela delovati tudi v dopoldanskih terminih od 10. ure dalje. Za namene obveščanja javnosti smo izdelali t. i. bannerje s katerimi smo želeli čim več šolarjev obvestiti o možnosti dodatne pomoči. Bannerje smo poslali na vse šole, društva in medije.

Video nagovori

V času prvega vala epidemije smo izdelali dva videoposnetka, v katerih je predsednik Nacionalne mreže TOM dr. Albert Mrgole strnil razmišljanje o položaju otrok in mladostnikov ter njihovih staršev. Med drugim valom epidemije pa je preko videoposnetka nagovoril starše s temo, kako z otroki v času COVID-19. Videoposnetki so bili deljeni na spletnih straneh in družbenih omrežjih ZPMS in TOM telefona.

Podpora in ozaveščanje #ostanidoma

Ob nastopu karantene smo izdelali "Zbiralnik idej". Gre za objavo na TOM spletni strani, kjer smo na enem mestu zbirali informacije, ki so otrokom in mladostnikom pomagale pri preživetju socialne izolacije doma, delu za šolo ter preživetju prostega časa. Vsebino smo ves čas dopolnjevali in jo povezovali z rednimi objavami na Facebooku.

Na TOM spletni strani in FB strani smo redno objavljali tudi ažurna zdravstvena in strokovna priporočila uradnih institucij namenjena otrokom in mladostnikom ter staršem. Prav tako smo spremljali in delili objave drugih organizacij, ki se ukvarjajo s pomočjo žrtvam nasilja in duševnim zdravjem.

Operativna skupina za izvajanje psihološke pomoči NIJZ

TOM telefon je v oktobru 2020 postal član operativne skupine za izvajanje psihološke pomoči pri NIJZ. V okviru tega sodeluje pri prepoznavanju skupin prebivalcev, ki so zaradi COVID-19 v ranljivem položaju, opozarja na potrebe otrok in mladostnikov in izvaja storitev, ki naslavlja potrebe le-teh. Posledično se v okviru tiskovnih konferenc Vlade RS ob temah duševnega zdravja, poleg dežurne številke za psihološko podporo ob epidemiji, navaja tudi številka TOM telefona.

Opozarjanje na stiske otrok in mladostnikov preko medijev

TOM telefon je slovenski prostor ves čas seznanjal in opozarjal na stiske otrok v času epidemije COVID-19. Med odmevnejšimi prispevki so bili:

13. maj 2020:	TV SLO 1 (oddaja Dobro jutro) – vpliv korone TOM telefon
2. september 2020:	TV SLO2 (oddaja Moje mnenje) – šola v času koronavirusa
5. oktober 2020:	TV SLO 1 (oddaja Dobro jutro) – vpliv korone in 30 letnica TOM telefona
5. oktober 2020:	TV SLO 1 (oddaja Tednik) – vpliv korone in 30 letnica TOM telefona
8. oktober 2020:	Radio Prvi – duševno zdravje otrok in mladostnikov
16. oktober 2020:	Svet na kanalu A – medvrstniško nasilje
11. oktober 2020:	24ur.com – otroci so prevečkrat osamljeni in nimajo nikogar poklicati
2. november 2020:	TV SLO 1 (oddaja Odmevi) – vpliv korone TOM telefon
7. november 2020:	Radio Študent – spregledane stiske otrok in mladostnikov
17. november:	Radio Prvi (Oddaja dogodki in odmevi, 2. jutranja) – vpliv korone TOM telefon
17. november 2020:	Radio Prvi – drugi val prinaša več tesnobe, strahu, negotovosti

- 18. november 2020: Nova 24 – vpliv korone in 30 let TOM
- 2. december 2020: Velenje TV (oddaja Dobro jutro) – vpliv korone in 30 let TOM
- 2. december 2020: Maribor24.si – vpliv korone in 30 let TOM
- 12. december 2020: POP TV (24 ur Inšpektor) – najšibkejši so najbolj izpostavljeni
- 16. december 2020: Gorenjski glas – vpliv korone in delovanje TOM telefona
- 22. december 2020: Planet TV- informativna oddaja – vpliv korone TOM telefon

Sprememba števila kontaktov in tematik

Na TOM telefonu se največ klicev nanaša na probleme z vrstniki, ljubezenske težave, spolnost in družino. Z leti raste delež klicev, ki obravnavajo družinske probleme in psihične težave in pada delež klicev z ljubezenskimi težavami in spolnostjo.

V letu 2020 je opaziti nekaj bistvenih premikov v klicih. V deležu klicev so najbolj narasli klici, kjer mladostniki poročajo o težavah v družini, tožijo o psihičnih težavah in večjemu številu zlorab. Četudi je bilo v 2020 zabeleženo manj klicev kot v preteklih letih, pa so narasli v absolutnih številkah klici, ki zbujejo skrb. Klicev, ki poročajo o psihičnih težavah, je bilo 33 % več kot v povprečju zadnjih petih let, poročila o zlorabah za četrtno več kot v zadnjih petih letih. Klicev, kjer mladostniki razmišljajo ali grozijo s samomorom, pa je bilo v 2020 72 % več kot v povprečju v letih od 2015 do 2019. Obenem pa se je v 2020 zmanjšal delež klicev, ki omenjajo probleme z vrstniki (ni druženja), ljubezenske težave in vprašanja povezana z spolnostjo.

- Statistika TOM obdobja od 15. 3. 2020 do 31. 5. 2020 in 15. 10. 2020 do 31. 12. 2020 v primerjavi z enakim obdobjem od 2015 do 2019

V letu 2020 je v obdobju, ko je šolanje potekalo na daljavo in so bili mladostniki doma, upadlo število preizkuševalnih in tihih klicev na slabo tretjino povprečja preteklih let. Prav tako je upadlo število svetovalnih klicev za 60 %. V tem obdobju pa so za 9 % porasli e-svetovanje in klepetalnica.

Znotraj kategorije družina so za četrtno porasli klici, ki so navajali nasilje v družini.

Kategoriji psihične težave (depresivnost, slaba samopodoba, strah, osamljenost, duševne motnje, žalost ob izgubi) smo dodali še samopoškodovanje in motnje hranjenja. Skoraj vse težave v tej kategoriji so presegle vrednosti predhodnega pet letnega obdobja za skoraj 60 %. Po največjem skoku izstopajo klici, ki poročajo o depresivnosti, osamljenosti in duševnih motnjah. Kategorijo samomor zaradi resnosti situacije prikazujemo posebej. Klicev, ki so omenjali možnost samomora, je bilo v letu 2020 enkrat več kot v obdobju 2015 do 2019.

Kategorija vrstniki oz. klici, ki so omenjali težave z vrstniki, so padli na tretjino števila klicev iz predhodnega petletnega obdobja.

3. 1. 4. 2 Trideset let delovanja TOM telefona

TOM telefon, ki je v letu 2020 praznoval 30 let svojega obstoja, že vrsto let deluje pod sloganom "Odgovor je pogovor", zato je prav ta slogan postal rdeča nit praznovanja 30 let TOM telefona. Skozi vse leto so se tako kljub omejitvam zaradi COVID-19 zvrstili številni dogodki vezani na praznovanje.

Logotip 30 let

Maja 2020 smo za namene dogodkov in promocije izdelali nov logotip TOM telefona z napisom 30 let.

Dobrodelna kolekcija emajlirane posode Enamelie by Neža for kids

Podjetje Ariessa je razvilo kolekcijo emajlirane posode Enamelie by Neža for Kids z namenom, da podprejo delovanje programa TOM telefon, zato so v septembru 2020 začeli s prodajo posode v trgovinah Interspar in izbranih trgovinah Spar. Iz tega naslova so nam donirali 3.518,24 eur.

Zbornik ob 30 letnici TOM telefona

Septembra 2020 smo s finančno pomočjo FIHO in Tehniškega muzeja Slovenije izdali zbornik z naslovom "Ker nam je mar – kako lahko odrasli učimo otroke izkušenj empatične odzivnosti". Zbornik je razdeljen na sklope, ki naslavljajo 4 področja vsakdanjega življenja otrok in mladostnikov: empatija med vrstniki, empatija med starši in otroki, empatija v šoli in drugih ustanovah ter empatija do sebe. Preko praktičnih primerov nagovarja vse, ki otroke vzgajajo, z njimi delajo ali imajo nanje vpliv, saj se je v 30 letih srečavanja s stisko otrok izkazalo, da je empatija prvi in ključni odgovor.

Novembra 2020 smo izdelali promocijski video za prodajo zbornika. Promocijski video, v katerem nastopi predsednik NM TOM dr. Albert Mrgole, smo poslali na vse šole in druge pomembne organizacije in institucije, ki delajo z otroki in mladostniki, z namenom ozaveščanja stisk mladih in pomembnosti empatičnega odzivanja.

Teden otroka®

Letos je bil Teden otroka (5.–11. oktober) posvečen praznovanju 30-letnici TOM telefona in ustvarjanju na temo pomembnosti pogovora v vsakdanjem življenju ali stiskah. V času korona krize smo na TOM telefonu opazili trend naraščanja kontaktov, povezanih z duševnim zdravjem: osamljenost, strah, depresija, samopoškodovanje in razmišljanje o samomoru, zato je tema letošnjega Tedna otroka imela dodatni pomen.

TOM telefon video poslanica ob Tednu otroka

Za otroke in mladino smo pripravili prav posebno video poslanico, v kateri sta nastopila priljubljena igralka Nika Rozman in voditelj Malih sivih celic na RTV Slovenija Nik Škrlec. Mladim sta predala sporočilo, da je najboljši odgovor pogovor in jih seznanila s TOM telefonom.

Video kampanja "Odgovor je pogovor"

Sočasno s Tednom otroka je potekala video kampanja "Odgovor je pogovor", ki so se ji pridružili Andrej Rozman Roza, Pia Zemljič in Peter Poles. Vsak izmed njih je v video sporočilu prispeval pomembne misli o tem, zakaj se moramo znati pogovarjati. Video nagovori so na družbenih omrežjih ZPMS in TOM dosegli več kot 90.000 ogledov.

Razstava v Muzeju pošte in telekomunikacij

5. oktobra smo v Muzeju pošte in telekomunikacij odprli občasno razstavo "Odgovor je pogovor", s katero smo obeležili 30. obletnico delovanja TOM telefona. Poleg nagovorov predsednice ZPMS, direktorice Tehniškega muzeja in avtorice razstave je potekala tudi predstavitev zbornika. Razstava je predvsem zahvala in poklon vsem prostovoljcem, ki nesebično pomagajo in omogočajo, da TOM telefon deluje že 30 let. Predstavljeni so njegovi začetki, razvoj in tematike kontaktov otrok in mladostnikov, ki se s pojavom interneta tudi pomembno spreminjajo. Poleg delovanja TOM telefona razstava predstavlja tudi razvoj telekomunikacijske in informacijske tehnologije od leta 1990 in vse do danes, ki mladim klicateljem omogoča hitro in zanesljivo povezavo s svetovalci prostovoljci. Razstava je na ogled do 4. julija 2021.

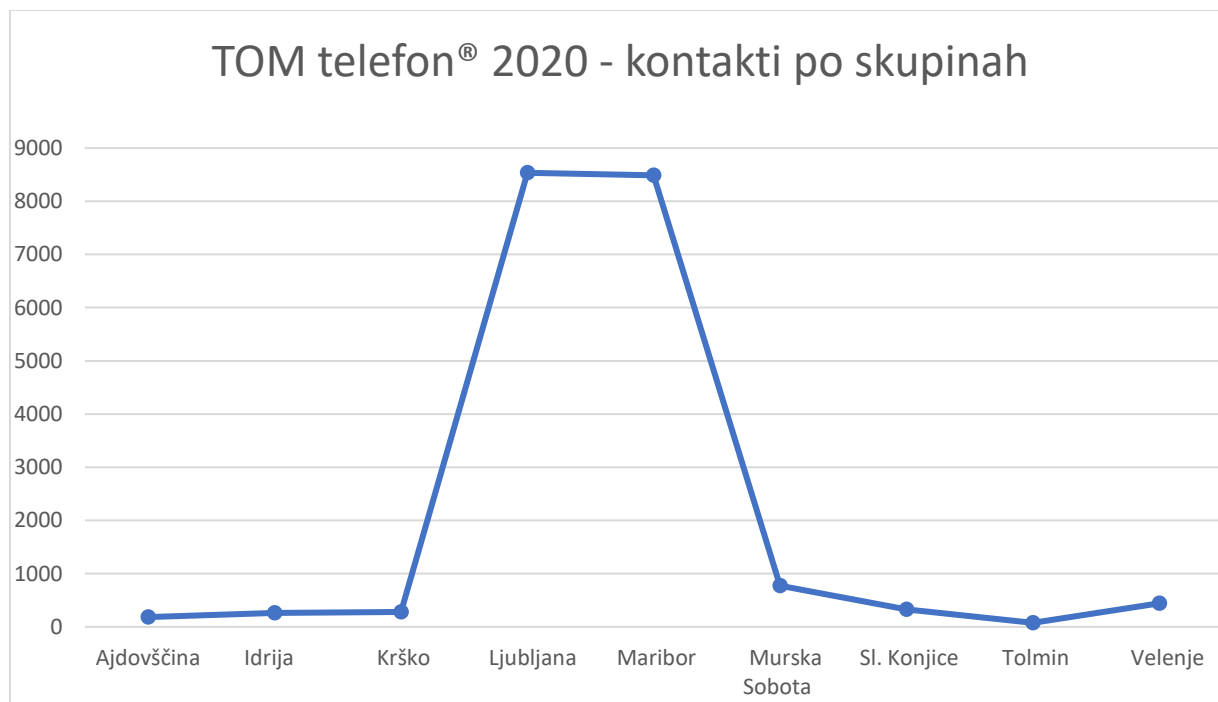
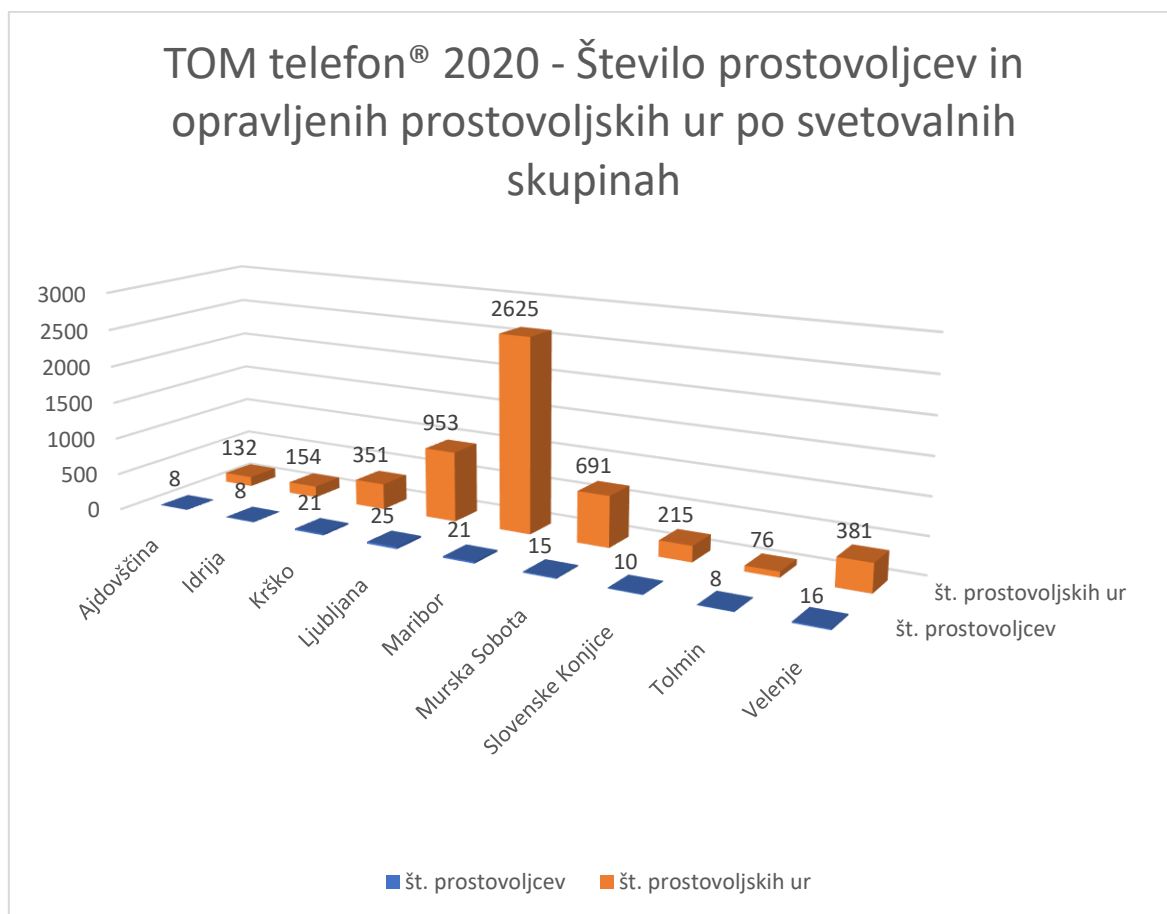
Nagradni video natečaj

6. oktobra 2020 smo objavili nagradni video natečaj "Odgovor je pogovor". Tečaj je trajal do 6. novembra, kasneje pa je bil zaradi COVID-19 ukrepov in posledičnega šolanja od doma podaljšan do 15. decembra. K sodelovanju smo povabili učence druge in tretje triade osnovne šole in srednješolce. V dve minutnem video posnetku so morali tekmovalci na kreativen način svojim vrstnikom predati sporočilo, da je v stiski ali dvomu najboljši odgovor pogovor. Tri najboljše video izdelke iz osnovne šole in tri najboljše iz srednje šole smo objavili na spletnih straneh in družbenih omrežjih ZPMS in TOM telefona. Vsi nagrajenci so prejeli priznanja in atraktivne nagrade. Brezplačne vstopnice so mladim ustvarjalcem omogočili: Tehnični muzej Slovenije, Kobilarna Lipica, Javni zavod Park Škocjanske jame, Park vojaške zgodovine Pivka, Ustanova Hiša eksperimentov, Mestni muzej Idrija, Jamarsko društvo Sežana. Nagrajenci so prejeli tudi bandano, pop socket in nahrbtnik TOM telefona.

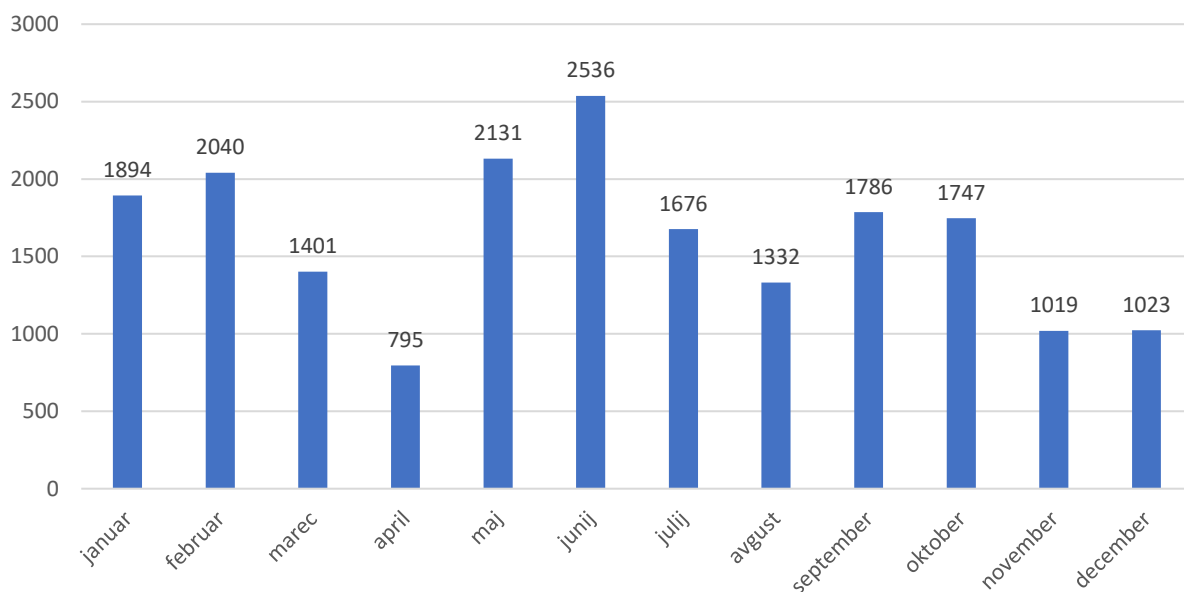
Video animacija za 30. rojstni dan TOM telefona

20. november, rojstni dan TOM telefona, smo obeležili z objavo video animacije, v kateri so prikazane najbolj dragocene izjave otrok in mladostnikov o njihovem pomenu TOM telefona. Skozi izjave otrok se kaže večletno dobro strokovno delo, zato smo se v video animaciji zahvalili tudi vsem prostovoljcem, predsednikom Nacionalne mreže, supervizorjem, vodjem svetovalnih skupin, strokovnim sodelavcem, generalnim sekretarkam in predsednicam ter predsednikom ZPMS, vsem sofinancerjem in donatorjem programa ter vsem drugim prijateljem, ki so TOM-u stali ob strani in ga podpirajo še naprej. Video animacija je bila deljena na spletnih straneh in družbenih omrežjih ZPMS in TOM telefona, v sporočilu za javnost ob rojstnem dnevu pa smo se zahvalili tudi medijem za veliko podporo pri informiranju širše javnosti o dejavnostih TOM telefona.

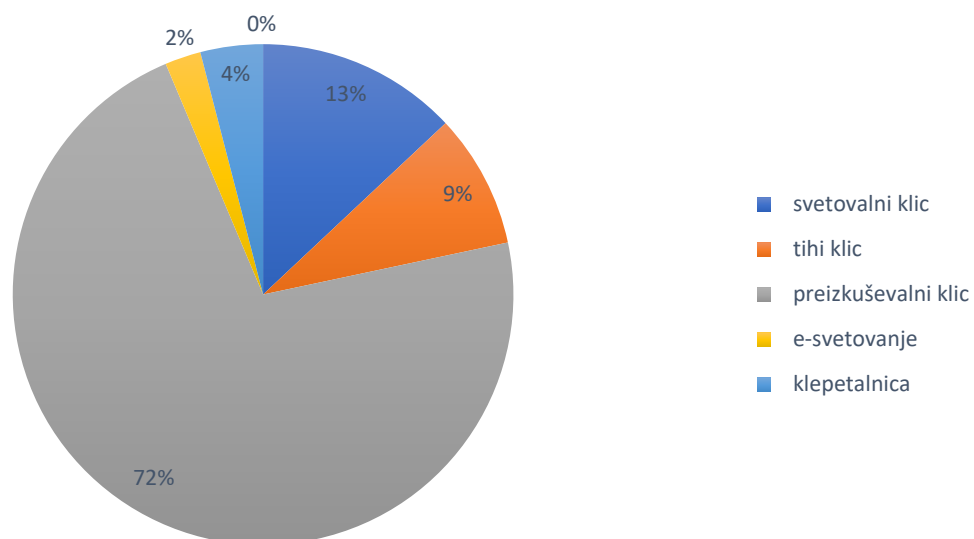
3. 1. 4. 3 TOM telefon statistični podatki za leto 2020

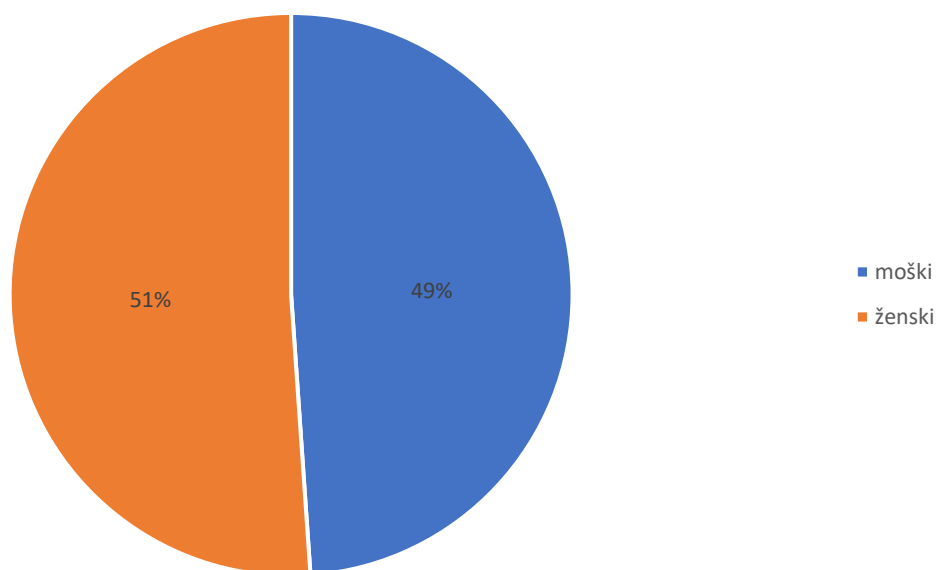
TOM telefon® 2020 - kontakti po mesecih

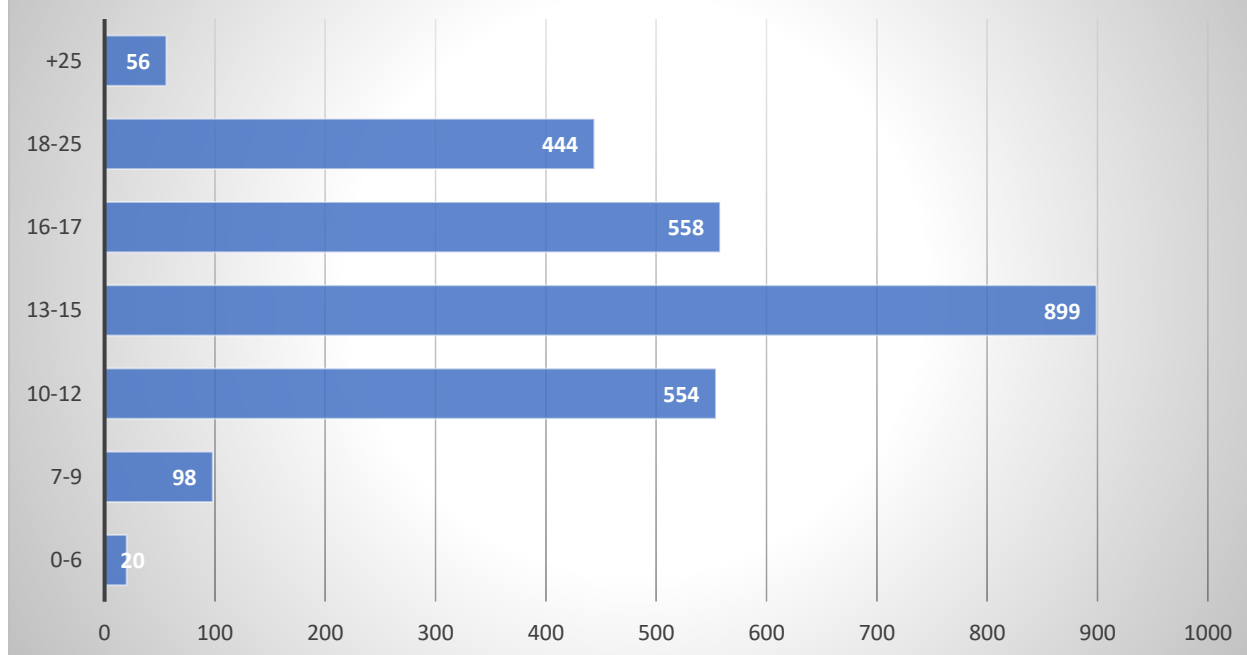
TOM telefon® 2020 - vrste klicev v %

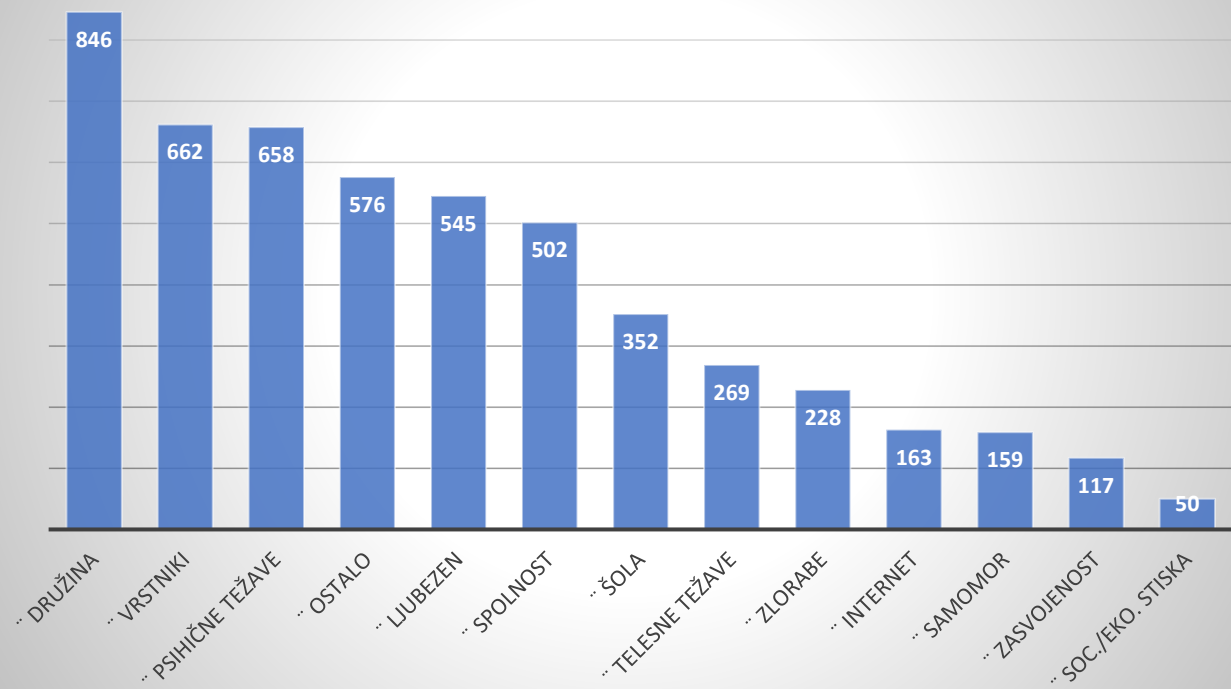
TOM telefon® 2020 - klicalci po spolu v %

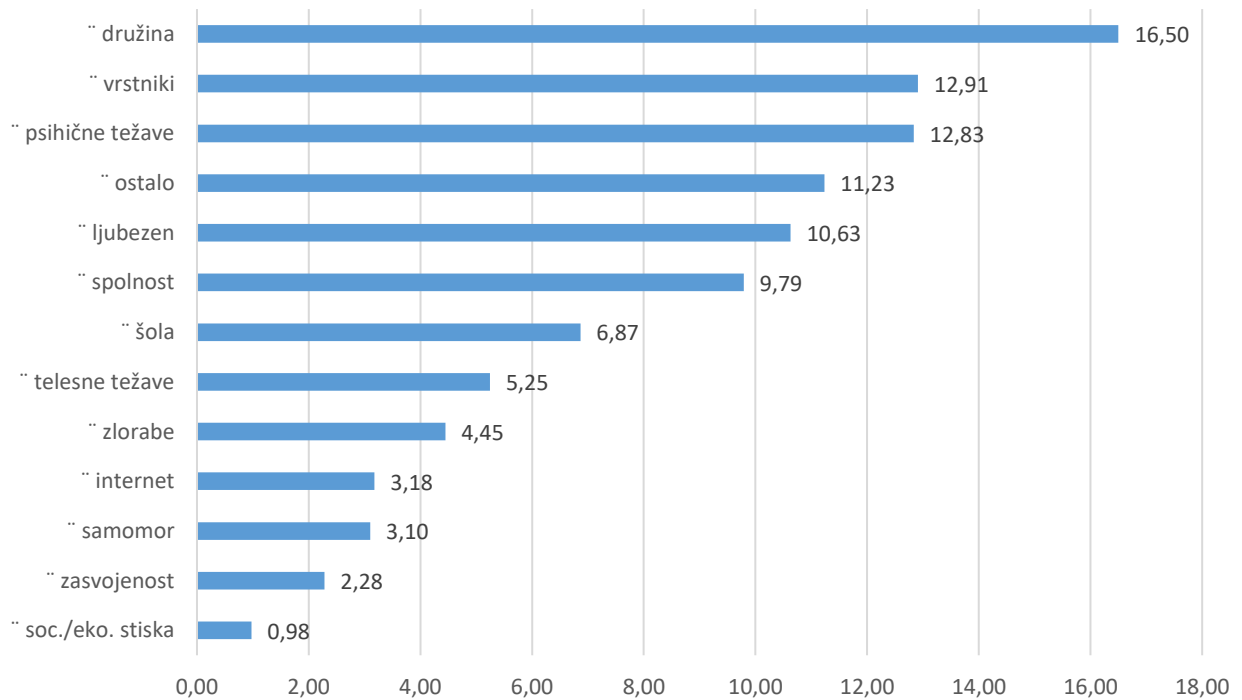
TOM telefon® 2020 - starost klicalcev

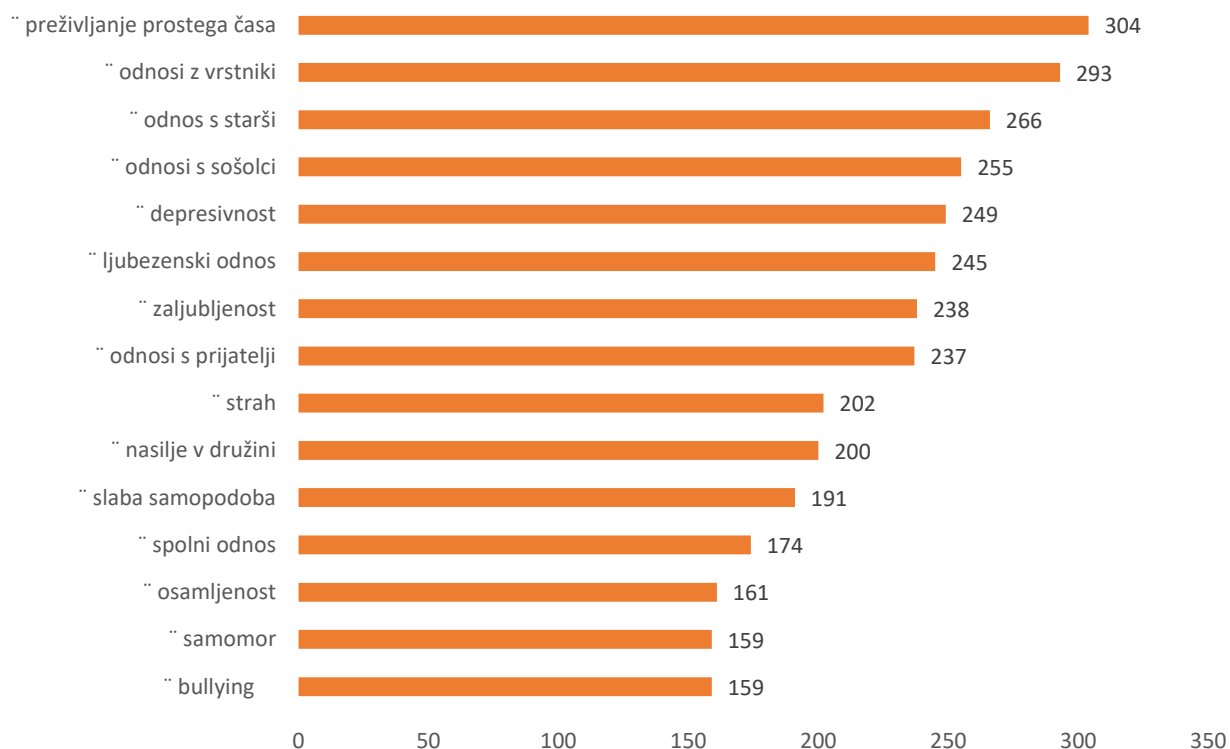
TOM telefon® 2020- tematike

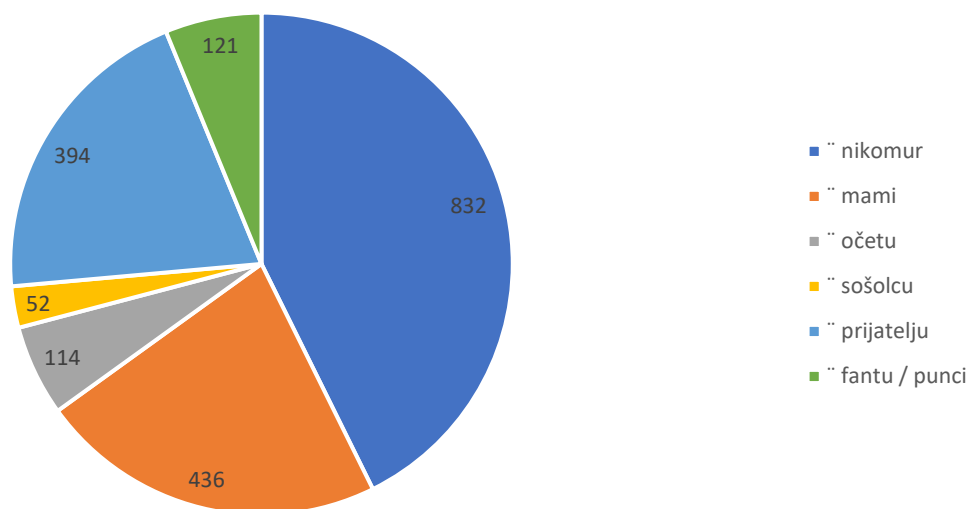
TOM telefon® 2020 - tematike v %

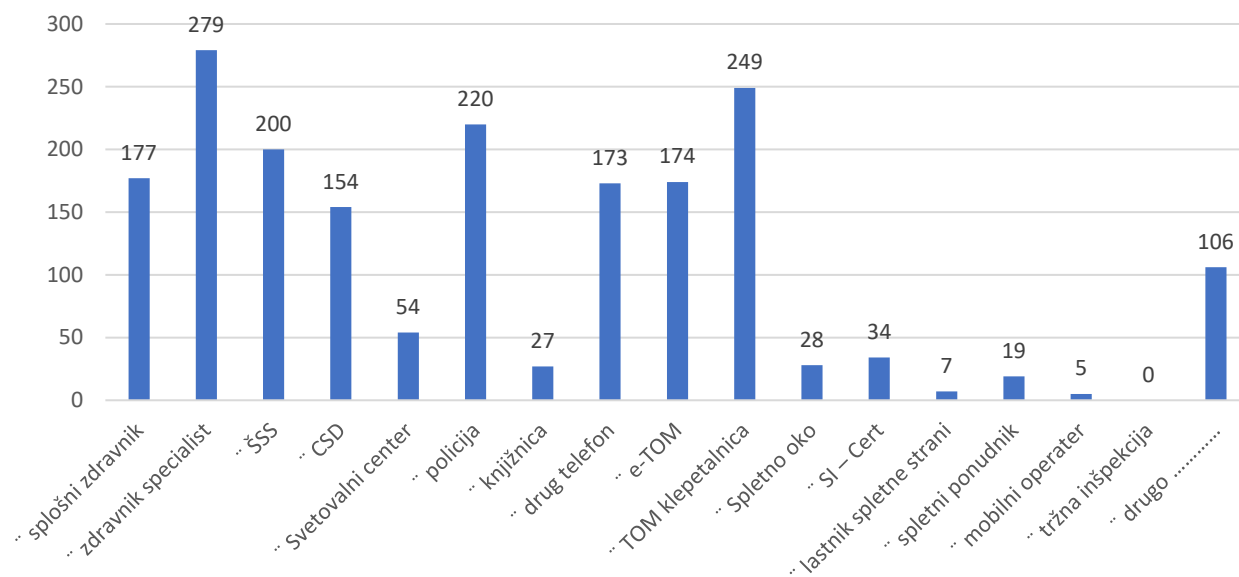
TOM telefon® 2020 - podrobnejše tematike: 15 najpogostejših tem

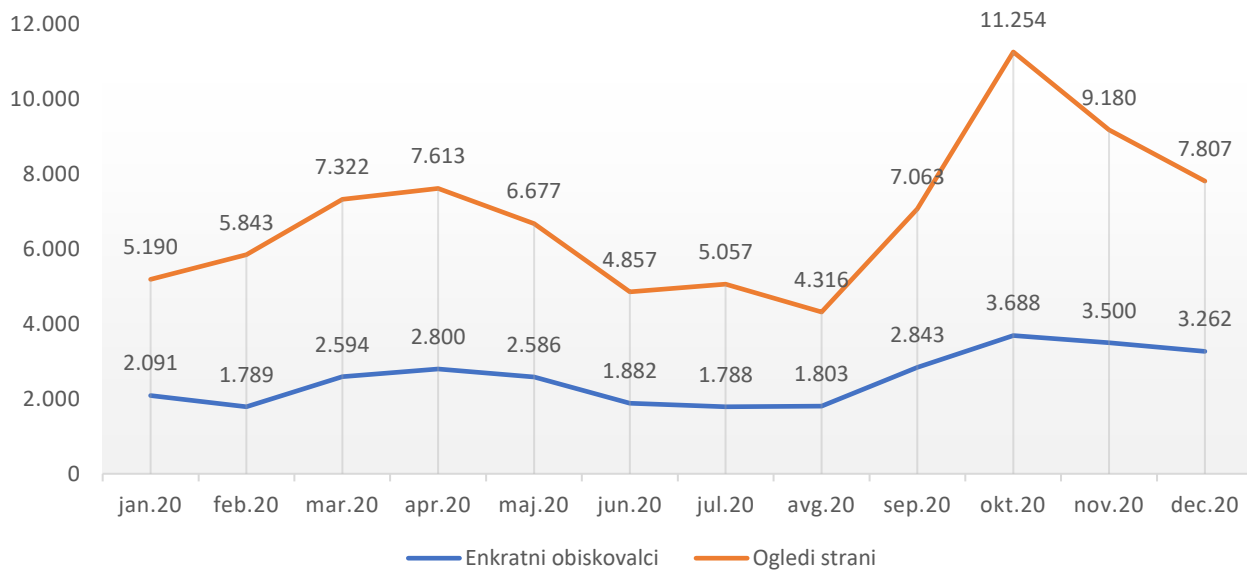
TOM telefon® 2020 - komu se je otrok ali mladostnik zaupal

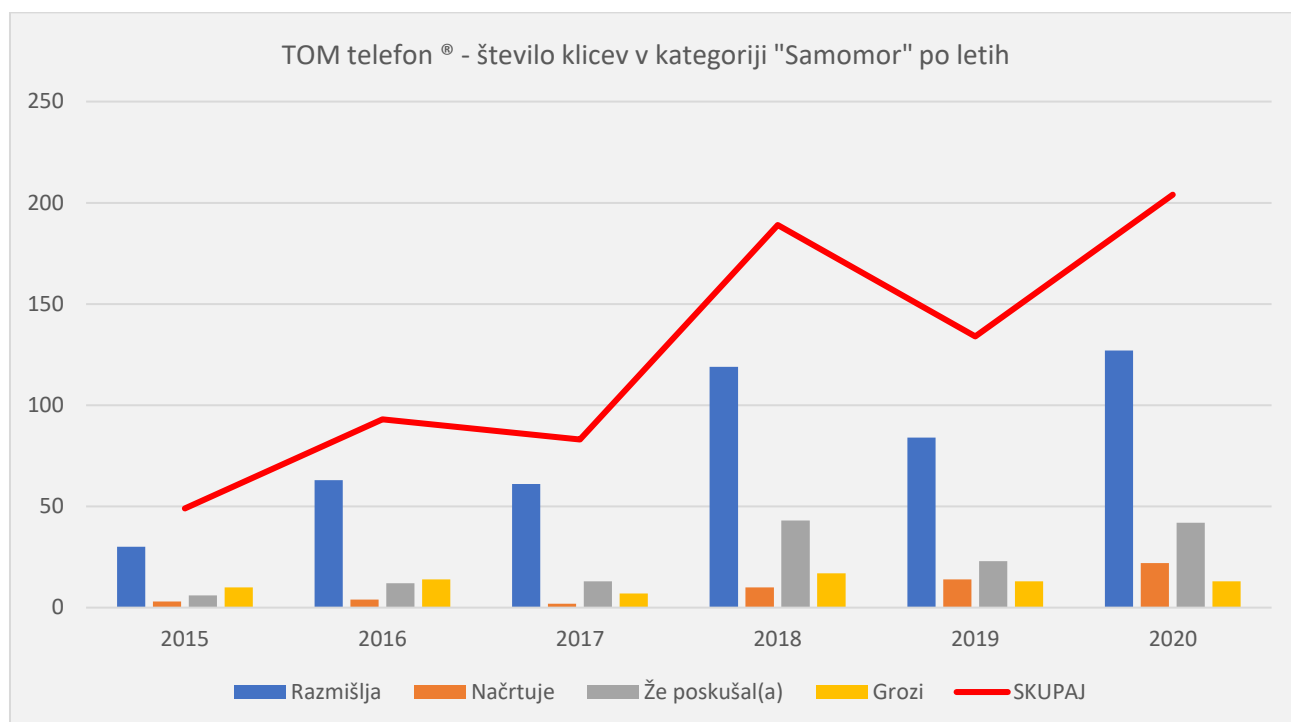
TOM telefon® 2020 - napotitve

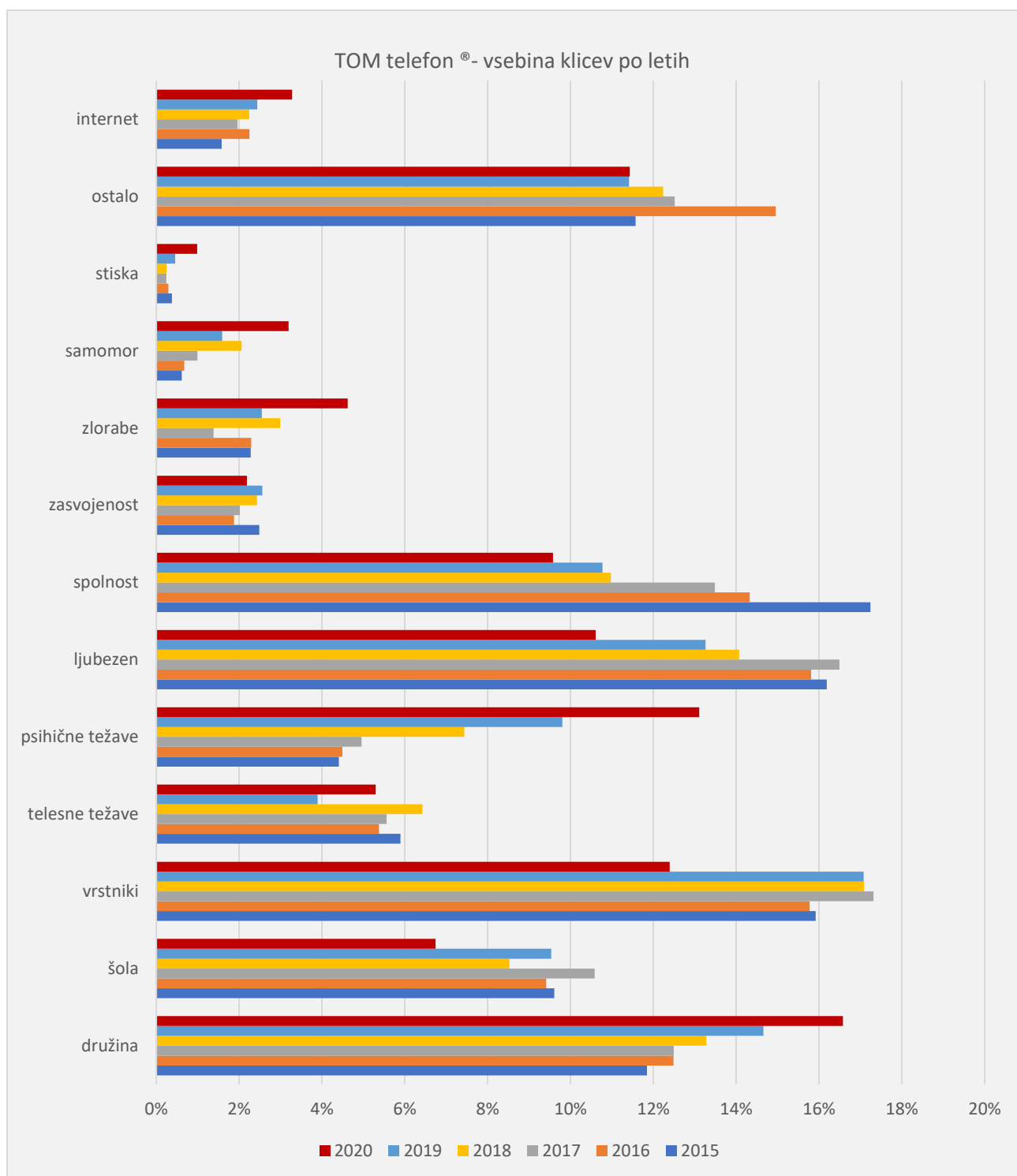

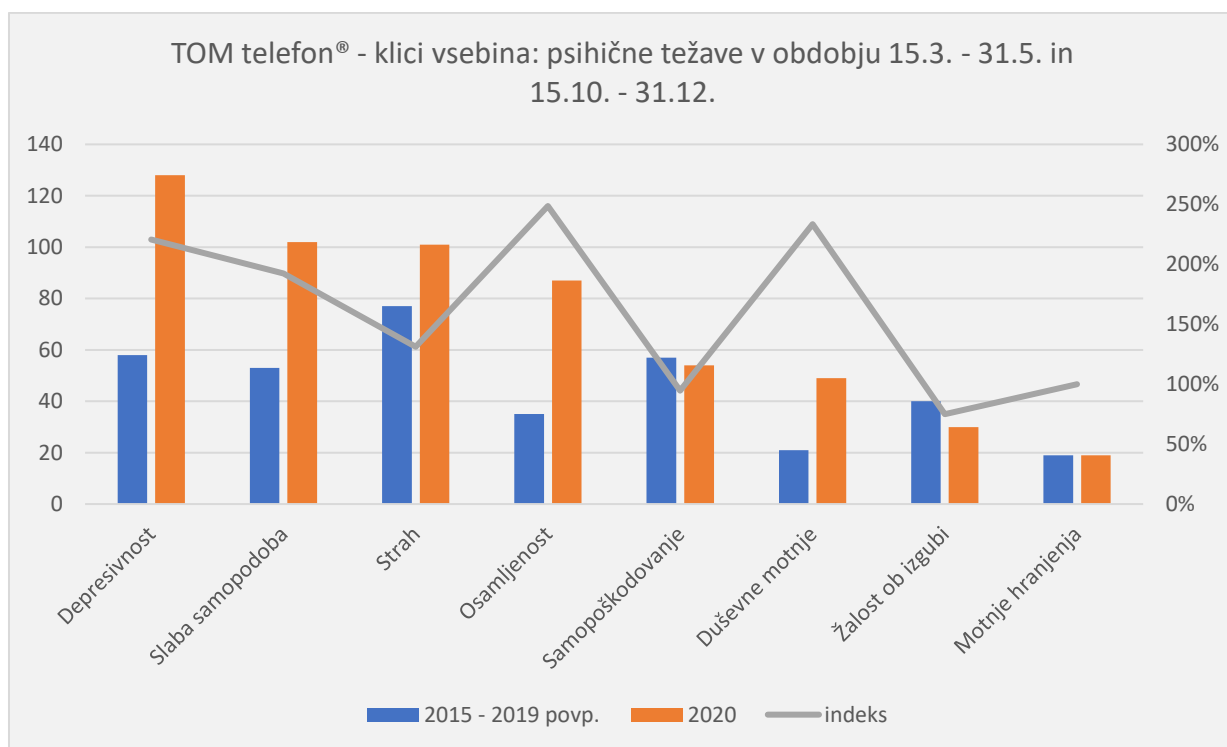
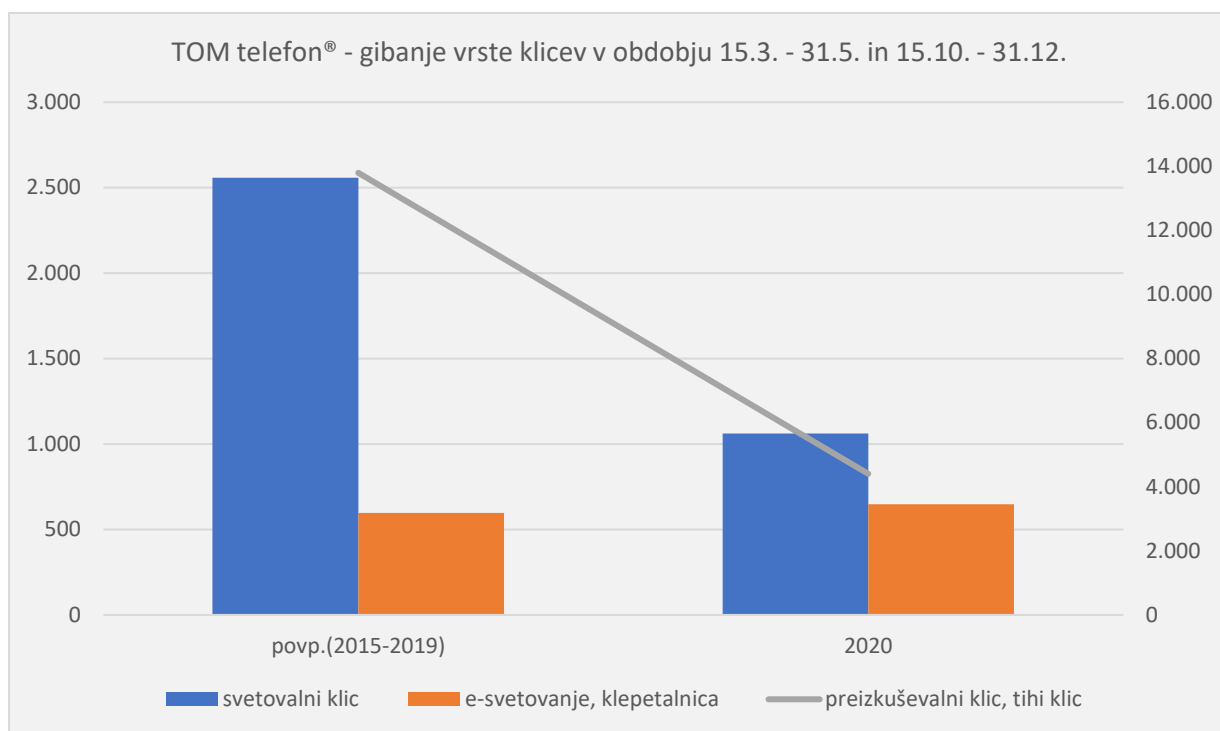
www.e-tom.si - januar-december 2020

TOM telefon statistični podatki od 2015 do 2020

3.2 SOCIALNO-HUMANITARNI PROGRAMI

V socialno-humanitarne programe vključujemo otroke, mladostnike in družine iz vse Slovenije. Glavni cilj programa je zmanjšati socialno izključenost uporabnikov in omogočiti bolj kakovostno življenje. Pomagamo na različne načine: finančno (plačilo položnic, računov, stroški zdravljenja, ...) in materialno (oblačila, hrana, šolske potrebščine in drugo).

Leto 2020 je bilo prav za vse posebno, na socialnem področju pa še toliko bolj, saj se je veliko družin znašlo v težkem položaju. Statistični podatki za leto 2019² kažejo, da je 12 % ljudi v Sloveniji živeli pod pragom revščine, od tega 10,5 % otrok in mladostnikov, starih do 17 let. V številkah to pomeni 243.000 oseb, od tega 41.000 otrok in mladostnikov do 17 let. Glede na podatke iz leta 2018 se je stopnja revščine zmanjšala, saj je bilo v tem letu 45.000 otrok pod pragom revščine (11,7 %). Podatkov za leto 2020 še ni, vendar glede na situacijo lahko predvidevamo, da se je stopnja revščine dvignila.

Slovenija se je zavezala k doseganju ciljev trajnostnega razvoja znotraj Agende 2030, kamor spada tudi cilj številka 1: zmanjšanje revščine otrok za polovico.

3.2.1 POMOČ SOCIALNO ŠIBKEJŠIM DRUŽINAM

V okviru socialno-humanitarnega programa deluje Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte pri ZPMS. Komisija je na štirih rednih sejah obravnavala 214 prošenj za pomoč (50 več kot v letu 2019) in razdelila pomoč v višini 53.352,00 €.

Komisija ni odobrila vseh prošenj družin za pomoč, in sicer tistih, ki:

- so že prejeli pomoč v letu 2018 ali 2019;
- imajo polnoletne otroke,
- niso oddali popolne dokumentacije za vključitev v humanitarni program.

ZPMS je s pomočjo RTV Slovenija v oddaji Tednik, v rubriki "Pomagamo", v letu 2020 predstavila zgodbo družine, v kateri je otrok s posebnimi potrebami. Sredstva so se zbirala na računu Društva prijateljev mladine Maribor, ki je družino predlagalo.

S pojavom koronavirusa in povezanih ukrepov za zajezitev so zaradi upada ali izgube dohodka mnoge družine potrebovale pomoč pri plačilu položnic, nakupu hrane in higienskih potrebščin. Z učenjem na daljavo pa se je pojavila še nova potreba, s katero se ZPMS v preteklosti ni še srečala na tak način in v takem obsegu – zagotavljanje primernih in opremljenih računalnikov, ki učencem omogočajo nemoteno spremljanje pouka od doma.

² Vir: Statistični urad Republike Slovenije: <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/10/39>

Zbiranje sredstev

Komisija je v marcu, ko je bila razglašena epidemija, odprla poseben sklic za zbiranje sredstev v času epidemije. Tako se je del zbranih sredstev razdelil društvom in zvezam preko zahtevkov. S tem smo lahko hitro pomagali 314 družinam s sredstvi v višini 38.100,00 € za plačilo osnovnih življenjskih dobrin in stroškov.

Računalniki in modemi

V spomladanskem valu epidemije smo razdelili 307 računalnikov, od tega smo jih 223 nakupili iz donatorskih sredstev. Ostalih 84 smo prejeli kot donacijo s strani podjetij Ernst & Young, d. o. o., Kearney, d. o. o., in GSK, d. o. o., ter fizičnih oseb. Večkrat nam je pri dostavi računalnikov na pomoč priskočila civilna zaščita.

Kmalu po začetku šolskega leta so bili učenci in dijaki ponovno poslani domov, zato so se po mirnejšem poletju potrebe ponovno povečale. Jeseni smo razdelili še 170 izključno doniranih računalnikov. V tem času so nam večjo pomoč z računalniško opremo ponudila podjetja OMV Slovenija, d. o. o., Microsoft d.o.o., Avtera, d.o.o., in Onkološki inštitut Ljubljana. Zahvala gre tudi Fakulteti za računalništvo in informatiko ter vsem posameznikom, ki so nam prinesli računalnike. Povezali smo se tudi z društvom Duh časa, ki je vse različne donacije (računalnike, monitorje, tipkovnice in miške) povezal v pripravljene komplete, ki smo jih nato delili naprej.

Preko 26 naših društev in 25 osnovnih šol smo tako uspeli v letošnjem letu razdeliti 477 računalnikov.

Poleg računalnikov se je pojavila tudi potreba po dostopu do internetne povezave. Izkazalo se je, da imajo s tem težave mnoge družine. Pri tem je pomagal A1 Slovenija d. d., ki je v letu 2020 doniral 400 modemov z enoletnim brezplačnim internetom. Družinam smo jih razdelili preko 32 društev, ki so sporočila potrebe na terenu.

Skupno smo 877 družinam razdelili računalnike in modeme v vrednosti 146.000 €.

Higienske in prehranske donacije

Skupno smo 4850 družinam razdelili prehranske (vključno z darilnimi karticami) in higienske izdelke v vrednosti 144.500 €.

- **Henkel Slovenija, d. o. o.**

Podjetje Henkel je omogočilo kar dve veliki higieni donaciji. Okoli 1400 družin smo spomladi opremili z detergenti za ročno pomivanje posode, mehčalci in detergenti za perilo. Jeseni pa smo prejeli še 18.200 zaščitnih mask, ki smo jih preko naših društev razdelili družinam, šolam, prostovoljcem. Donaciji Henkla tako znašata skoraj 57.000 €.

- **Procter and Gamble, d. o. o.**

Podjetje P&G je jeseni doniralo 9340 izdelkov (praški, mehčalci, detergenti, vložki, šamponi, geli za tuširanje, deodoranti, zobne paste in ščetke) v vrednosti 30.000 €. Material smo razdelili 600 družinam.

- **Atlantic grupa, d. d.**

Decembra smo prejeli 1140 prehranskih in higienskih izdelkov od Atlantic grupe (deodoranti, čistila za kuhinjo in kopalnico, juhe in testenine iz vrečk). Z izdelki smo v prednovoletnem času pomagali 140 družinam.

- **Lidl, d. d.**

V treh ločenih akcijah so spomladi in jeseni naša večja društva v Lidlovem skladišču v Arji vas prevzela prehranske in higienske izdelke v vrednosti 10.200 €. S tem so pomagali 220 družinam.

- **Franck, d. o. o.**

Podjetje Franck nam je podarilo čaje, instant kapučine in kave v vrednosti 7.000 €. Razdelili smo jih 1100 družinam.

- **Eurospin Eko, d. o. o.**

V velikonočnem času nas je Eurospin Eko razveselil z donacijo sladkarij v vrednosti 2.680 €. Prejelo jih je 500 družin.

- **Medis, d. o. o.**

Prejeli smo 200 pločevink z mlečno formulo za dojenčke v vrednosti 909 €. Z donacijo podjetja Medis smo pomagali 100 družinam.

- **Digit, d. o. o.**

V sodelovanju s podjetjem Digit in njihovo spletno stranjo preprosto.je smo razdelili pakete hrane 250 družinam v skupni vrednosti več kot 6.000 €.

- **Delamaris, d. o. o.**

V sklopu dobrodelnega tedna RTV nam je Delamaris podaril različne konzerve v vrednosti 3.000 €. V decembrskem času smo jih preko naših društev razdelili družinam.

- **Darilne kartice za živilske trgovine**

Podjetje OMV nam je spomladi podarilo 100 darilnih kartic v višini 50 € za trgovine Mercator, ki smo jih preko 13 manjših društev razdelili 95 družinam.

Ker so društva s terena javljala, da družine izrazito prosijo za pomoč pri hrani, smo dodatno nakupili 100 kartic po 50 € za trgovine Lidl za družine z Obale (s pomočjo DPM Koper smo pomagali 88 družinam) ter nato še 350 kartic po 50 €, ki smo jih preko 13 večjih društev razdelili 303 družinam.

3.2.2 PROGRAM "POLNA ŠOLSKA TORBA" IN DRUGE AKCIJE ZA ŠOLSKO POTREBŠČINE

V letu 2020 smo oblikovali nov program z imenom Polna šolska torba, ki zajema vse dobrodelne akcije, povezane z zbiranjem šolskih potrebščin, in akcije zbiranja finančnih sredstev za dodatne nakupe delovnih zvezkov in šolskih potrebščin. Ocenjujemo, da smo poleti razdelili skoraj 41.000 kosov šolskih potrebščin.

Akcija "Poštar Pavli polni šolske torbe"

Akcijo, ki poteka v sodelovanju s Pošto Slovenije, smo v letu 2020 izpeljali že osmič. Na poštnih poslovalnicah je bilo od 22. junija do 7. avgusta zbranih 32.590 različnih šolskih potrebščin. Z SMS-ji in denarnimi nakazili pravnih in fizičnih oseb, ki so se zbirala do 9. oktobra, pa smo zbrali dodatnih 11.057 € za nakup potrebščin in delovnih zvezkov. Šolske potrebščine je 38 naših društev razdelilo 3.200 otrokom, ki jim starši zaradi socialne stiske sicer ne bi mogli omogočiti brezskrbnega vstopa v šolo.

- **Donacija Acron, d. o. o.**

Poslovalnice Bags&More so nas poleti že drugič razveselile z rabljenimi, a še vedno uporabnimi šolskimi torbami. Prejeli smo več kot 200 šolskih torb, ki smo jih do konca poletja tudi že razdelili. Poleg torb nam je podjetje Acron, d. o. o., podarilo tudi 3000 zvezkov.

- **Donacija Borzen, d. o. o.**

Podjetje Borzen, d.o.o., nam je podarilo 3480 zvezkov. Platnice so krasili grafiti, ki so jih sodelujoče šole v nagradnem natečaju ustvarile na temo učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije.

- **Donacija Eurospin Eko, d.o.o.**

V sodelovanju s Eurospin Slovenija smo izvedli posebno akcijo z dobrodelno noto. Od konca junija do konca septembra so se v trgovinah prodajale ekološke flaške za vodo z natiskanim motivom. Od vsake prodane flaške je bil 1 € namenjen za nakup šolskih potrebščin in delovnih zvezkov za otroke iz socialno šibkejših družin. Ključna vloga v tej akciji pa je pripadla učencem in dijakom – flaško je namreč krasilo likovno delo, ki smo ga izbrali na natečaju "Moja najlepša flaška". Zmagovalni motiv je narisala Lana Hrastelj iz Šolskega centra Celje, Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije.

Z donacijo 10.000 € bomo za novo šolsko leto zagotovili delovne zvezke za socialno šibkejše otroke.

- **Drugi donatorji šolskih potrebščin**

Velika zahvala gre tudi vsem, ki se na nas spomnijo že več let – šolske potrebščine smo prevzeli tudi od Lidl, d. d., dostavili pa so nam jih tudi zaposleni na Okrožnem sodišču v Ljubljani.

- **Donacija knjig Mohorjeve družbe v Celovcu**

Tudi v letu 2020 je ZPMS prejela donacijo v knjigah Mohorjeve založbe v vrednosti 9.000 € in jih namenila društvom po Sloveniji, članicam ZPMS.

3.2.3 VESELI DECEMBER

- **Dobrodelni teden na RTV**

Že četrto leto zapored smo z RTV Slovenija v času od 14. do 20. decembra 2020 izvedli dobrodelni teden znotraj oddaj Tednik, Dobro jutro, kviz Vem!, Zadnja beseda in Vikend paket. Preko klicev, nakazil in SMS donacij smo skupaj s gledalci pomagali polepšati praznike štirim družinam, določen delež pa je bil namenjen nakupu daril za otroke. Razdelili smo 67.403 €

- **Hladilnik toplega srca**

Hladilnik je decembra ogrel veliko družin z Obale, saj je akcija finančno in materialno ponovno presegla lanskoletni izkupiček. Ekipa radia Capris je skupaj s poslušalci in mnogimi donatorji poskrbela, da se je za družine v stiski zbralo kar 25.000 € ter okoli 7,5 tone hrane in higienskih izdelkov. Za delitev zbranega materiala je poskrbelo Društvo prijateljev mladine Koper, tokrat pa sta se akciji pridružili tudi drugi dve naši članici – DPM Piran in MDPM Sežana. Skupaj so pomagali 360 družinam in 1000 otrokom.

- **Žoge za otroke**

S športno obarvano akcijo sta se SportForum Slovenija – Društvo za promocijo športa Slovenije in ZPMS, skupaj s številnimi športnimi zvezami, podjetji, športnimi klubi in društvi ter posamezniki, ponovno odločila pomagati pri obdarovanju otrok z žogami kot samostojnimi darili. Z več kot 100 novimi nogometnimi, roketnimi, košarkarskimi, odbojgarskimi in drugimi žogami, zbranimi v dobrodelni akciji, smo obdarili otroke iz socialno nespodbudnih okolij.

- **Novoletno obdarovanje**

V decembru so nas ponovno razveselili donatorji, ki se zadnja leta obračajo na nas.

Televizija in radio Veseljak nam je dostavila poln kombi pripravljenih in zavitih daril za otroke, tako kot že nekaj preteklih let. Čudovita darila so nas ponovno čakala tudi na **Ministrstvu za obrambo**, kjer so nam zagotovili tudi dva kombija in voznika, s pomočjo katerih smo tik pred prazniki lahko obiskali še 8 naših društev in jim predali darila. Lepo donacijo daril so ponovno poklonili zaposleni na **Okrožnem sodišču v Ljubljani**, presenetili pa so nas tudi zaposleni na **Fakulteti za računalništvo in informatiko**. Med prazniki nam je **podjetje Borzen** podarilo 150 družabnih iger Lepši svet, ki smo jih prav tako uporabili za darila. **Podjetje DentaGo** je 30 naših otrok obdaril prav s tistim, kar so si zaželeli, **podjetje Transpak** je poskrbelo za obdarovanje otrok v severovzhodni Sloveniji, podjetje **Uniks, d. o. o.**, pa je za otroke pripravilo darilne pakete.

Poleg vsega tega smo 23 društvom omogočili dodatna namenska sredstva za nakup daril, s čimer so na terenu obdarili dodatnih 2340 otrok. Vse skupaj tako ocenjujemo, da smo novoletna darila zagotovili 2800 otrokom.

- **Druge decembrske akcije**

Decembra se je zvrstilo še nekaj dobrodelnih akcij, ki so bile namenjene pomoči za konkretne družine:

- **Združenje študentov prava Panda** je v akciji zbralo 3.385 € in s tem pomagalo dvema družinama;
- trgovina **Ikona Ljubljana** je v akciji Ikonica sreče s 1.299 € osrečila eno izbrano družino;
- pomagal je tudi **Klub vrhniških študentov** z organizacijo dobrodelnega koncerta s kavča skupine Lumberjack, in nato z dodatno donacijo.

3.2.4 SAPRAMIŠKIN SKLAD

Sapramiškin sklad je namenjen pomoči otrokom s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin. S pridobljenimi sredstvi pomagamo otrokom in družinam pri nudenju psihosocialne pomoči, plačilu fizioterapij, plačilu oz. doplačilu zdravstvenih in drugih pripomočkov ter izobraževanju staršev.

3.2.5 ŠTIPENDIJSKI SKLAD

Zaradi epidemije Niveina akcija Podari modro srce, ki podpira štipendijski sklad Nivea, ni bila izvedena. Kljub temu smo zahvaljujoč donatorjem v šolskem letu 2020/2021 lahko podprli kar 21 srednješolcev in srednješolk znotraj štipendijskega sklada ZPMS.

3.2.6 POMEŽIK SONCU®

Humanitarni program zbiranja sredstev za financiranje letovanj otrokom iz socialno in materialno ogroženih družin Pomežik soncu® poteka že od leta 1999. Namen programa je omogočiti otrokom, ki izhajajo iz družin v socialni stiski, brezplačne, sproščujoče, varne, ustvarjalne in aktivne počitnice. Otroke predlagajo šolske svetovalne službe, centri za socialno delo ali posamezniki, pa tudi zdravnik-pediatr. Otroke in mlade vključimo v letovanje skupaj z otroci, ki letujejo samoplačniško. Programi na letovanjih delujejo preventivno in spodbujajo pozitivne vrednote pri otrocih in mladih.

V okviru programa Pomežik soncu smo v letu 2020 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

Za promocijo programa smo natisnili 850 plakatov, ki smo jih poslali vsem osnovnim šolam, vrtcem, zdravstvenim domovom, knjižnicam, Centrom za socialno delo, bolnišnicam in našim članicam. Povezali smo se s podjetjem Media bus, d. o. o., ki je poskrbelo, da je bilo tri mesece 6 avtobusov Ljubljanskega potniškega prometa, ki so vozili po najbolj frekventnih progah, na zadnji strani opremljenih s predstavitvijo programa. Humanitarni program je bil predstavljen na zadnji strani e-kataloga Počitnice in dejavnosti 2020, ki ga vsako leto pripravijo naše članice za osrednjo Slovenijo in je bil tudi natisnjen v 200 izvodih.

Z akcijo zbiranja sredstev smo začeli 10. junija, ko smo v časopise Delo, Slovenske novice, Dnevnik, Nedeljski dnevnik vložili 178.000 vloženk z obrazcem UPN, s prošnjo za darovanje pa smo se obrnili tudi na 15.013 fizičnih in 7.293 pravnih oseb. Omeniti moramo, da je ZPMS zaradi razglašanih epidemioloških razmer v državi začela z zbiranjem sredstev šele v prvi polovici junija 2020, kar je dva meseca kasneje kot v preteklih letih.

Sredstva so se zbirala tudi preko različnih akcij. Podjetje Ariessa je razvilo kolekcijo emajlirane posode Enamelie by Luna for Kids, s simpatičnim dekorjem različnih pentljic, ki ga je narisala deklica Luna, ko je bila stara 8 let. Posoda je bila naprodaj v trgovinah Interspar in izbranih trgovinah Spar, od vsakega prodanega izdelka pa je bil del sredstev namenjen programu Pomežik soncu. Sredstva za letovanja pa so bila namenjena tudi z donacijo Lek farmacevtska družba, d. d., in Dobrodelnega društva Palčica Pomagalčica in dobrodelni škratki.

ZPMS je 1. junija objavila Interni razpis za izbiro organizatorjev letovanj otrok iz socialno ogroženih družin. Na interni razpis za sredstva Pomežik soncu® 2020 se je prijavilo 22 organizatorjev letovanj. Po zaključku zbiranja sredstev je ZPMS po sklepu Nacionalnega odbora za prosti čas in letovanja 1. 7. 2020 odobrila razdelitev 200.760 € sredstev. V ta sredstva so vključena tudi sredstva, ki jih je ZPMS pridobila na razpisu FIHO (podatki pri zbiranju sredstev pod programom Letovanja).

Skupno število otrok, ki so letovali v organizaciji zvez in društev prijateljev mladine v letu 2020, je 6.902, od tega jih je popolnoma brezplačno letovalo 1.897.

3.3 PROGRAMI ZA PROSTI ČAS IN LETOVANJA

ZPMS pomaga svojim članicam pri organiziranju letovanj, zimovanj in različnih prostočasnih dejavnosti za otroke, mladostnike in družine. ZPMS in njene članice so vezni člen med potrebami in interesi otrok in mladih s svetom odraslih, z institucijami in organizacijami, ki skladno s svojim temeljnim poslanstvom želijo, hočejo ali morajo ponuditi možnosti kakovostnega preživljanja prostega časa.

3.3.1 ZIMOVANJA, LETOVANJA IN ZDRAVSTVENA LETOVANJA

Zimovanja in letovanja so tradicionalni program organiziranja različnih oblik kakovostnega preživljanja prostega časa otrok in mladostnikov. Deluje na načelih prostovoljstva in enakih možnosti za vse otroke. Dejavnosti programa se nanašajo na:

- a) organizacijo zimovanj za otroke in mladostnike;
- b) organizacijo letovanj iz socialno manj spodbudnih okolij v okviru programa Pomežik soncu®;
- c) organizacijo letovanj otrok s posebnimi potrebami, ki se financirajo iz sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS (FIHO);
- d) organizacijo letovanj otrok s posebnimi potrebami iz socialno manj spodbudnih okolij s spremljevalci, ki jih omogočajo sredstva od prodaje gobastih krp in donatorjev.

Zimovanja

ZPMS je 14. januarja 2020 vsem članicam ZPMS poslala interni poziv za organizacijo zimovanja otrok iz socialno ogroženih družin med zimskimi počitnicami. Na poziv se je odzvalo 9 organizatorjev zimovanj (MDPM Ajdovščina, MDPM za Goriško, ZPM Ljubljana Vič Rudnik, ZPM Maribor, ZPM Krško, DPM Metlika, OZPM Šentjur, DPM Škofja Loka in ZLRO). Otroci so zimovali v počitniških domovih v Trenti, na Pohorju, v Kranjski Gori, Pacugu, Piranu in na Golteh. Skupaj je zimovalo 137 otrok.

Letovanja

Nacionalni odbor za prosti čas in letovanje pri ZPMS (NOPČL) je na podlagi sklepov 1. korespondenčne seje, ki je bila 28. maja 2020, 1. junija 2020 objavil interni razpis za letovanje otrok iz sredstev ZPMS. Na interni razpis za sredstva Pomežik soncu® 2020 se je prijavilo 22 organizatorjev letovanj, na interni razpis za sredstva FIHO 18 organizatorjev letovanj in na interni razpis za sredstva za zdravstveno letovanje otrok s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin 16 organizatorjev.

ZPMS je kandidirala na razpis FIHO za sredstva za organizacijo letovanj za otroke s posebnimi potrebami in za sredstva za organizacijo letovanj za otroke iz socialno ogroženih družin v letu 2020. Na razpisu FIHO smo za organizacijo letovanj otrok s posebnimi potrebami pridobili 15.975,78 € in za organizacijo letovanj za otroke iz socialno ogroženih družin 21.427,65 €. Zaradi zmanjšanja sredstev nam je FIHO znižal dodeljena sredstva za 3,6 %.

Glede na zbrana sredstva z akcijo Pomežik soncu® 2020 je bilo za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin namenjeno 200.760,00 €, kar omogoči letovanje 697 otrok, za letovanje otrok s posebnimi potrebami pa je bilo namenjeno skupno 16.905,00 €, kar omogoči letovanje 50 otrok. Za zdravstveno letovanje otrok s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin je bilo namenjenih 8.645,00 € za letovanje 25 otrok s posebnimi potrebami in 8.645,00 € za 25 njihovih spremljevalcev.

NOPČL je na svoji 2. korespondenčni seji, ki je bila 1. julija 2020, sprejel sklep o razdelitvi sredstev za letovanje otrok Pomežik soncu® in FIHO za leto 2020 ter o razdelitvi sredstev za zdravstveno letovanje otrok s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin za leto 2020.

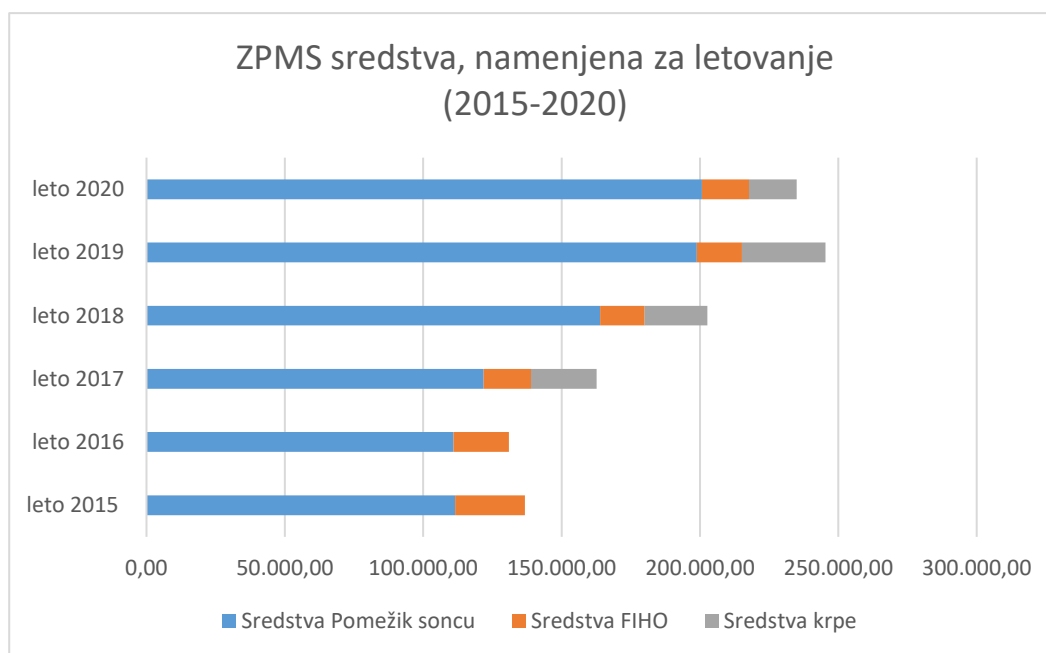
Negotova situacija zaradi koronavirusa, v kateri so se znašli izvajalci in organizatorji letovanj glede same izvedbe le-teh, je nekatere izvajalce prisilila, da so letovanja odpovedali. Drugi izvajalci letovanj pa so z dodatnimi ukrepi, kot so razkuževanje, manjše skupine otrok na letovanju, poseben prostor za izolacijo itn., poskrbeli, da so se letovanja vendarle izvedla, celo brez enega samega primera okužbe!

ZPMS je v šestih letih za letovanje otrok namenila 1.113.365,86 € sredstev, ki jih je pridobila na javnih razpisih FIHO ter s pomočjo sredstev donatorjev in sponzorjev, od tega kar 907.909,98 € samo za Pomežik soncu®. Kot je razvidno iz tabele 1, so sredstva Pomežik soncu® 2020 in sredstva FIHO 2020 v primerjavi z letom 2019 ostala skoraj enaka, medtem ko se sredstva za letovanje otrok s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin in njihovih spremljevalcev zmanjšale za 43 % na 17.290,00 € zaradi nižjih donacij. Omenimo pa, da smo kljub vsemu v štirih letih namenili za tovrstna letovanja 93.957,60 €.

Sredstva ZPMS	leto 2015	leto 2016	leto 2017	leto 2018	leto 2019	leto 2020	SKUPAJ
Sredstva Pomežik soncu	111.540,00	110.994,98	121.825,00	163.920,00	198.870,00	200.760,00	907.909,98
Sredstva FIHO	25.200,00	19.950,00	17.076,40	16.126,88	16.240,00	16.905,00	111.498,28
Sredstva krpe	0	0	23.747,60	22.680,00	30.240,00	17.290,00	93.957,60
SKUPAJ	136.740,00	130.944,98	162.649,00	202.726,88	245.350,00	234.955,00	1.113.365,86

Tabela 1: sredstva ZPMS, namenjena za letovanje v letih 2015–2020.

V letu 2020 je opazen rahel padec sredstev, ki jih je ZPMS namenila za letovanje, predvsem na račun sredstev, zbranih s prodajo krp. Skupaj so sredstva znašala 234.955,00 €, kar je za 10.935,00 € oz. 4 % manj kot lansko leto.

Graf 1: sredstva ZPMS, namenjena za letovanje v letih 2015–2020.

ZPMS in organizatorji letovanj so v letu 2020 uspeli skupaj zbrati 1.760.072,62 € sredstev za letovanje otrok in mladostnikov, kar je za 1.170.526,80 € manj kot leta 2019, oz. če primerjamo z letom 2015, od kar beležimo podatke letovanj, so letošnja sredstva manjša za 569.784,80 €.

V spodnji tabeli so primerjalno predstavljeni različni viri financiranja letovanj po letih od 2015 do 2020. Iz prikazanega izhaja, da največji delež v letu 2020 še vedno predstavljajo sredstva ZZZS, ki so jih organizatorji izkoristili za zdravstveno letovanje otrok, in sicer v višini 715.900,32 €, temu pa sledijo sredstva staršev v višini 466.790,65 €.

Sredstva/leto	Pomežik soncu	FIHO	Sredstva krpe	Sredstva ZZZS	Sredstva lokalnih skupnosti	Sredstva donatorji	Sredstva starši	Drugo	Skupaj
leto 2015	111.540,00	25.200,00	0	823.725,00	405.221,12	284.740,39	671.231,96	8.199,00	2.329.857,47
leto 2016	110.994,98	19.950,00	0	823.025,92	373.816,35	226.254,71	783.019,61	19.105,22	2.356.166,79
leto 2017	121.825,00	17.076,40	23.747,60	966.099,20	426.492,77	246.497,85	814.947,70	11.838,94	2.628.525,46
leto 2018	154.902,08	17.605,00	22.540,00	997.926,21	436.132,37	159.129,81	953.204,16	16.846,63	2.758.286,26
leto 2019	195.818,91	16.345,00	29.039,38	1.086.244,81	441.083,99	153.179,17	1.004.650,02	4.238,20	2.930.599,48
leto 2020	156.220,98	16.901,78	19.432,30	715.900,32	338.487,96	35.123,63	466.790,65	11.215,00	1.760.072,62

Tabela 2: sredstva ZPMS in organizatorjev letovanj, porabljena za letovanje otrok v letih 2015–2020 (podatki iz poročil).

Zmanjšanje sredstev je vidno pri skoraj vseh virih sredstev, iz katerih se financirajo letovanja otrok. Največji upad sredstev v primerjavi z letom 2019 beležimo pri sredstvih donatorjev (za 77 %), temu sledijo sredstva staršev (za 53 %). Sredstev ZZZS smo v primerjavi z letom 2019 izkoristili za približno 370.000,00 € manj, tudi na račun organizatorjev, ki so se odločili, da letos zaradi epidemiološke situacije ne bodo izvedli zdravstveni letovanj.

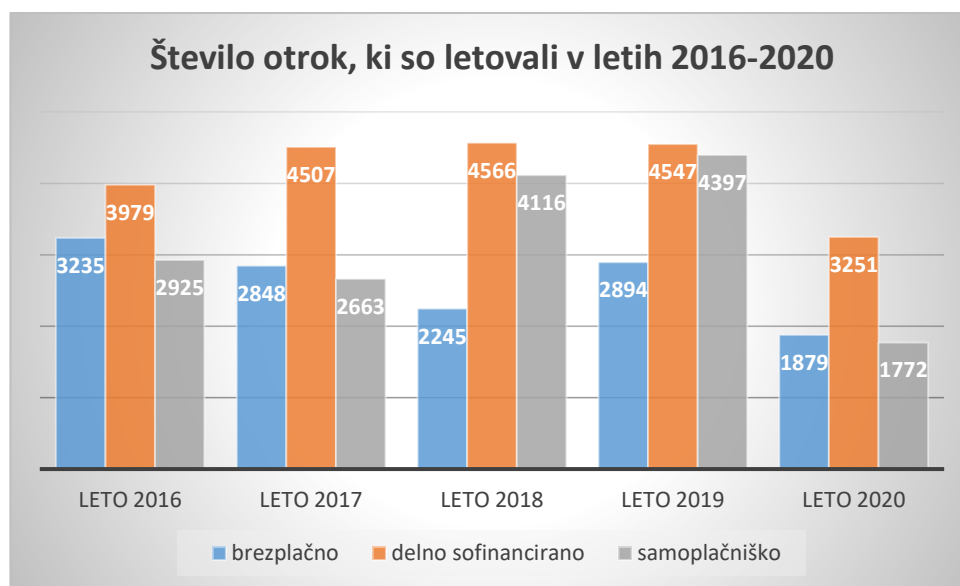

Graf 2: sredstva ZPMS in organizatorjev letovanj, namenjena za letovanje otrok v letih 2015–2020 (podatki iz poročil organizatorjev letovanj).

Skupno število otrok, ki so letovali v organizaciji zvez in društev prijateljev mladine v letu 2020, je 6.902, od tega jih je popolnoma brezplačno letovalo 1.897, delno sofinancirano 3.251 in samoplačniško 1.772 otrok. V letu 2020 smo tako peljali 4.936 otrok manj na letovanje kot leta 2019 (11.838 otrok), v spodnji tabeli pa je prikazana struktura letovanja otrok glede na vrsto financiranja v letih 2016–2020. Naj povemo, da so v poročilo za leto 2020 všteti tudi otroci, ki so letovali preko ZPM Ljubljana Moste Polje. V poročilu za leto 2020 niso prikazana finančna sredstva za letovanje otrok v organizaciji ZPM Ljubljana Moste Polje. V teh letih, od kar beležimo podatke, smo v poletnih sezonah na letovanje peljali skoraj 50.000 otrok. To število pa je bistveno večje, če pri organizatorjih letovanj prištejemo še otroke, ki so zimovali, otroke, ki so vključeni v šole v naravi, ali otroke, ki z organizatorji letujejo preko drugih projektoov.

Leto	Brezplačno	Delno sofinancirano	Samoplačniško	Skupaj
leto 2016	3235	3979	2925	10139
leto 2017	2848	4507	2663	10018
leto 2018	2245	4566	4116	10927
leto 2019	2894	4547	4397	11838
leto 2020	1879	3251	1772	6902
Skupaj	13101	20850	15873	49824

Tabela 3: število otrok, ki so letovali v letih 2016–2020 glede na vrsto financiranja (podatki iz poročil organizatorjev letovanj).

Graf 3: število otrok, ki so letovali v letih 2016–2020.

Letovanja iz sredstev ZZS

ZZS je v Sklepu o izbiri organizatorjev letovanja otrok in šolarjev za leto 2020 namenil našim organizatorjem 1.302.135,30 € za zdravstvena letovanja; ob polni porabi sredstev bi z nami letovalo 4.944 otrok (509 otrok več kot leta 2019) oz. bi izvedli 46.890 nočitev (4.606 nočitev več kot leta 2019). Leta 2020 so se štirje organizatorji zdravstvenih letovanj (OZPM Hrastnik, ZPM Idrija, DPM Murska Sobota in MZPM Velenje) zaradi epidemiološke situacije odločili, da zdravstvenega letovanja ne bodo izvedli, en organizator (DPM Koroška) pa letovanja ni mogel izvesti, ker so želeli zaradi poslabšanja razmer spremeniti lokacijo letovanja. Zaradi navedenega na letovanje ni šlo 828 otrok, oz. nismo

izkoristili 8.110 nočitev, kar predstavlja 17,3 % odobrenih sredstev ZZZS. Vsa letošnja odobrena sredstva ZZZS so izkoristili v UE Šentjur pri Celju, Postojna, Tržič, Cerknica, Grosuplje in Ajdovščina, 70 oz. več kot 70% sredstev so naši organizatorji izkoristili v UE Krško, Brežice, Kranj, Škofja Loka, Ljubljana, Lenart, Črnomelj in Mozirje. Nad 50 % sredstev pa je bilo izkoriščeno v UE Koper, Ilirska Bistrica, Sežana, Sevnica, Radovljica, Domžale, Maribor, Novo mesto in Trebnje. Ostali so porabili manj kot 50 % odobrenih sredstev.

Sredstva ZZZS 2020	Štev. otrok	Štev. nočitev	Vrednost	Procent %
neizvedeno (5 organizatorjev)	828	8110	225.214,70	17,3
nerealizirano zaradi epidemije	1264	13141	361.020,30	27,7
realizirano 2020	2852	25639	715.900,32	55,0
odobreno 2020	4944	46890	1.302.135,30	100,0

Tabela 4: sredstva ZZZS glede na izkoriščenost v letu 2020.

V letu 2020 je bilo izkoriščenih 715.900,32 €, letovalo je 2.852 otrok oz. so organizatorji izvedli 25.639 nočitev. Izkoristek (porabljenih) sredstev v letu 2020 predstavlja 55 %, lani je bil 93 %. Zaradi številnih ukrepov, ki so jih bili izvajalci letovanj prisiljeni sprejeti, da so se letovanja lahko izvedla (manjše število otrok v skupinah, v prostorih, razkuževanje rok in prostorov, številne odpovedi letovanja s strani staršev zaradi negotove situacije ...), pa organizatorji niso uspeli realizirati letovanja za 1264 otrok, kar predstavlja 27,7 % vseh odobrenih otrok za zdravstvena letovanja v letu 2020.

Analiza letošnjega razpisa ZZZS

Kot zanimivost naj omenimo, da so članice ZPMS uspele na javnem razpisu za izbiro organizatorjev zdravstvenega letovanja otrok in šolarjev v letu 2020 pridobiti kar 71,7 % (1.302.135,30 €) vseh razpoložljivih sredstev po sklepu o izbiri organizatorjev zdravstvenega letovanja otrok in šolarjev za leto 2020, ki so bila 1.815.269,36 €.

Organizatorji	Štev. otrok	Štev. nočitev	Vrednost	Odstotek %
ZPMS članice	4944	46890	1.302.135,30	71,7
Ostali organizatorji	1996	18478	513.134,06	28,3
Sklep ZZZS 2020	6940	65368	1.815.269,36	100

Tabela 5: odobrena sredstva ZZZS v razmerju med organizatorji ZPMS in ostalimi organizatorji v letu 2020.

Med ostale organizatorje štejemo predvsem območna združenja Rdečega križa iz vse Slovenije, Celeia, d.o.o., ki je prisotna predvsem na območju celjske izpostave ZZZS in Javni zavod Spotur Slovenj Gradec, ki je prisoten na območju izpostave ZZZS Ravne na Koroškem. Ostali organizatorji tako pokrivajo 28,3 % vseh sredstev po sklepu ZZZS za leto 2020. Članice ZPMS so v letošnjem razpisu v celoti uspele pokriti območja koprške, krške in murskosoboške izpostave ZZZS, več kot 85 % so uspele tudi v kranjski in novogoriški izpostavi ZZZS. Najmanjšo pokritost se je doseglo v celjski izpostavi, in sicer za 36,77 %.

Iz sredstev, ki jih je ZPMS namenila za letovanje, je na morje odšlo 1.208 otrok, otroke s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin pa je spremljalo 27 spremljevalcev. Da so se letovanja lahko izvedla, je na njih sodelovalo 891 prostovoljcev.

Organizacija izobraževanj organizatorjev in izvajalcev letovanj

Nacionalni odbor za prosti čas in letovanja pri ZPMS je v juniju 2020 izvedel izobraževalni seminar za pedagoški kader letovanj v mreži ZPMS. Izobraževalni seminar je potekal v Otroškem letovišču Pacug pri Portorožu od petka, 12. 6. do nedelje, 14. 6. 2020. Vsebino izobraževalnega seminarja je bilo potrebno prilagoditi razmeram v Sloveniji, vezanih na bolezen COVID-19.

Dodatno smo nato izvedli še ponovitev delavnice "COVID-19 pravila na letovanju" v Ljubljani, 29. 6. 2020. Izobraževalnega seminarja je se udeležilo 54 oseb, dodatne delavnice pa 34 oseb.

Program in vsebina izobraževalnega seminarja za pedagoški kader:

- predavanje in delavnica "Dinamika prvega dne v skupini otrok"
- predavanje in delavnica "COVID-19 pravila na letovanju" - 1. in 2. del
- dileme pri vodenju in dinamika v skupini z otrokom s posebnimi potrebami
- delavnica "Priprava ustreznega programa letovanja, ki omogoča vključevanje otrok s posebnimi potrebami"
- evalvacija in razprave skupinskih delavnic

Vsebina izobraževalnega seminarja se je v letu 2020 prilagajala razmeram, tako da je bil poudarek na izvajanju priporočil za preprečevanje širjenja SARS-CoV-2. Navedeni predavanji z delavnicami sta obsegali celotni del izvedbe od trenutka prevzema otroka na letovanje do zaključka, ko se otrok vrne k svoji družini. Obravnavali so vse protokole, kot so na primer: pravila pri odhodu na letovanje in potovanje z avtobusom; pravila režima bivanja v sobah otrok; pravila priporočil v jedilnici in drugih skupnih prostorih; pravila skupinske dinamike na plaži; protokol ob pojavu suma na COVID-19; evidence spremljanja zdravstvenega stanja otrok in vsa potrebna ostala priporočila.

Izredno pomembna je bila uvrstitev teme Vodenje in dinamika skupin z otrokom s posebnimi potrebami, saj ti otroci potrebujejo drugačen pristop pri podajanju informacij in pri samem delu, ki se je zaradi vseh omejevanj povezanih z boleznijo COVID-19 zelo spremenilo. Prav tako je bila poglobitnega pomena priprava ustreznega programa letovanja, ki je zagotovila možnost udeležbe otrokom s posebnimi potrebami in sočasno omogočila njihovo spontano druženje z ostalimi otroki. Ker so bile nove razmere še pretežno brez preverjene podlage in osnove za delo na letovanju, je bil pomembni del izobraževanja tudi razprava med udeleženci. Izpostavljeno je bilo preventivno delovanje, razprava je tekla o morebitnih težavah, ki bi se lahko pojavile, in reševanju le-teh.

3.4 PROGRAMI NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

ZPMS ima status delovanja v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja, in sicer kot društvo, ustanovljeno z namenom izobraževanja posameznikov in organizacij, staršev, mentorjev, animatorjev različnih oblik dela z otroki in mladino ter izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja na področju športa, kulture, umetnosti, idr.

3.4.1 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI

Natečaj Evropa v šoli ima bogato sporočilno vrednost, saj mlade opozarja na to, da smo del večje evropske družine.

Temeljni cilji natečaja so prispevati k ustvarjalnemu soočenju z družbenimi problemi, s katerimi se spopadamo doma, v Evropi in svetu, ter krepitev medsebojnega razumevanja, strpnosti in solidarnosti. V okviru natečaja želimo prispevati k razvijanju ustvarjalnosti, zmožnosti samostojnega, kritičnega mišljenja in presojanja mladih. Natečaj tudi spodbuja doživljanje in izražanje na literarnem, likovnem, fotografskem in video področju ter pri ustvarjanju spletnih strani na izbrano tematiko.

Natečaj Evropa v šoli poteka na treh ravneh. Učenci in dijaki najprej ustvarjajo na šolski ravni, kjer mentorji izberejo izdelke in jih pošljejo ocenjevalnim komisijam na regijskih ravneh. Te izberejo najboljša dela s posameznega področja in jih posredujejo na nacionalno raven. Strokovna nacionalna ocenjevalna komisija nagradi prva tri dela posameznega natečajnega področja vsake starostne skupine. Nagrajenci, mentorji in tudi ostali sodelujoči so povabljeni na nacionalno zaključno prireditev, ki običajno poteka v tednu, ko praznujemo dan Evrope.

Temo natečaja vsako leto izbere Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli, ki vsebinsko naravnano in slogan prilagodi temi evropskega leta ali ciljem trajnostnega razvoja. V šolskem letu 2019/2020 je natečaj potekal pod naslovom "Na Marsu živeti ne znamo, zato Zemlje ne damo", povezoval pa se je s 13. ciljem trajnostnega razvoja: sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam. Izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje je potekalo novembra 2019. Kot vsako leto smo za nagrajence, mentorje in druge sodelujoče učence načrtovali zaključno prireditev v Festivalni dvorani Pionirskega doma, vendar smo jo morali zaradi razglašene epidemije odpovedati. Nagrajenci so zato tokrat svoje nagrade prvič prejeli po pošti.

Prav tako naša društva v spomladanskem času niso izvedla regijskih prireditev, ki so v zadnjih letih postale stalnica pri natečaju Evropa v šoli.

Kljub temu, da so se v šolskem letu 2019/2020 tudi šole prvič soočile s popolnoma novim načinom dela, nas zelo veseli, da so se odzvale v tako velikem številu. Na šolski ravni je v petih kategorijah natečaja sodelovalo 140 osnovnih in srednjih šol oziroma 12.584 učencev in dijakov.

Izobraževanje za mentorje za natečaj 2020/2021

Natečaj Evropa v šoli v šolskem letu 2020/2021 poteka pod naslovom "Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga". Povezan je z 12. ciljem trajnostnega razvoja: odgovorna poraba in proizvodnja. Izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje je potekalo v torek, 20. oktobra 2020, preko aplikacije ZOOM. Za zanimivo dopoldne so poskrbele predavateljice mag. Nataša Adlešič Barba z Ministrstva za zunanje zadeve, Lara Habič z Ministrstva za okolje in prostor, Tadeja Kvas Majer z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Katarina Jevšjak z Gospodarske zbornice Slovenije. Izobraževanje smo financirali iz razpisa Ministrstva za zunanje zadeve v sklopu projekta »Trajnostno. Lokalno. Globalno.«.

3.4.2 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE

Mladi zgodovinarji že pol stoletja raziskujejo lokalno preteklost in tako ohranjajo kulturno dediščino. Program strokovno vodi Komisija za delo zgodovinskih krožkov, ki vsako leto pripravi novo raziskovalno temo in jeseni organizira seminar za mentorje zgodovinskih krožkov. Učenci raziskujejo do konca marca naslednjega leta, ko morajo poslati pisne elaborate na ZPMS. Aprila komisija naloge oceni, maja pa pripravi državno srečanje mladih zgodovinarjev, na katerem podeli priznanja in organizira glede na raziskovalno temo primeren ogled zanimivosti.

V okviru programa Mladi raziskovalci zgodovine smo v letu 2020 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

Izbor teme raziskovanja

Pobudo za temo raziskovanja za šolsko leto 2020/2021 je podal predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, in sicer kot dodano vrednost k praznovanju 30. let neodvisnosti naše Slovenije.

Tema raziskovanja "Osamosvajanje Slovenije in dogajanje v mojem kraju" je Komisija za delo zgodovinskih krožkov potrdila na prvi seji 1. 6. 2020.

Predsednik Pahor je tudi častni pokrovitelj programa Mladi raziskovalci zgodovine za šolsko leto 2020/2021.

Državno srečanje mladih zgodovinarjev

51. državno srečanje mladih zgodovinarjev je bilo v letu 2020 organizirano v elektronski obliki. Ker nas je situacija s koronavirusom presenetila ravno v času priprav zgodovinskih raziskovalnih nalog na razpisno temo Poklici v preteklosti, smo se odločili, da bomo zaključek izvedli na malce drugačen način. Sodelujoče šole smo prosili, naj nam raziskovalne naloge posredujejo v e-obliki do 31. maja 2020. Prejeli smo 21 e-raziskovalnih nalog, ki smo jih razdelili v tri ocenjevalne komisije. Člani ocenjevalnih komisij so naloge prebrali in jih ocenili le kot pisni izdelek. Člani ocenjevalnih komisij so se sestali 17. 6. 2020, predstavili prispele naloge in zaključili ocene. Podelili so 10 zlatih in 11 srebrnih priznanj. Na osnovne šole smo poslali dosežena priznanja in knjižne nagrade, ki nam jih je omogočilo Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS.

Seminar za mentorje zgodovinskih krožkov

Zaradi epidemioloških razmer smo se že v septembru 2020 odločili, da bomo seminar izvedli v elektronski obliki. Na seminar smo povabili 8 najboljših strokovnjakov na razpisno temo "Osamosvajanje Slovenije in dogajanje v mojem kraju". Z nami so sodelovali: dr. Nadja Terčon, predsednica Komisije iz Pomorskega muzeja Sergej Mašera Piran, dr. Aleš Gabrič z Inštituta za novejšo zgodovino, dr. Monika Kokalj Kočever iz Muzeja novejše zgodovine Slovenije, major mag. Zvezdan Marković iz Vojaškega muzeja Slovenske vojske, Marjeta Bregar iz Dolenjskega muzeja Novo mesto, Ana Čič iz Parka vojaške zgodovine Pivka, Vesna Gotovina iz Arhiva Republike Slovenije in Irena Uršič iz Muzeja novejše zgodovine Slovenije, enota Pivka.

Vse strokovnjake smo najprej povabili k pripravili strokovnega prispevka za zbornik, ki je namenjen mentorjem zgodovinskih krožkov: le-ta je izšel v nakladi 150 izvodov. V nadaljevanju pa so pripravili tudi ppt predstavitev, ki so jo predstavili v posnetku predavanja s pomočjo spletne aplikacije Zoom. Na seminar se je prijavilo 32 udeležencev, katerim smo posredovali zbornik v e-obliki, omenjena predavanja ter gradivo, ki bo pomagalo mladim zgodovinarjem pri pripravi raziskovalne naloge.

Sodelujemo tudi z ZRC SAZU, ki poskrbi za brezplačen vpis predavateljev v sistem Cobiss. Vse raziskovalne naloge so trajno hranjene v Slovenskem šolskem muzeju v Ljubljani.

Obogatitev programa

Nadaljevali smo s prizadevanji, da bi program učencem prinašal točke za pridobitev Zoisove štipendije ter učiteljem/mentorjem točke za napredovanje. Pogovori s pristojnimi službami še potekajo.

4 PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE

ZPMS izvajanje svojih rednih programov dopolnjuje še z vključevanjem v različne projekte. V želji, da bi zagotovili sredstva tako za obstoječe kot tudi za nove dejavnosti, pa se aktivno prijavljamo na različne domače in mednarodne razpise.

4.1 PROJEKTI V TEKU

4.1.1 PODJETNOST V GIMNAZIJAH – PODVIG

Naslov: Krepitev kompetence podjetnosti in spodbujanje prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem v gimnazijah / Podjetnost v gimnazijah – PODVIG; [www. https://www.zrss.si/objava/projekt-podvig](https://www.zrss.si/objava/projekt-podvig);

Nosilec: Zavod Republike Slovenije za šolstvo;

Partnerji: Vzgojno-izobraževalni zavodi: 28 razvojnih in 42 implementacijskih gimnazij, Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta, Šola za ravnatelje, Institut Jožef Stefan, Gospodarska zbornica Slovenije, Društvo HUMANITAS – center za globalno učenje in sodelovanje, Zavod za kulturo, umetnost in izobraževanje Kersnikova, Zveza prijateljev mladine Slovenije.

Trajanje: 3. 11. 2017 do 31. 8. 2022;

Financerja: Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega socialnega sklada;

Po tem, ko smo v marcu 2019 poslali dopis o izstopu iz projekta, smo jeseni 2020 dosegli dogovor z vodilnim partnerjem o spremembi finančnega načrta, ki nam bo omogočil sodelovanje v projektu. Od 1. 10. 2020 je tako na projektu 15-odstotno zaposlena ena sodelavka ZPMS, glavno aktivnosti s sodelujočimi gimnazijami pa bodo izvajala naša društva in zveze v njihovih lokalnih okoljih.

Zadolženi smo tudi za usposabljanje mentorjev za krepitev kompetence "samozavedanje in samoučinkovitost". Ključni cilj projekta je razviti in preizkusiti model celostnega razvoja kompetence podjetnosti pri dijakih skozi medpredmetno povezovanje in sodelovanje z okoljem in širšo skupnostjo.

4.1.2 TRAJNOSTNO. LOKALNO. GLOBALNO.

Naslov: Trajnostno. Lokalno. Globalno.; <http://www.sloga-platform.org/projekti/trajnostno-lokalno-globalno/>;

Nosilec: SLOGA, platforma nevladnih organizacij za razvoj, globalno učenje in humanitarno pomoč;

Partnerji: konzorcij – Društvo Humanitas, Zavod Global, Inštitut za afriške študije, Zavod Voluntariat, Kulturno izobraževalno društvo PiNA, Mirovni inštitut, Humanitarno društvo ADRA Slovenija, Umanotera, Društvo Focus, Amnesty International Slovenije, Društvo za združene narode za Slovenijo, Človekoljubno društvo Up Jesenice, ZPMS, Pravno informacijski center – PIC, Zavod Povod, Slovenska Karitas, Slovenska filantropija, Ekvilib inštitut, Zavod Tri.

Trajanje: januar 2018 – oktober 2020;

Financer: Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije;

- 20. oktobra 2020 smo skladno s pogodbo izvedli ZOOM izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje natečaja Evropa v šoli za šolsko leto 2020/2021.
- S koncem oktobra 2020 se je projekt »Trajnostno. Lokalno Globalno.« zaključil.

4.1.3 SKUPAJ ZA ODGOVOREN ODNOS DO PITJA ALKOHOLA – SOPA

Naslov: Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola – SOPA; www.sopa.si;

Nosilec: Nacionalni inštitut za javno zdravje in Ministrstvo RS za zdravje;

Partnerji: zdravstveni domovi, centri za socialno delo, policijske uprave, občine in nevladne organizacije s področja zdravljenja alkoholizma ter druge nevladne organizacije: Društvo za zdravje srca in ožilja, Slovenska Karitas, Šent, Športna unije Slovenije, Zveza paraplegikov Slovenije in ZPMS.

Trajanje: september 2018–31. oktober 2020/31. 7. 2021;

Financerja: Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada (80 %) in Republika Slovenija (20 %).

- V letu 2020 smo v lokalnih okoljih Murska Sobota, Gornja Radgona, Slovenska Bistrica, Laško, Sevnica, Brežice, Ravne na Koroškem, Ljubljana, Kočevje, Idrija, Koper, Nova Gorica, Ajdovščina, Radovljica/Bled, Maribor, Lenart, Ormož, Ptuj nadaljevali z izvajanjem aktivnosti pri kratkem ukrepu 3 (zmanjšati čezmerno pitje pri odraslih). Zaradi epidemije so bile možnost izvajanja dogodkov zelo omejene, a smo vseeno uspeli izpeljati nekatere ključne aktivnosti (npr. Dan brez alkohola, srečanja z lokalnimi deležniki). V organizaciji z NIJZ so bili naši sodelavci vabljeni k sodelovanju z mediji.
- Projekt traja do 31. 7. 2021, dejavnosti na terenu pa se bodo izvajale do 31. 5. 2021.

4.1.4 POVEZANI PRIJATELJI

Naslov: Povezani prijatelji;

Nosilec: Zveza prijateljev mladine Slovenije;

Partnerji: Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina, Zveza prijateljev mladine Krško, Zveza prijateljev mladine Maribor in Zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje

Trajanje: junij 2019–september 2020/31. 12. 2020;

Financer: Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva.

Ker smo se v 1. valu epidemije pri izvedbi ključnih kazalnikov projekta (t. j. občinskih in regijskih otroških parlamentov) znašli v zagati, smo v dogovoru s financerjem, Ministrstvom za javno upravo, izvajanje projekta podaljšali do konca leta 2020 (financiranje se je zaključilo 15. 9. 2020). Do uradnega zaključka projekta, 15. 9. 2020, smo uspešno dosegli naslednje kazalnike:

- vzpostavitev intraneta;
- prenovljena podoba in vsebina ZPMS Novičk;
- Načrt za vzpostavitev spletne trgovine;
- aktivacija in promocija spletne platforme OPIN.ME za e-participacijo mladih;
- osnutek Strategije o participaciji otrok.

Pri izvedbi kazalnika "Občinski (4) in regijski (4) otroški parlamenti" smo v februarju uspešno izpeljali 1 občinski in 1 medobčinski otroški parlament; vsi dogodki, načrtovani za marec 2020, pa so bili zaradi epidemiološke situacije v državi odpovedani. Podaljšanje izvajanja projekta nam je omogočilo, da smo uspešno izvedli še 1 regijski in 3 občinske otroške parlamente. Navkljub podaljšanju izvajanja projekta preostalih regijskih parlamentov ni bilo moč izvesti zaradi ponovne razglasitve epidemije 19. 10. 2020. Namreč, s tem, ko otroci niso v šolah, je izjemno otežena koordinacija tovrstnega dogodka, še posebej, ko gre za povezovanje otrok iz več občin. Dodatna težava je bilo tudi dejstvo, da se je z novim šolskim letom generacija otrok zamenjala - učenci in učenke, ki so v šolskem letu 2019/2020 zaključili 9. razred, so bili z začetkom novega leta že srednješolci in niso več sodelovali v programu.

Projekt lahko vsekakor ocenimo kot zelo uspešen. Vsa subvencionirana delovna mesta so prispevala k neposrednemu uresničevanju poslanstva projektnega partnerstva. Okrepili smo stabilnost, razvoj in profesionalizacijo organizacije in njenih članic. S subvencijo je bila zagotovljena finančna stabilnost delovnih mest. Tako smo več pozornosti namenili strokovnemu delu; izboljšanju izvajanja že obstoječih programov in razvoju novih vsebin, s katerimi se nadalje razvijamo, rastemo in profesionaliziramo.

4.1.5. KONFERENCA O PARTICIPACIJI OTROK: DRŽAVLJANI PRIHODNOSTI

Naslov: Konferenca o participaciji otrok: Državljeni prihodnosti;

Nosilec: Zveza prijateljev mladine Slovenije;

Partner: Mestna zveza prijateljev mladine Ljubljana.

Trajanje: september 2019–junij 2020;

Financerja: program Erasmus +

Po tem, ko smo v sklopu projekta "Državljeni prihodnosti" 27. novembra 2019 zelo uspešno izvedli Konferenco o participaciji otrok: Državljeni prihodnosti, je junija izšel tudi zbornik o uresničevanju pravice otrok do participacije Državljeni prihodnosti. V njem so zbrani vsi strokovni prispevki s konference, povzetki razprav, razmišljanja otrok udeležencev o participaciji in tudi ključni doprinos tega dogodka: podpisano pismo o sodelovanju na področju participacije otrok med Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Nacionalnim odborom za Otroške parlamente in Zvezo prijateljev mladine Slovenije. V drugem delu je vsebina publikacije posvečena Konvenciji o otrokovih pravicah in programu Otroški parlamenti, ki sta v lanskem letu praznovala 30. obletnico.

Zbornik smo poslali vsem udeležencem konference, otrokom in mentorjem, osnovnim šolam, splošno izobraževalnim knjižnicam, našim društvom in zvezam ter drugim nevladnim organizacijam.

Nacionalne agencije v programih EU na področju mladine Zavod MOVIT je naš projekt izbrala kot primer dobre prakse. Projekt se je zaključil 14. junija 2020.

4.2 PRIJAVE NA RAZPISE

V letu 2020 smo oddali projektne prijave na naslednje razpise:

Razpisovalec/razpis	Naslov in vrednost projekta, vloga ZPMS	Oddano	Prejeta sredstva
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – Večletno sofinanciranje javnih socialnovarstvenih programov za obdobje 2020–2026	Nacionalna mreža TOM; 59.400 /letno; prijavitelj	31. 12. / 6. 1. 2020	59.400,00 € letno
Eurochild	Simpozij za regijske koordinatorje in mentorje Otroškega parlamenta, 3.170 €; prijavitelj	10. 1.	/
Zavarovalnica Triglav	Simpozij za regijske koordinatorje in mentorje Otroškega parlamenta; 3.170 € ; prijavitelj	16. 1.	/
Active Citizen Fund	Skepsi – Skladnost e-politik Slovenije (SKePSI); 133.059, 44 €; projekt vsebinskih mrež/partner	30. 4.	/
EU – Rights, Equality and Citizenship Programme	Pravice niso pravljice, 526.440, 00 €, prijavitelj (partnerja: agencija Iz principa in ZPM Krško)	13. 5.	/
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	Aktivna pomoč ZPMS otrokom in mladostnikom v socialni stiski zaradi epidemije COVID-19; 66.354,40; prijavitelj	20. 7.	/
Erasmus+ - Ključni ukrep 3: Projekti dialoga z mladimi	Uresničevanje pravice otrok do participacije: Naše mnenje šteje!; prijavitelj	1. 10.	8.776 €
Zavarovalnica Triglav	Povej na glas; prijavitelj	20. 11.	5.000 €
Lidl – Boljši svet	Za prostovoljce; prijavitelj	29. 12.	/

5 USTANOVA "FUNDACIJA ZPMS ZA OTROKE IN DRUŽINE V SLOVENIJI"

Ustanova Fundacija je nepridobitna, neprofitna in nevladna organizacija ter pravna oseba zasebnega prava. Namen ustanove je izvajanje programov za pomoč socialno prikrajšanim otrokom, mladostnikom in družinam ter za vzpodbujanje solidarnosti in humanosti. Ustanova dosega ta namen predvsem z zbiranjem finančnih in drugih sredstva, ki jih nameni za financiranja različnih programov.

ZPMS je leta 2003 ustanovila Ustanovo »Fundacija ZPMS za otroke in družine v Sloveniji«. Upravni odbor ZPMS je na svoji seji dne 7. 11. 2016 sprejel sklep, da se imenuje novo šest člansko Upravo Fundacije ZPMS. Ker je mandat upravi potekel, je Upravni odbor ZPMS upravi podaljšal mandat še za štiri leta in sicer do 7. 11. 2024.

Organi Fundacije so:

- uprava (člani in članice: Alojzij Potočar, Darja Groznik, Uroš Brezovšek, Nataša Luša, Franc Hočevar in Mojca Osolnik Videmšek)
– mandat od 8. 11. 2020 do 7. 11. 2024 (obdobje štirih let). Člani in članice uprave bodo na prvi konstitutivni seji izmed sebe imenovali novega predsednika/co uprave.
- nadzorni odbor (člani in članice: Pavla Peterle Udovič, Jaša Drnovšek in Aleksander Mervar)
– mandat od 10. 5. 2018 do 10. 5. 2022 (obdobje štirih let).

Uprava Fundacije se je v letu 2020 sestala trikrat, in sicer: 27. 2., 12. 8. in 15. 9. 2020; nadzorni odbor se je v letu 2020 sestal enkrat, in sicer 27. 2. 2020.

5.1 ŠTIPENDIJSKI SKLAD DR. JANEZA DRNOVŠKA

Ustanova Fundacija ZPMS je 19. avgusta 2020 objavila razpis za štipendiranje petih dijakov oziroma dijakinj v višini 120 € mesečno za obdobje desetih mesecev v šolskem letu 2020/2021 za vse oblike srednješolskega izobraževanja.

Na razpis se je prijavilo 17 mladih, ki so izpolnjevali zahteve razpisa. Izmed njih so člani uprave izbrali 5 novih dijakov in dijakinj, tako da skupno v šolskem letu 2020/2021 štipendiramo že 19 srednješolcev. Dijaki in dijakinje štipendijo pridobijo za vsa leta srednješolskega šolanja.

6 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Služba za odnose z javnostmi nudi podporo vsem programom ZPMS, predvsem z vidika promocije, in sodeluje pri organizaciji dogodkov.

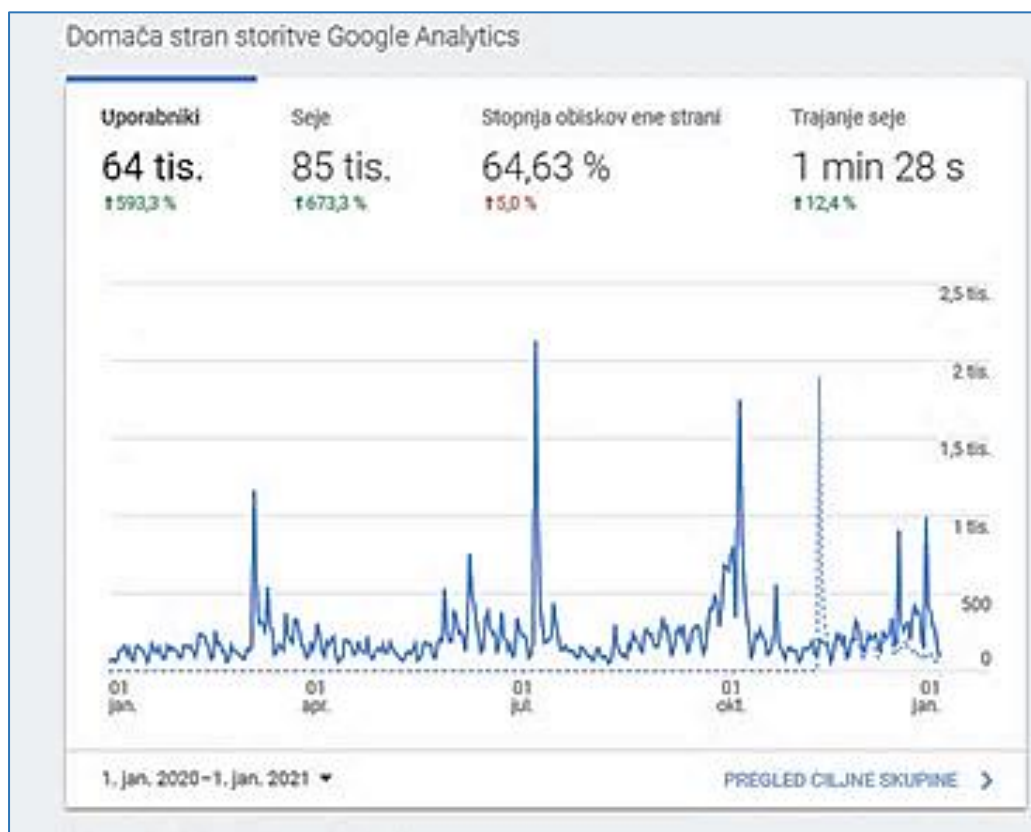
Ažurno se odziva na novinarska vprašanja in je proaktivna pri obveščanju javnosti. Izvaja komunikacijske aktivnosti za krepitev blagovne znamke ZPMS. Intenzivno sodeluje pri izvedbi različnih dobrodelnih akcij, s katerimi krepimo pozitivno podobo naše in donatorske/sponzorske organizacije.

Za komunikacijo z javnostjo uporabljamo več kanalov: spletna stran, Facebook, e-novice, Instagram in Viber, na katerih skrbimo za kakovostne in privlačne vsebine.

Uradna spletna stran ZPMS

Nova, sodobna spletna stran deluje od oktobra 2019. V letu 2020 smo nenehno skrbeli za ažurnost informacij na strani in za njeno atraktivno podobo.

Prikaz statistike obiskov spletne strani in njenih podstrani v letu 2020:

Katere strani obiščejo uporabniki?		
Stran	Ogledi strani	Vrednost strani
/	29.103	0,00 \$
/programi/tecen-otroka/	16.800	0,00 \$
/programi/	15.619	0,00 \$
/2020/05/22/kotovanja-2020-prijave-odprite/	8.353	0,00 \$
/programi/otroski-parlament/	7.054	0,00 \$
/projekti/	5.648	0,00 \$
/kontakt/	5.219	0,00 \$
/o-zpmu/	4.843	0,00 \$
/programi/evropa-v-soli/	4.810	0,00 \$
/2020/07/07/razpis-z...rosto-delovno-mesto/	4.827	0,00 \$
1. jan. 2020 – 1. jan. 2021 ▾		POROČILO O STRANIH ➤

ZPMS Novičke preko platforme Dostavljalec

Tudi v letu 2020 so ZPMS novičke izšle vsak mesec, z izjemo mesecev julij-avgust, ko je izšla skupna številka. V novičkah so zbrane glavne novice ZPMS (tudi Bralna značka in ZIPOM). Izpostavljen je naslov z uvodom, za več vsebine sledi klik do objave celotne vsebine. Enak sistem velja tudi za novice društev. Vsa društva svoje aktivnosti objavljajo na svojih straneh, eno ključno sporočilo preko novičnika, ki širše branje omogoča ponovno s klikom na več. Sistem je enostaven, pregleden in privlačen. Prav tako pa spodbuja večji obisk strani društev po terenu.

Branost oz. odpiranje novičk se giblje med 20 in 26 %. V minulih letih je bil odstotek odpiranja okoli 3 %. Novice ZPMS berejo tudi v tujih državah: ZDA, Velika Britanija, Irska, Hrvaška.

Viber skupina

Skupnost ZPMS ima konec leta 2020 30.000 članov, katerim sporočamo izbrane vsebine za obveščanje o dejavnostih in akcijah ZPMS.

Facebook

FACEBOOK	2020	2019	2018	2017
Število objav	311	241	192	/
Število všečkov	5.794 (1038 več)	4.756 (1156 več)	3.600 (1000 več)	2.600
Število sledilcev	5.911 (990 več)	4.921 (1286 več)	3.635 (1000 več)	2.635

Instagram in Twitter

Konec leta 2020 je Instagram profil imel 1650 sledilcev.

Twitter račun je imel konec leta 2020 466 sledilcev, a ni aktiven.

Sporočila za javnost

V letu 2020 smo poslali 22 sporočil za javnost:

1. USPEŠEN ZAKLJUČEK AKCIJE SNEŽNE KEPE
2. POZIV LJUBLJANSKIM MESTNIM SVETNIKOM: NE ODVZEMITE OTROKOM DRAGOCENIH POČITNIC
3. HUMANITARNI BONTON BO V NASLEDNJIH DNEH IN MESECIH OGLEDALO NAŠE DRUŽBE
4. ZPMS V SODELOVANJU S PREPROSTO.JE – DOBRODELNO SPLETNO NAKUPOVANJE HRANE
5. IZZIVI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE V ČASU EPIDEMIJE
6. 30. NACIONALNI OTROŠKI PARLAMENTI® LETOS V VIRTUALNI OBLIKI
7. DOBRODELNA DRAŽBA PORTRETA LUKE DONČIČA
8. USPEŠEN ZAKLJUČEK VIRTUALNEGA 30. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA – MOJA POKLICNA PRIHODNOST
9. 15. MAJ, MEDNARDODNI DAN DRUŽIN
10. ZA OTROKE, KI OSTAJO DOMA IN ZA VSE OSTALE OTROKE, TOM TELEFON PODALJUJE SVETOVALNE URE
11. NEHUMAN ODVZEM OTROK IN POZIV K NADZORU IN SPREJEMU KONKRETNEJŠIH NAVOD ZA ODVZEM
12. POČITNICE ZA OTROKE V SKLOPU PROGRAMA POMEŽIK SONCU® LETOS ŠE POSEBEJ DRAGOCENE!
13. OKROGLA MIZA: PREDLOG ZAKONA O ZAŠČITI OTROK V KAZENSKEM POSTOPKU IN NJIHOVI CELOSTNI OBRAVNAVI V HIŠI ZA OTROKE
14. SVETOVNI DAN HUMANITARNIH DEJAVNOSTI
15. NEČLOVEŠKO OMEJEVANJE OTROK IN MLADOSTNIKOV DO OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI POVZROČILO STRAHOVITO PORAST IN POGLOBITEV DUŠEVNIH STISK, POROČA TOM TELEFON
16. OB MEDNARODNEM DNEVU OZAVEŠČANJA O IZGUBAH HRANE IN ODPADNI HRANI – EVROPA V ŠOLI RAZPISUJE NATEČAJ: ČE KRUHEK PADE TI NA TLA, POBERI IN POLJUBI GA.
17. NA DANAŠNJI DAN, 20. NOVEMBER, TOM TELEFON PRAZNUJE 30 LET
18. ŽIVLJENJE S COVID-19 KOT GA VIDIMO IN DOŽIVLJAMO OTROCI
19. ODPRTJE VRTCEV, ŠOL IN OSTALIH IZOBRAŽEVALNIH USTANOV MORA BITI PREDNOSTNA ODLOČITEV
20. V DOBRODELNEM TEDNU Z RTV SLOVENIJA ZBRANIH 58.821 EUR
21. KORONAVIRUS, PREDSTAVLJEN NA OTROKU PRIJAZEN NAČIN
22. KDO SO OTROCI S POSEBNIMI POTREBAMI?

Medijska pojavnost

V letu 2020 je bila besedna zveza ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE v vseh medijih 3005 uporabljena/omenjena:

Vrsta medija	Tisk	Splet	Televizija	Press agencije	Radio
Št. omemb	1810	680	197	258	60

7 VODENJE IN ORGANIZACIJA NALOG S PODROČJA DELOVANJA ZPMS

Tudi v letu 2020 smo organizacijo vodili skladno z vrednotami dobrega gospodarja. Redno smo oddajali vmesna in končna poročila, kot zahtevajo sofinancerji naših programov in projektov. Leto 2020 pa je tudi na področju vodenja organizacije prineslo veliko novih izzivov.

Ob razglasitvi epidemije smo se morali hitro reorganizirati za "delo na domu". Že pred tem smo vsem zaposlenim zagotovili dostop do službene e-pošte in do službenega serverja preko domačih računalnikov, zato je delo od doma lahko nemudoma steklo.

Že konec marca se nam je kot posledica epidemije zelo povečal obseg dela na področju humanitarne pomoči. V finančnih težavah so se znašle številne družine, ki zaradi zmanjšanih prihodkov in doma šolajočih otrok niso zmogle pokriti življenjskih stroškov; poseben izziv je bilo veliko pomanjkanje računalnikov. Ker to delo zahteva fizično prisotnost v pisarni, smo se organizirali tako, da je bilo v službenih prostorih vedno prisotno le nujno potrebno število zaposlenih. Skladno z navodili NIJZ smo zagotovili maske in razkužila. Večino sestankov smo izvajali virtualno. Enako je delo potekalo v drugem valu epidemije. Prilagodili smo tudi izvedbo skupščine, ki je potekala korespondenčno.

V želji, da bo naša organizacija še boljša, smo se vključili v CNVOS-ov program organizacijskega razvoja, v sklopu katerega iščemo izboljšave za naše programe in za delovanje nasploh ter nove poti za pridobivanje sredstev.

V zadovoljstvo zaposlenih smo uredili novo čajno kuhinjo. Uporabili smo pohištvo, ki smo ga imeli v uporabi že na Miklošičevi. Zaposlene pa je osrečilo podjetje Ariesa, ki je doniralo kuhinjske aparate – hladilnik, pomivalni stroj, kavni avtomat, kuhalno ploščo in veliko posode.

Za normalno delo smo zamenjali več računalnikov. Od tega sta bila dva sofinancirana s strani FIHA. V letu 2020 smo dodatno nabavili še nekaj osnovnih sredstev: dokupili smo manjkajoče pisarniške stole, ter z novimi mizami in predalniki opremili dve pisarni, ki jih je prej uporabljalo Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS.

V Hiši zavetja v Brvacah smo zamenjali dotrajan kurilni sistem z novo plinsko pečjo za ogrevanje stavbe in sanitarne vode.

7.1 PRIDOBIVANJE FINANČNIH SREDSTEV

Izjemnega pomena za delovanje ZPMS je razpršeno financiranje, kar pomeni, da pridobivamo sredstva iz različnih virov, kot npr.: FIHO, proračunska in druga javna sredstva, sredstva iz domačih in mednarodnih razpisov, donacije pravnih in fizičnih oseb, prodaja storitev in drugih prihodkov. Pomemben del sredstev nam predstavljajo sredstva pridobljena iz naslova 0,5 % dohodnine, donatorji posamezniki in različna podjetja.

V letu 2020 smo drugič povabili naše redne večkratne donatorje-fizične osebe, da se lahko odločijo za mesečne donacije preko SEPA obrazca. Na dan 31. 12. 2020 smo imeli 177 rednih mesečnih donatorjev, od teh smo jih v letu 2020 pridobili 64.

Do konca leta 2020 smo pridobili 1004 novih obrazcev za odstop dela dohodnine, zbiranje le-teh pa se nadaljuje še do konca maja 2021. Finančni rezultat bo viden septembra 2021.

V času od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 je vsaj enkrat doniralo 10.636 fizičnih oseb in 1.522 pravnih oseb. Največji donatorji in sponzorji-pravne osebe so navedeni tudi na spletni strani. Imen donatorjev-fizični oseb pa zaradi varstva osebnih podatkov ne objavljamo nikjer. Pravnim osebam pošiljamo zahvale in potrdila o donaciji, v kolikor nakažejo več kot 10 €, fizičnim osebam pa se zahvalimo, v kolikor nakažejo več kot 50 € v enkratnem znesku.

7.2 ZAPOSLENI

Na ZPMS je bilo na dan 31. 12. 2020 zaposlenih 15 oseb. Od tega je bilo 10 oseb zaposlenih za nedoločen čas (od teh 1 na porodniškem dopustu) in 5 oseb za določen čas, od tega 1 oseba preko javnih del za področje TOM telefona, 1 oseba za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu. Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe je bila na dan 31. 12. 2020: 2 zaposleni V stopnja, 1 zaposlena VI/2, 11 zaposlenih VII in 1 zaposlena VIII/1.

7.2.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

V okviru delovnih obveznosti so se zaposlene osebe udeležile različnih izobraževanj:

Naslov izobraževanja	Datum	Kraj	Udeleženske
Supervizija TOM kolektiva	31.1.2020	Ljubljana, ZVIKR	Sandra Murk, Zdenka Švaljek
Evalviranje projektov in njihovih učinkov - Thomas Vogel	6.7.2020	Ljubljana, Sloga	Nina Uratarič Malnar
Delavnica Mala šola Evropske unije	9.9.2020	Ljubljana, Sloga	Pika Potočnik, Nina Uratarič Malnar
Interno izobraževanje za uporabo Zoom-a	18.9.2020	Ljubljana, ZPMS	Celoten kolektiv
Dan spletnega anketiranja	30.9.2020	On-line	Sabina Kotar Roglič
Usposabljanje: Digitalizacija vsega - za aktivno vlogo NVO	22.10.2020	On-line	Petra Zega
Strokovno srečanje ob svetovnem dnevu duševnega zdravja	23.10.2020	On-line	Maša Blaznik, Darija Maksimović Gončin, Sandra Murk, Petra Zega
Usposabljanje "Skrbni pregled spoštovanja človekovih pravic v gospodarstvu"	23.10.2020	On-line	Nina Uratarič Malnar
Učinkovito vodenje zaposlenih na daljavo	26.10.2020	On-line	Breda Krašna
Pravna posvetovalnica na temo 5. proti-koronskega paketa	29.10.2020	On-line	Breda Krašna
Konferenca Izzivi nevladniškega komuniciranja: Kako pridobiti in ohraniti člane ter podpornike?	16.11.2020	On-line	Nina Uratarič Malnar, Sabina Kotar Roglič
Posvet s CNVOS - organizacijski razvoj organizacije	17.11.2020	On-line	Breda Krašna, Pika Potočnik, Lea Štumberger
Izobraževanje 1. sklop: Zakon o prostovoljstvu	27.11.2020	On-line	Breda Krašna

Uporaba digitalnih orodij v socialnem varstvu	1.12.2020	On-line	Petra Zega
Urejanje delovnih razmerij v nevladnih organizacijah - 1. del	2.12.2020	On-line	Breda Krašna
Predavanje o ukrepih iz 6. proti-koronskega zakonodajnega svežnja	4.12.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin
Izobraževanje: 2 sklop: Pridobivanje prostovoljcev	4.12.2020	On-line	Breda Krašna
Posvet o Predlogu zakona o Hiši za otroke (Barnahus)	6.12.2020	On-line	Sara Geiger Smole, Darija Gončin Maksimović
Izobraževanje: 3 sklop: Motiviranje in spremljanje prostovoljcev	9.12.2020	On-line	Breda Krašna
Urejanje delovnih razmerij v nevladnih organizacijah - 2. del	9.12.2020	On-line	Breda Krašna
Urejanje delovnih razmerij v nevladnih organizacijah - 3. del	16.12.2020	On-line	Breda Krašna

7.2.2 IZOBRAŽEVANJE ŠTUDENTOV – ŠTUDIJSKA PRAKSA

V sklopu strokovne službe ZPMS v letu 2020 ni prakse opravljal noben študent.

V sklopu TOM telefona so v študijskem letu 2019/2020 prakso opravili 3 študenti SFU; v študijskem letu 2020/2021 pa prakso opravljajo: 2 študenta Fakultete za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani, 2 študenta Fakultete za socialno delo in 1 študent Fakultete za uporabne družbene študije.

7.2.3 SODELOVANJE/UDELEŽBA NA MEDNARODNIH DOGODKIH

V letu 2020 smo se udeležili naslednjih mednarodnih dogodkov:

Dogodek	Datum	Kraj	Udeleženec
Eurochild (sodelovanje pri razgovorih za novi delovni mesti)	19. - 20.1.2020	Bruselj	Uroš Brezovšek
Eurochild - Sestanek pododbora za članstvo in sestanek pododbora za pridobivanje sredstev	31.1.2020	On-line	Uroš Brezovšek
Eurochild - Upravni odbor	9.2. - 11.2.2020	Berlin	Uroš Brezovšek
Mednarodna konferenca: Seksualno zlostavljanje i iskorištavanje djece - od prijave do pravomočne presude	17.2.2020	Zagreb	Zdenka Švaljek
Eurochild - srečanje NPN partnerjev (1. dan)	16.3.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin
Eurochild - srečanje NPN partnerjev (2. dan)	17.3.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin
Eurochild - Upravni odbor	26.3.2020	On-line	Uroš Brezovšek
Eurochild - izmenjava mnenj s člani o kovidu-19	9.4.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin
Eurochild - srečanje članov o participaciji otrok v kontekstu COVID-19	22.4.2020	On-line	Uroš Brezovšek, Petra Zega

INSAFE training meeting	3.6.2020	On-line	Maša Blaznik
Eurochild - Skupščina in webinarji	15.6.2020	On-line	Uroš Brezovšek, Petra Zega
Eurochild - Webinar: Strategija o participaciji otrok	16.6.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin, Petra Zega
Eurochild - Webinar: Izobraževanje v času COVID-19	16.6.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin, Petra Zega
Eurochild - Zagotavljanje prihodnosti zagovorništva otrokovih pravic v Evropi v času po pandemiji (EU recovery plan)	16.6.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin
Eurochild - Zagovarjanje otrok kot prioritete pri sprejemanju novega EU proračuna - preko mobilizacije medijev in odločevalcev na nacionalnem nivoju	1.7.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin
Eurochild - Upravni odbor	15.9.2020	On-line	Uroš Brezovšek
EU Forum o pravicah otrok	29.9. - 1.10.2020	On-line	Alma, Nino, Blaž (Otr. parlament), Darija Maksimović Gončin
Eurochild - srečanje NPN partnerjev (1. dan)	6.10.2020	On-line	Sara Geiger Smole, Darija Maksimović Gončin
Eurochild - srečanje NPN partnerjev (2. dan)	7.10.2020	On-line	Sara Geiger Smole, Darija Maksimović Gončin
Eurochild - Sestanek pododbora za pridobivanje sredstev	15.10.2020	On-line	Uroš Brezovšek
Eurochild - Upravni odbor	27.10.2020	On-line	Uroš Brezovšek
INSAFE training meeting	28.10.2020	On-line	Maša Blaznik
Eurochild - Webinar: Kaj je gospodarstvo blaginje - zakaj in kako daje prednost otrokom?	18.11.2020	On-line	Darija Masimović Gončin, Petra Zega
Eurochild - Webinar: Odpravljanje revščine otrok kot pogoj za trajnostni izhod iz korona krize	19.11.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin
Eurochild - Webinar: Zakaj in kako zaščita otrokovih pravic krepí naše demokracije?	20.11.2020	On-line	Petra Zega
Eurochild - Sestanek pododbora za upravljanje	25.11.2020	On-line	Uroš Brezovšek
Eurochild - Sestanek pododbora za članice	30.11.2020	On-line	Uroš Brezovšek
Eurochild - Spletni posvet o investiranju v otroke preko Evropskega semestra 2020 - 2021	6.12.2020	On-line	Darija Maksimović Gončin
Eurochild - Upravni odbor	9.12.2020	On-line	Uroš Brezovšek
Eurochild - Nova kampanja "First Years First Priority" (pomen razvoja v zgodnjem otroštvu)	15.12.2020	On-line	Sara Geiger Smole, Petra Zega
Eurochild - Sestanek pododbora za pridobivanje sredstev	16.12.2020	On-line	Uroš Brezovšek

8 ZAKLJUČEK

V Program dela ZPMS za leto 2020 so bile zapisane naloge, za katere smo vedeli, da jih lahko ob pričakovanih pogojih tudi uresničimo. Vedno vzamemo v zakup, da se ti pogoji lahko spremenijo in da nato konkretne razmere zahtevajo dodatne aktivnosti, ki jih prej ni bilo mogoče predvideti. To pa se je še posebej pokazalo v letu 2020, ki nas je postavilo pred velike izzive.

V državi je bila 13. marca razglašena epidemija COVID-19. Nemudoma smo morali vse naše aktivnosti prilagoditi novi situaciji, popolni zaustavitvi javnega življenja. Tako smo vse načrtovane javne prireditve (30. zasedanje nacionalnega Otroškega parlamenta, zaključna prireditev Evropa v šoli, zaključna prireditev Mladih raziskovalcev zgodovine, dobrodelni koncert) odpovedali. Redno letno skupščino smo izpeljali korespondenčno. Delo na ZPMS se je kar na enkrat odvijalo v glavnem od doma. Vendar smo že po enem tednu ugotovili, da bo treba izvesti hitro humanitarno akcijo. Otroci so se morali šolati od doma. Družine so bile brez ustrezne računalniške opreme in vedno več se jih je obračalo na nas zaradi pomanjkanja hrane in drugih nujnih življenjskih potrebščin. Donatorji so se hitro odzvali na naše prošnje po pomoči. Z olajšanjem smo dočakali julij, ko je ne glede na vse odšlo na počitnice skoraj 7000 otrok. Vse smo pripravili za tradicionalno srečanje ZPMS, ki bi se moralo odviti v Taboru Mojca v Dolenjskih Toplicah. Zaradi slabše epidemiološke slike pa smo ga zadnji trenutek morali odpovedati. Oktobra 2020 je bila v Sloveniji ponovno razglašena epidemija. Naše aktivnosti pri vsebinskih programih smo prenesli na splet. Seveda smo vseskozi aktivno pomagali družinam z različnimi humanitarnimi akcijami. Nadaljevali smo z doniranjem računalniške opreme, ki so jo družine z več otroki nujno potrebovale, da so otroci lahko spremljali šolanje na daljavo. Prejete materialne donacije smo delili našim članicam po vsej Sloveniji. Z njihovo pomočjo so prišla do 2800 otrok tudi novoletna darila, ki so jih naše članice inovativno delile po terenu. Dedek Mraz je otroke pozdravljal z zaslonov, v nekaterih okoljih je obiskal kar vsako hišo posebej, drugje je delil darila na način "drive in". Zahvala gre prav vsakemu, ki je priskočil na pomoč.

Leto 2020 je in bo za vedno ostalo posebno leto za ZPMS. Razmere v Sloveniji so nas zelo povezale z nekaterimi članicami, ki so z veseljem prevzemale vse donacije in jih s pomočjo svojih prostovoljcev delile po terenu. V veliko zadovoljstvo nam je bilo prvo on-line srečanje članic ZPMS, ki je potekalo decembra 2020. Koliko srčnosti, zadovoljstva in skrbi smo videli v urah, ko smo se pogovarjali, kako bomo osrečili otroke z obiskom dobrih mož. In kako ponosni smo na to, da smo v letu 2020 uspeli z vpisom dedka Mraza v register nesnovne kulturne dediščine, kjer je kot nosilec izročila navedena ZPMS.

Iz finančnega poročila za obdobje 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 je razvidno, da smo imeli za 8 % nižjo realizacijo kot leta 2019. V letu 2020 smo s strani FIHA prejeli 3,6 % manj sredstev, kot so bila odobrena s sklepom na podlagi prijave na razpis, nižja je realizacija iz proračunskih in drugih javnih sredstev (72,53 %), ker smo zaključili projekt Povezani prijatelji, za katerega smo v letu 2019 prejeli sredstva Ministrstva za javno upravo. Za 5 % so se nam znižali prihodki iz naslova prodaje trgovskega blaga in storitev. Tudi stroški so bili glede na leto 2019 za 8 % nižji. Poslovno leto smo zaključili z minimalnim presežkom prihodkov v višini 697,48 €.

Ocenjujemo, da smo bili v letu 2020 pri izvedbi zastavljenih ciljev, ne glede na bistveno drugačne razmere, uspešni. S svojo dejavnostjo in poslovanjem se bomo trudili še naprej ohranjati zaupanje naših uporabnikov, financerjev, donatorjev in javnosti.

Pripravile: generalna sekretarka ZPMS Breda Krašna in strokovne sodelavke Nina Uratarič Malnar, Petra Zega, Iris Furlan, Darja Lovšin, Pika Potočnik, Sabina Kotar Roglič, Anja Vogrič, Tjaša Bertoncelj, Maša Blaznik, Sandra Murk, Darija Maksimović Gončin in Sara Geiger Smole.

Uredila: mag. Nina Uratarič Malnar

Ljubljana, 9. 3. 2021

*Darja Groznik,
predsednica ZPMS*

Priloga 1: Organizacija dogodkov

Dogodek	Datum	Kraj
Supervizija TOM telefon	21.1.2020	Ljubljana, ZPMS
Supervizija e-svetovanje (klepetalnica, e-tom)	30.1.2020	Ljubljana, ZPMS
Supervizija TOM telefon	25.2.2020	Ljubljana, ZPMS
Supervizija e-svetovanje (klepetalnica, e-tom)	27.2.2020	Ljubljana, ZPMS
Supervizija e-svetovanje (klepetalnica, e-tom)	31.3.2020	On-line
Virtualni 30. nacionalni Otroški parlament	9.4. - 3.5.2020	On-line, OPIN.ME
Osnovno izobraževanje za TOM svetovalce (svetovanje po e-pošti)	30.4.2020	On-line
Supervizija TOM telefon	2.6.2020	Ljubljana, ZPMS
Zaključek programa Mladi raziskovalci zgodovine v šolskem letu 2019/2020	17.6.2020	Ljubljana, ZPMS
Supervizija e-svetovanje (klepetalnica, e-tom)	18.6.2020	Ljubljana, ZPMS
Skupna supervizija TOM telefon in e-svetovanje (klepetalnica, e-tom)	30.6.2020	Ljubljana, ZPMS
Dodatno izobraževanje TOM Ljubljana: Družinsko nasilje in vloga Centrov za socialno delo	1.7.2020	On-line
Okrogla miza o Predlogu zakona o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v hiši za otroke	15.7.2020	Ljubljana, Hiša EU
Posvet (fokusna skupina) o participaciji otrok sodelovanje z Eurochildom)	15.9.2020	Ljubljana, CPU
Supervizija TOM telefon	15.9.2020	Ljubljana, ZPMS
Skupna supervizija TOM telefon in e-svetovanje (klepetalnica, e-tom)	24.9.2020	Ljubljana, ZPMS
Simpozij za regijske koordinatorje in mentorje ob 30. obletnici programa Otroški parlamenti	30.9.2020	Ljubljana, Gospodarsko razstavišče
Otvoritev razstave ob 30. obletnici delovanja TOM telefona in tiskovna konferenca (izid zbornika "Ker nam je mar")	5.10.2020	Polhov Gradec, Muzej pošte in telekomunikacij
Video natečaj "Odgovor je pogovor" ob 30. obletnici TOM telefona	6.10. - 15.12.2020	On-line
Seminar za mentorje zgodovinskih krožkov	19.10.2020	On-line
Izobraževanje EVŠ za mentorje in regijske koordinatorje 2020/2021	20.10.2020	On-line
Supervizija TOM telefon	21.10.2020	On-line
Osnovno izobraževanje za TOM telefon	2.11.2020	On-line

Osnovno izobraževanje za TOM telefon - svetovanje po e-pošti	13.11.2020	On-line
Osnovno izobraževanje za TOM telefon - svetovanje v spletni klepetalnici	17.11.2020	On-line
Izobraževanje za delo v novi spletni klepetalnici (nov vmesnik)	17.11.2020	On-line
Supervizija TOM telefon	18.11.2020	On-line
Supervizija e-svetovanje (klepetalnica, e-tom)	30.11.2020	On-line
Življenje s COVID-19 kot ga vidimo in doživljamo otroci (prva novinarska (virtualna) konferenca otrok v Sloveniji)	10.12.2020	On-line
Srečanje zvez in društev ZPMS (Predstavitev razl. izkušenj pri delu na terenu in izzivi - v luči COVID-19)	11.12.2020	On-line
Srečanje in izobraževanje vseh svetovalcev NM TOM	12.12.2020	On-line
Dobrodelni teden RTV (zbiranje fin. sredstev za družine v stiski in nakup daril)	14. - 20.12.2020	Ljubljana, RTV
Predstavitev zbornika "Ker nam je mar"	21.12.2020	On-line, FB live
Supervizija TOM telefon	23.12.2020	On-line

Priloga 2: Udeležba ZPMS na zunanjih dogodkih

Dogodek	Datum	Kraj
Konzorcij vsebinskih mrež (redno srečanje)	14.1.2020	Ljubljana, Metelkova
Slovenija za otrokove pravice (Okrogla miza ob 30-letnici Konvencije o otrokovih pravicah in 20-letnici njenih vsebinskih protokolov)	29.1.2020	Ljubljana, MZZ
Predstavitev odločitve Vlade RS glede priporočil Univerzalnega periodičnega pregleda (UPP)	14.2.2020	Ljubljana, MZZ
Predstavitev portala Dobrodelen.si	19.2.2020	Ljubljana, CNVOS
7. kongres humanitarnih organizacij Slovenije in redna letna skupščina NFHOS	21.2.2020	Ljubljana, Zdravniška zbornica Slovenije
2. sestanek Medresorske delovne skupine za pripravo Programa za otroke	26.2.2020	Ljubljana, MDDSZ
Sestanek pri ministru MDDSZ (Janez Cigler Kralj) o aktivnostih v času trajanja COVID-19, o izvajanju SV programov in njihovem financiranju	25.3.2020	Ljubljana, MDDSZ
Delovni posvet - priprava smernic za oblikovanje 2. PKP (sklicatelj drž. sekretar Vinko Gorenak)	8.4.2020	Ljubljana, Vlada RS
Spletna okrogla miza "Izobraževanje na daljavo - izkušnja za prihodnosti?"	21.5.2020	Ljubljana, On-line
40. seja Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide (Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o zdr. varstvu in zdr. zavarovanju)	28.5.2020	Ljubljana, Državni zbor RS
3. seja Medresorske delovne skupine za pripravo Programa za otroke	4.6.2020	Ljubljana, MDDSZ

Seja sveta Centra za varnejši internet	10.6.2020	On-line
Občni zbor DPM Mojca Novo mesto	11.6.2020	Novo mesto
Prava zveza - info točka mreže #semzanenasilje	22.6.2020	Ljubljana, Prešernov trg
Prava zveza - Lov na zaklad, Plata, Zalog (športno-informativni dogodek)	28.6.2020	Ljubljana - Zalog
2. srečanje EAPN mreže za Slovenijo (<i>European Anti-Poverty Network</i>)	30.6.2020	Ljubljana, Mirovni inštitut
Sestanek glede možnosti prenosljivosti turističnih bonov na humanitarne organizacije	9.7.2020	Ljubljana, MGRT
Predstavitve poročila NVO o uresničevanju Ciljev trajnostnega razvoja (CTR) v Sloveniji	17.7.2020	Ljubljana, On-line
1. dopisna seja Sveta RS za otroke in družino (<i>Seznanitev s poročilom Sveta 2017-2019 in potrditev zapisnika 5. seje Sveta</i>)	20.7. – 22.7.2020	E-pošta
3. sestanek EAPN mreže za Slovenijo (<i>European Anti-Poverty Network</i>)	28.8.2020	Ljubljana, CNVOS
6. seja Sveta RS za otroke in družino	2.9.2020	Ljubljana, MDDSZ
Prava zveza, izobraževanje mladinskih delavcev (TOM izvedel predavanje na temo empatije)	8.9.2020	Ljubljana, Zalog – ČS Mladi zmaji
Srečanje z novim namestnikom varuha človekovih pravic (<i>dr. Ruparčič; prvo srečanje s civilno družbo s področja otrokovih pravic</i>)	15.9.2020	Ljubljana, VČP
Sestanek delovne skupine Središča ZIPOM in MDDSZ (<i>časovnica oddaje državnega poročila o uresničevanju Konvencije o otrokovih pravicah</i>)	22.9.2020	Ljubljana, MDDSZ
10. posvet E-zlorabe otrok	22.9.2020	On-line
5. seja Sveta varuha za človekove pravice (<i>obravnavo jubilejnega 25. letnega poročila VČP</i>)	28.9.2020	Ljubljana, VČP
Sestanek z evropsko poslanko Tanjo Fajon (<i>5 % sklada ESS+ za odpravo revščine otrok v okviru sprejemanja Proračuna 2021-2027 in novega instrumenta EU za okrevanje</i>)	1.10.2020	Ljubljana, Pisarna Tanje Fajon v Sloveniji
Sestanek z namestnikom varuha človekovih pravic, dr. Ruparčičem	1.10.2020	Ljubljana, VČP
Otvoritev razstave likovnih del: Naših 30 Otroških parlamentov	6.10.2020	Nova Gorica, avla MO Nova Gorica
Seja partnerjev Centra za varnejši internet	6.10.2020	On-line
1. srečanje OPIN skupnosti (<i>predstavitve spomladanske uporabe sple. platforme OPIN.ME</i>)	13.10.2020	On-line
Srečanje z varuhom človekovih pravic ob svetovnem dnevu boja proti revščini	15.10.2020	Ljubljana, Varuh človekovih pravic
Ustanovitev Operativne skupine za izvajanje psihološke pomoči (OPSIPP) - NIJZ	20.10.2020	On-line
Sestanek na MDDSZ (Direktorat za socialno varstvo, tema: Kako pomagati družinam, sodelovanje s CSD-ji, itd.)	29.10.2020	Ljubljana, MDDSZ
Sestanek Operativne skupine za izvajanje psihološke pomoči (OPSIPP) - NIJZ	30.10.2020	On-line
Sestanek OPSIPP - NIJZ: skupina za brezplačno št. 080 51 00	2.11.2020	On-line

2. srečanje OPIN skupnosti	17.11.2020	On-line
Sestanek OPSIPP - NIJZ: skupina za brezplačno št. 080 51 00	2.12.2020	On-line
Okrogla miza: Vloga prostovoljstva v dolgoživi družbi	3.12.2020	On-line
7. seja Sveta RS za otroke in družino	7.12.2020	Ljubljana, on-line
Projekt SOPA (NIJZ): 4. srečanje nacionalnega strokovnega odbora	7.12.2020	On-line
Seja sveta Centra za varnejši internet	8.12.2020	On-line
Skupščina mreže/platforme SLOGA	15.12.2020	On-line
30. seja Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino (tema: <i>neučinkovita, zgrešena in nekonsistentna politika Vlade na področju vzgoje in izobraževanja - šole naj se odprejo pred ne nujnimi dejavnostmi</i>)	28.12.2020	Ljubljana, Državni zbor RS